

ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552

วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2555

พทุทธิ ศุภเศรษฐศิริ. (2555). ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 กรุงเทพฯ : วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

งานวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพยนตร์ตลก(comedy)ของไทยที่ผลิตและออกเผยแพร่ในช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนถึงปีพุทธศักราช 2552 ในประเด็น: ลักษณะการสร้างอารมณ์ขัน สไตส์ของหนัง รวมทั้งทัศนชนของนักวิชาการ นักวิจารณ์และ ผู้ชมต่อ ภาพยนตร์ตลกของไทย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผลงานภาพยนตร์ตลกจำนวน 42 เรื่อง ผลของการศึกษาพบว่าในช่วงปีพ.ศ. 2548 -2552 ผู้สร้างงานภาพยนตร์ตลกของไทย สร้างผลงานโดยมีลักษณะของงานจัดได้เป็น 4 กลุ่มตามลักษณะเด่นๆ ได้แก่ 1. หนังตลกที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับผีหรือ ที่เรียกกันว่า หนังผีตลก มีจำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.71 2. งานภาพยนตร์ตลกที่เกิดจากการล้อเลียน มีจำนวน 11 เรื่อง คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.19 3. ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบภาพยนตร์บู๊มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.04 4. ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบอื่นๆ มีจำนวนรวม 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 ของผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงพ.ศ.2548 จนถึงปีพ.ศ.2552

ความขบขัน มักเป็นอารมณ์ขันอันเกิดจากลักษณะที่เกินพอดีของตัวละครและสถานการณ์ที่อุปคติเป็นหลัก ลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์ตลกของไทย ที่ผู้สร้างนิยมนำมาสร้างอารมณ์ขันได้แก่ ตัวละครที่เป็นกระเทย ตัวละครกลุ่มการศึกษาน้อยจากชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากภาคอีสานของไทย และกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะทางร่างกายที่พิกลพิการ

ภาพสะท้อนจากผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของผู้สร้างงานภาพยนตร์จะมุ่งเน้นที่การสร้างอารมณ์ขบขันเป็นหลัก โดยมีได้คำนึงถึงความสมเหตุสมผล หรือสาระใดๆเป็นหลักเลย อาจมีเพียงประเด็นแนวคิดเล็กๆบ้างจากเรื่อง ขณะที่ผู้ชมส่วนใหญ่ก็เสพงานสกุลนี้ก็เพื่อการผ่อนคลายมากกว่าที่จะหวังว่าจะต้องได้รับสารหรือแง่คิดจากงาน ผู้ชมต้องการเพียงได้หัวเราะ จากความไร้สาระหรือมุขตลก ที่นักแสดงหรือผู้ผลิตนำเสนอเท่านั้น อย่างไรก็ตามก็ดีพบว่าในผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วง

ปี 2548-2552 มีผลงานจำนวนหนึ่งยังใช้คำหยาบ ในการสร้างความตลก ซึ่งผู้ชมส่วนมากเห็นว่ายังเป็นข้อเสียของผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 ที่สำคัญ และมีผู้ชมและนักวิจารณ์บางท่านเห็นว่าผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยน่าจะได้มีการพัฒนาการสร้างสรรค์ขั้นให้ดูลุ่มลึก มากกว่าจะเป็นแค่มุขของตลกคาเฟ่ หรือมุขตลกแบบ farce และ slapstick ไปสู่ผลงานแบบ comedy ที่มีความลุ่มลึกทางความคิดสร้างสรรค์

ผลงานภาพยนตร์ตระกูลหนังตลกมีสัดส่วนร้อยละ 19.13 ของผลงานภาพยนตร์ไทยทั้งหมดที่ผลิตในช่วงเวลาระหว่างปีพ.ศ. 2548 ถึงปีพ.ศ. 2552 ซึ่งมีผลงานภาพยนตร์ที่ผลิตและออกเผยแพร่รวมทั้งสิ้น 230 เรื่อง เป็นผลงานภาพยนตร์ตลก จำนวนทั้งสิ้น 44 เรื่อง นับได้ว่าสัดส่วน 1 : 5 เป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร

Prit Supasetsiri .(2012). *Comedy Film : A Case Study of Thai Comedy Film during 2005-2009*. Bangkok: College of Social Innovation Communication, Srinakharinwirot University.

This research aims to analyse Thai comedy film that were produced and showed during the year 2005 to 2009 in aspects of: the ways humour has been created, styles, main features including point of view and perspectives of scholars, film critics and audiences towards Thai comedy film. Sampling group of this research are 42 Thai comedy films from the year 2005 till 2009. During this period, there were total 230 Thai films and comedy films were accounted for 19.13 percent(44 films) of overall film production. In other words, one in five of Thai films produced during that period was comedy.

We discovered that in between 2005-2009, Thai comedy films were produced and can be grouped into 4 themes as follows: i) comedy horror(15 films, 35.71%), ii) spoof film or satirical films(11 films, 26.19%) action comedy (8 films, 19.04%) and iv) others(8 films,20%). We also found that humour in these films arrived mainly from over-action and exaggerated characters as well as absurd situations. The typical characteristics, which were chosen to create humour in Thai comedy film, are transsexual, poorly educated(especially , from Notheastern region of Thailand), and disabled characters. In addition, the study illustrates that producers of Thai comedy films during 2005-2009 focused merely on humour Without considering any logics and senses. In the same way, the majority of audiences saw comedy films purely for the purpose of enjoyment and relaxation as opposed to sophisticated thoughts. In other words, viewers only want to have a laugh on nonsensical comedy gag. However, some of Thai comedy films during 2005-2009 used rude words to create humour, in which viewers criticized as a weakness. Moreover, some audiences and critics viewed that Thai

comedy films should have developed humour in a subtle manner,
rather than farce or slapstick style.

คำนำ

โครงการงานวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทย ในช่วงปี2548-2552 เป็นหนึ่งในชุดโครงการวิจัยเรื่องภาพยนตร์ไทย ของวิทยาลัย นวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งานสำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือ และความอนุเคราะห์จากหลายฝ่ายทำให้งานลุล่วงได้ดี ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณคณะ ร่วมวิจัยทุกท่าน ตลอดจนกรรมการฝ่ายวิจัยของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม ที่ให้ ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ต้องขอขอบคุณอาจารย์ปรีวัน แพทยานนท์ ที่ช่วยดำเนินการ เก็บข้อมูลทัศนะของผู้มีส่วนร่วมในการผลิตต่อผลงานภาพยนตร์ไทย ขอขอบคุณอาจารย์ ด้านภาพยนตร์ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย ท้ายที่สุดคงต้องขอบคุณวิทยาลัย นวัตกรรมสื่อสารสังคมที่ให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงานโครงการวิจัย รวมทั้งต้อง ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒที่กำหนดนโยบายสนับสนุนการทำงานวิจัยของ บุคลากร

หากผลงานเรื่องนี้มีประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาในงานภาพยนตร์ไทยผู้วิจัยก็ขอยก ความดีทั้งหลายให้แก่ครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิประสาทความรู้ต่างๆกระทั้งทำให้ผู้วิจัย เติบโตมาจนทุกวันนี้

รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ สุภเศรษฐศิริ

หัวหน้าโครงการวิจัย

สารบัญ

บทที่ หน้า

1. บทนำ	4
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ความสำคัญของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
งานภาพยนตร์ไทยในอดีต	12
คุณลักษณะพิเศษของภาพยนตร์	23
บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของภาพยนตร์	26
คุณค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์	30
การสื่อความหมายของภาพยนตร์	31
การลำดับเรื่องราวในงานภาพยนตร์	35
ช่องทางการเผยแพร่ภาพยนตร์	36
หนังกลางแปลงและหนังเร่	37
แถบบันทึกภาพ	37
การเผยแพร่ภาพยนตร์ทางโทรทัศน์	38
ภาพยนตร์ในปัจจุบัน	39
ภาพยนตร์จากต่างประเทศ	40
สภาพการใช้ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา	41
แนวคิดเกี่ยวกับการตีความทางสังคมวิทยา	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
3. วิธีดำเนินการวิจัย	57
4. ผลการศึกษาค้นคว้า	59

- ภาพยนตร์ตลกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผี 59
คำวิจารณ์และทัศนะต่องานภาพยนตร์ 64
ภาพยนตร์ตลกที่เกิดจากการล้อเลียน 69
ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบภาพยนตร์บู๊ 84
ทัศนะและคำวิจารณ์ต่อผลงานภาพยนตร์ 93
ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบอื่นๆ 97
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 98
  6. บรรณานุกรม 101

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาพยนตร์นับเป็นสิ่งร่วมสมัยที่มีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในโลกในนี้อย่างมากสื่อหนึ่งท่ามกลางสื่อร่วมสมัยอื่นๆในปัจจุบัน ภาพยนตร์นับเป็นสิ่งที่มนุษย์ในปัจจุบันอาศัยเป็นเครื่องบันเทิงใจ หรือองค์ประกอบหนึ่งของการพักผ่อน อีกทั้งยังเป็นสินค้าของธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ผู้ผลิตในจำนวนมหาศาล กำจร หลุยยะพงศ์และสมสุข หินวิมานกล่าวถึงประเด็นนี้ไว้ว่า

“ภาพยนตร์เป็นสื่อที่เน้นระบบธุรกิจตั้งแต่ยุคแรก นับตั้งแต่การผลิตภาพยนตร์ขึ้นมา โทมัส เอดิสัน นักประดิษฐ์ภาพยนตร์อันเลื่องชื่อที่วางแผนที่จะขายผลงานของเขาให้กับผู้ชมได้ยลทันทีและต่อจากนั้นไม่นานเมื่อสังคมโลกกำลังก้าวไปสู่สังคมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้กลายเป็นเครื่องมือของโลกทุนนิยม...บ่อยครั้งที่ภาพยนตร์ถูกมองว่าเป็นเพียงพาณิชย์และโรงงานสร้างความเพื่อฝัน แต่ในทางกลับกันบรรดานักลงทุนและแม้แต่รัฐบาลก็ยังให้ความสำคัญแก่ภาพยนตร์ในฐานะอุตสาหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ”(กำจร หลุยยะพงศ์และสมสุข หินวิมาน,2552: 4)

กว่าร้อยปีที่ผ่านมาที่ “ภาพยนตร์” หรือ “หนัง” ได้เดินทางข้ามพรมแดนมาสู่ประเทศไทย ในฐานะสื่อประเภทหนึ่งที่ผานไปด้วยความบันเทิง ความเป็นศิลปะ และความเป็นพาณิชย์ อยู่ด้วยกันอย่างลงตัว โดยส่วนใหญ่เป็นการปรุงแต่งภาพของวิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมของไทย จนกลายเป็นภาพยนตร์แนวต่างๆ อาทิ ภาพยนตร์แนวสยองขวัญ ผจญภัย ตลก รัก แม้กระทั่งภาพยนตร์นอกกระแสที่เริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งล้วนเป็นผลพวงมาจากกระบวนการสร้างสรรค์เรื่องราวของศิลปะการสร้างงานภาพยนตร์หรือหนังที่มีมาตั้งแต่อดีตนั่นเอง

ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ภาพยนตร์ไทยเข้ามามีบทบาทสู่สังคมในรูปแบบของการให้ความบันเทิง หากแต่ภาพยนตร์มิได้เป็นเพียงสื่อเดียวที่มอบความบันเทิงสู่ประชาชนอย่างที่ผ่านมา เมื่อยุคสมัยของโทรทัศน์ได้ก้าวเข้ามา มีบทบาทอย่างมากต่อสังคมไทย ทำให้การชมภาพยนตร์และการผลิต รวมถึงจำนวนผู้เสพภาพยนตร์ที่เข้าชมภาพยนตร์หรือหนังตามโรงภาพยนตร์ลดลง และยิ่งไปกว่า

นั้นเมื่อถึงยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน ที่เข้าถึงทุกครัวเรือน และเชื่อมต่อโลกทั้งใบไว้ด้วยกันในสื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ยิ่งส่งผลทำให้ภาพยนตร์ หรือหนังไทย ได้รับความนิยมนจากผู้เสพในสังคมลดลง และเปลี่ยนไป ตามกระแส นวัตกรรมทางเทคโนโลยี ที่ก้าวหน้ามากขึ้น อันมีผลทำให้ผู้เสพของไทย สามารถเลือกช่องทางการเสพและเลือกที่จะเสพผลงาน ได้มากมายหลากหลาย และกว้างขวางมากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังสามารถเสพ ได้ในทุกพื้นที่ ที่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อย่างไรก็ตามกระแสของวงการภาพยนตร์ไทย กลับมามีบทบาทสำคัญอีกครั้งในโลกของวงการบันเทิง เนื่องมาจากมีการปฏิวัติรูปแบบการผลิต การนำเสนอ เนื้อเรื่อง รวมไปถึงข้อคิด และทฤษฎีแนวใหม่หลากหลายความคิดเห็น ที่มองว่าวงการภาพยนตร์ไทยนั้น ยังเป็นการก้าวเดินตาม โลกตะวันตก แต่เมื่อย้อนกลับ ไปลองตระหนักถึง ความเปลี่ยนแปลงของวงการภาพยนตร์ในช่วง 5 ปีหลังมานี้ จะพบว่า นอกจากการฉายภาพยนตร์ในประเทศไทยเองแล้ว ยังมีภาพยนตร์ไทยจำนวนไม่น้อย ที่ได้รับการติดต่อนำไปฉายยังต่างประเทศ และก็ไม่น้อยเช่นเดียวกันที่มีการร่วมลงทุนสร้างภาพยนตร์จากต่างประเทศ ที่สำคัญไปกว่านั้นภาพยนตร์บางเรื่องก็ได้รับการติดต่อขอซื้อลิขสิทธิ์ เพื่อนำไปสร้างใหม่ในแถบโลกตะวันตก และ ก็มีผลงานภาพยนตร์ไทยอีกจำนวนหนึ่ง ได้ไปโดดเด่นบนเวทีประกวดภาพยนตร์ระดับโลก อีกทั้งยังสามารถได้รับรางวัลในระดับนานาชาติอีกด้วย

จากการเปลี่ยนแปลงนี้ อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจาก การศึกษาของไทยทางด้านภาพยนตร์นั้น มีการเปิดโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบมากขึ้น ทำให้เยาวชนไทยมีความคิดกว้างไกล และสร้างสรรค์งานออกมาได้ อย่างไรก็ดีจำกัด รวมถึงการพัฒนาทางด้านเครื่องมือการถ่ายทำ การตัดต่อ การผลิตงานภาพยนตร์ที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้สร้างภาพยนตร์ได้ อย่างตรงเป้าประสงค์ พัฒนาการในด้านต่างๆเหล่านี้ ล้วนเป็นแรงผลักดันสำคัญ ที่ช่วยเติมแต่งพื้นที่แห่งจินตนาการในการสร้างงานภาพยนตร์ ให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

การเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายของโลกภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ การสร้างสรรค์งาน ตลอดจนแนวคิดอันหลากหลาย นอกกรอบ นอกกระแส ซึ่งมีการผันเปลี่ยนตามยุคสมัย ประกอบกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากขึ้น จาก ระบบฟิล์มก็พัฒนาสู่ระบบดิจิทัลอันใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการ

ผลิต ทำให้บรรดา ผู้สร้างงาน นายทุน ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำ เพื่อสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้วงการหนังไทย ได้มีการปรับเปลี่ยน ยกเลิกพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฉบับเก่า ที่ว่า ด้วยการพิจารณาความเหมาะสม ของภาพยนตร์ โดยผ่านคณะกรรมการบุคคลพิจารณาหรือที่รู้จักในนามหน่วยงานเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ เปลี่ยนมาเป็นการจัดระบบ เรตติ้ง (Rating) หรือการแบ่งประเภทภาพยนตร์ตามเนื้อหาและอายุของผู้ชมเป็นหลัก อันเป็นที่ยอมรับของเหล่าบรรดา ผู้ผลิต นายทุน ตลอดจนบรรดาโรงภาพยนตร์ต่างๆ ปรากฏการณ์นี้ส่งผลต่อการพัฒนาความเข้มข้นของสุนทรียะ และความหลากหลายของเนื้อหา อีกทั้งช่วยให้บรรดา ผู้สร้างสรรค์ผลงานมีอิสระที่จะผลิต ผลงานให้มีความน่าสนใจมากขึ้นด้วย

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน หากเปรียบเทียบกับอดีตแล้วถือว่ามีพัฒนาขึ้นมาก เนื่องจากเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ทันสมัย ช่วยให้การผลิตภาพและเสียงมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงระบบภาพและเสียงในโรงภาพยนตร์ที่มีการพัฒนาตามมาเป็นลำดับ หากแต่ความทันสมัยเหล่านี้ก็มิได้เป็นเครื่องรับประกัน ถึงการประสบความสำเร็จของภาพยนตร์ไทยแต่ละเรื่อง เพราะนอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่าง ที่ยังไม่สามารถเดาหน้า นำทัพหนังไทยให้ก้าวไกลสู่ตลาดโลก หรือแม้แต่ประเทศไทยเอง โดยเฉพาะ ปัจจัยในส่วนของเนื้อหา และการเล่าเรื่องที่ออกมาในลักษณะซ้ำซาก จำเจ อาทิตระกูลหนังผี หนังตลก หนังรัก ที่เป็นที่ยอมรับอย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน ก็ยังคงมีการดำเนินเรื่องแบบเดิมๆ หากความแปลกใหม่ได้น้อย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ รวมถึงต้นทุนการผลิตภาพยนตร์ ในบางเรื่องมีมากเกินไปจนจำเป็น บวกกับปัญหาทางเศรษฐกิจของบ้าน เมืองที่ยังคงเป็นปัญหาค้างคาไร้ทางออก นอกจากนี้ยังมีเรื่องของกระแสเมดิคัลลิทธีภาพยนตร์ ที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น การขยายตัวของธุรกิจเครื่องเล่น วีซีดี ดีวีดี ก็มีมากขึ้นตามลำดับ สอดรับกับพฤติกรรมชมภาพยนตร์ของผู้บริโภค ที่เปลี่ยนไปที่มิกซ์นิยมนดูภายในบ้านนอก จากเรื่องนั้นจะเป็นที่สนใจจริงๆ ที่ขาดมิได้คือ สำนึกในการอนุรักษ์หนังไทยของคนไทยยังมีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการเข้ามาของภาพยนตร์ต่างประเทศ กอปรกับสังคมบ้านเราที่เป็นแบบบริ โภคนิยม และประชานิยมที่ล้นไหล ตามกระแสในการเสพของนอก ดูภาพยนตร์

ต่างประเทศ จนบางครั้งหลงลืมคุณค่าของหนังไทย ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้หนังไทยในทุกวันนี้ยังไม่พัฒนาไปถึงจุดที่ควรจะเป็น

อย่างไรก็ดีภาพยนตร์นับเป็นสื่อภาพเคลื่อนไหว ที่ให้สาระในหลายด้านตั้งแต่ความรู้ถึงความบันเทิง ซึ่งในธรรมชาติของภาพยนตร์มีองค์ประกอบอันเป็นปัจจัยหลักอยู่ 3 ประการ คือ ความเป็นศิลปะ ความเป็นวิทยาศาสตร์ และความเป็นสื่อมวลชน โดยบทบาทความเป็นศิลปะนั้น ภาพยนตร์จัดเป็นศิลปะสมัยใหม่แขนงที่เจ็ด ที่ประกอบไปด้วยศิลปะทุกแขนงรวมเข้าไว้ด้วยกัน ตามที่ บุญรักษา บุญญะเขตมาลา (อ้างใน กัจจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน 2552) กล่าวไว้ว่า “ภาพยนตร์เป็น ศิลปะแขนงที่ 7 (film as seventh art) ถือเป็นอัตลักษณ์ของชาติ เพราะมองว่า ภาพยนตร์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งไม่ต่างจากศิลปะ 6 แขนงที่ผ่านมา คือ การแสดง เต้นรำ สถาปัตยกรรม ภาพเขียน ดนตรี และวรรณกรรม โดยจะนำศิลปะทั้งหกผสมรวมเข้ามาในภาพยนตร์ อีกทั้งการใช้ศิลปะแห่งภาพและเสียงรังสรรค์โลกจินตนาการ เป็นภาพความจริงผ่านทางสายตาของผู้ชมและที่สำคัญคือ ศิลปะแห่งภาพยนตร์นั้น เร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมได้อย่างสมจริงสมจัง” ดวงมน จิตรจำนง (อ้างใน กัจจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน 2552) กล่าวว่า ในฐานะที่ภาพยนตร์เป็น ศิลปะแขนงหนึ่ง จึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การดำรงอยู่ของศิลปะมีความคาดหวังของสังคมรองรับอยู่ อย่างไรก็ตาม ศิลปินจะเป็นผู้นำหรือผู้ตามสังคม หรือทั้งสองอย่างในสัดส่วนอย่างไร ย่อมแปรตามวิถีคิดหรือภูมิปัญญาของบุคคลและ สังคมนั่นเอง

ภาพยนตร์เปรียบเสมือน บันทึกประวัติศาสตร์สังคมไทยอันมีคุณค่า เทียบได้กับ บันทึกประวัติศาสตร์บนหน้าหนังสือ การศึกษาเนื้อหาในภาพยนตร์ ไทยจะทำให้เข้าใจมิติสังคม และวัฒนธรรมของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจประสบการณ์ร่วมของคนในสังคม (collective experience) ภาพยนตร์มิได้เป็นเพียงแค่สื่อเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่นัยยะสำคัญต่างๆทางสังคมมากมาย ได้ถูกถ่ายทอดผ่านเรื่องราว เนื้อหา ความหมาย ดังคำกล่าวที่ว่า “ภาพยนตร์เป็นสื่อในการบันทึกประวัติศาสตร์” รวมถึงภาพยนตร์ต่างประเทศที่ถือเป็นประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของสังคมไทย ที่มีอิทธิพลในการกำหนดวิถีชีวิตของสังคมไทยสมัยใหม่เป็นอย่างมาก (บุญรักษา บุญญะเขตมาลา 2552)

สำหรับบทบาทที่เป็นวิทยาศาสตร์ ภาพยนตร์มีกำเนิดมาจากการประดิษฐ์คิดค้นทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานและได้พัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ให้มีคุณภาพและทันสมัย จนกลายเป็นเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าในการผลิต และประการสุดท้ายความเป็นสื่อมวลชนภาพยนตร์ งานภาพยนตร์ มีภาษาเป็นของตัวเองที่พิเศษไม่เหมือนใคร ผู้ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็สามารถเข้าใจความหมายของภาษา เมื่อเห็นภาพแต่ละช็อตที่ต่างเวลาและพื้นที่กันก็ยังสามารถเข้าใจได้ และที่สำคัญภาพยนตร์เป็นสารของตัวมันเองที่สามารถเผยแพร่ไปยังกลุ่มผู้ชม ดังนั้นทั้งสามปัจจัยจึงเป็นส่วนสำคัญ ที่ช่วยเอื้อให้ภาพยนตร์บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งนอกจากจะให้ความรู้ สร้างความเบิกบาน รื่นเริงใจ และสนุกสนานต่อผู้ชมแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อคนดูสามารถชักจูงสะกดจิตความสนใจของคนดูให้เคลิบเคลิ้มหลงใหล คล้อยตามอารมณ์ได้ตลอดระยะเวลาที่ภาพยนตร์ฉายด้วย (รักสานต์ วัฒน์สินอุดม 2546)

ภาพยนตร์นอกจากจะทำหน้าที่เป็นสื่อที่สร้างเพื่อความบันเทิงแล้ว ยังนับเป็นสื่อสร้างสรรค์ที่สะท้อนวัฒนธรรมของผู้ผลิตอีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ส่งผ่านความคิดความเชื่อต่างๆ ไปยังผู้เสพ เป็นสื่อร่วมสมัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้เสพอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ภาพยนตร์ก็นับเป็นสื่อสร้างสรรค์ที่สะท้อนซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชนนั้นด้วย บางท่านเชื่อว่าความตลกเป็นสิ่งที่สอดแทรกอยู่ในงานภาพยนตร์ไทยโดยตลอด

“ไม่ว่าภาพยนตร์ประเภทไหนของหนังไทย ไม่ว่าจะ เป็น แอคชั่น สยองขวัญ หรือหนังรัก ก็จะสอดแทรกความตลกเป็นส่วนประกอบด้วย หนังตลกในอดีตที่โด่งดัง เช่นเรื่อง เงิน เงิน เงิน ในปี พ.ศ. 2508 พระเอกนางเอกมิตร-เพชราริเรกแฟนคลับ ทลาย ทำรายได้มากเป็นประวัติการณ์ ส่วนดาราทลกที่มีชื่อเสียง อย่าง ล้อต๊อก ได้รับรางวัลพระราชทานพระสุรัสวดี “ตุ๊กตาทอง” 2 เรื่อง คือ จากเรื่อง โกธับ และเรื่อง หลวงตา นอกจากนั้น ยังได้รับ รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำจากเรื่อง เงิน เงิน เงิน ภาพยนตร์เรื่องราวที่น่าเสนอเรื่องราวชีวิตนักศึกษา นักเรียนที่มีเนื้อหาสนุกสนานเฮฮา ก็ได้รับความนิยม อย่างภาพยนตร์เรื่อง บุญชู หรือ กลิ่นดีและกาวแป้ง สร้างขึ้นในปี 2531 ส่วนหนังตลกในปัจจุบันมีมากมายและสามารถทำรายได้ดี ไม่ว่าจะเป็น มือปืนโลก/พระ/จัน, หลวงพี่เท่ง, สตรีเหล็ก, บอดีการ์ดหน้าเหลี่ยม และ พยัคฆ์ร้ายสายหน้า เป็นต้น” (วิกิพีเดีย , 2553)

นอกจากนี้สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการก็คือภาพยนตร์ตลกเป็นหนึ่งในกระแสการผลิตงานในระบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมอย่างมาก

เห็นได้จากคำกล่าวของปรัชญา ปิ่นแก้ว โปรดิวเซอร์บริษัทบาเรมยูจำกัดเสนอ
ความเห็นไว้ว่า

"ผมว่าหนังตลกกับหนังผี ยังครองแชมป์ เพราะเป็นหนังตลาด ค่อนข้างได้เงิน
แต่ใน ขณะเดียวกันคนก็พร้อมที่จะเบื่อกัน 2 แนวนี้อยู่ตลอดเวลา การทำหนังให้ดูน่าตื่นเต้นจากไอ
เดียเจ๋งจริงๆ อย่างหม่าเป็นตลกอาชีพและเป็นผู้กำกับ เขาสามารถสรรหามุกๆ ได้ง่าย ๆ ผมอยากเห็น
หนังไทยที่โดนใจ ได้ความบันเทิงและเนื้อหาที่สร้างสรรค์ ถ้าหนังนั้นเป็นที่ฮือฮา คนได้ดูก็จะมี การ
พัฒนาตัวเอง สังคมก็พัฒนาโดยใช้หนังเป็นตัวช่วย อยากให้คนดูแตกฉานในการเลือกดูหนังเพราะ
หนังเป็นสื่อเพื่อความบันเทิงก็จริง แต่ในขณะเดียวกันมันมีสาระ มีประเด็นหลายอย่างที่สามารถ
เปลี่ยนตัวเราหรือนำไปพัฒนาครอบครัวหรือสังคมได้ ถ้าคนดูก้าวเดินไปข้างหน้า ตัวหนังจะก้าว
ตามไปด้วย"

อย่างไรก็ดี ท่ามกลางกระแสความนิยมของผู้ชม ที่ต้องการอารมณ์ขัน เพื่อ
คลายเครียดอันส่งผลผลักดันให้ภาพยนตร์ตลก ทำรายได้อย่างมากมาย และเกิด
กระแสการสร้างงานภาพยนตร์ตลกกันเพื่อกอบโกยรายได้กันมากขึ้น จนอาจทำให้
การเตรียมการในการผลิตและการผลิตไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร จึงเป็นผลทำให้การ
สร้างอารมณ์ขัน ในภาพยนตร์ไทยจำนวนหนึ่ง เป็นการสร้างความขบขันจากการใช้
เรื่องตลกหยาบคาย ดังคำกล่าวที่ว่า “หนังตลกไทยในระยะหลังถึงมีแต่คำหยาบ
คาย และยิ่งเรื่องไหนพยายามจะประกาศตัวว่าเป็นตลกมากเท่าไร ก็ยังมีคำหยาบ
คายและคำทอมมากขึ้นเท่านั้น จนคนที่อยากเข้าไปขำ แต่ไม่ได้ขำอยากฟังคำหยาบพา
กันเสียอารมณ์ รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองที่พาลูกๆ เข้าไปโดยคิดว่าหนังตลกไม่มีพิษมี
ภัยก็รู้สึกแย่ แต่ก็ทำอะไรไม่ได้ นอกจากจะนำมาบอกต่อหรือโพสต์เตือนกัน
ในอินเทอร์เน็ต ซึ่งนับวันยิ่งเห็นกันหนาตามากขึ้น หากก็ยังช่วยอะไรไม่ได้มาก
เนื่องจากหนังประเภทนี้ยังมีออกมาเรื่อยๆ แถมรายได้ก็ยังดี เพราะก็ยังมีคนที่ไม่คิด
มาก รู้สึกว่าถึงจะหยาบแต่ก็ขำดี อุดหนุน ค่ายหนังบางแห่งยังใจกล้ายอมรับว่า ทำ
แล้วคนดูชอบ และหนังก็ได้ตั้งค้จริง ๆ นะ ทำไมเราถึงขำกับอะไรแบบนั้น”(2010)
หรือจากคำกล่าวเปรียบเทียบ “หนังฝรั่งแนวคอมเมดี้ มักใช้บริการนักแสดงตลก ที่
เป็นนักแสดงตลกจริงๆ มีพรสวรรค์และความสามารถในการแสดงให้คนดูตลกได้
แต่หนังตลกไทยมักจะยืมดาวโจ๊ก มาจากพวกตลกคาเฟ่ หรือไม่ก็พวกตลกทางทีวี
นักแสดงเหล่านี้อาจจะมีเสน่ห์ แต่บางทีผมรู้สึกว่า พวกเค้าไม่ใช่ตลก ที่เป็นตลก

ธรรมชาติ บางครั้งเหมือนฝันๆด้วยซ้ำ ดังนั้นจึงเห็นมุขฮากริบในหนังตลกไทยอยู่ร่ำไป“ จากปฏิกิริยาตอบสนองเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตบุคลากรสู่ธุรกิจบันเทิงและงานภาพยนตร์ ตระหนักถึงความจำเป็นในอันที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์ สิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อการเท่าทัน ต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในเมืองไทย

จากข้อมูลข้างต้นนี้เองจึงทำให้ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ให้ความสนใจที่จะศึกษาผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมากในฐานะเป็นสื่อที่มีผลตรงต่อผู้เสพ ว่ามีลักษณะเช่นไร มีอัตลักษณ์เช่นไร ตลอดจนมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นเช่นไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ตลกของไทยในระหว่างช่วงพุทธศักราช 2548 ถึง 2552. ในประเด็น การสร้างอารมณ์ขัน ภาพสะท้อนสังคมไทย โลกทัศน์ (point of view) ของผู้สร้างงาน รวมทั้งทัศนคติต่องานภาพยนตร์ตลกของไทย

ความสำคัญของการวิจัย

1. จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศาปัตยกรรมในระดับอุดมศึกษา ในประเด็นอัตลักษณ์ของภาพยนตร์ไทย และสถานภาพของงานภาพยนตร์ไทยปัจจุบัน
2. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานภาพยนตร์ของไทยในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาศาปัตยกรรมตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 มุ่งที่จะทำกรณีศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทยประเภทภาพยนตร์ตลก (comedy) ในประเด็น: การสร้างอารมณ์ขัน ภาพสะท้อนสังคมไทยและโลกทัศน์ของผู้สร้าง งาน ลักษณะเฉพาะรวมทั้งทัศนคติของนักวิชาการ นักวิจารณ์และบุคลากรด้านภาพยนตร์ต่อภาพยนตร์ตลกของไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัย เรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 ใช้ภาพยนตร์ตลกของไทยที่เผยแพร่และจัดทำเป็น DVD วางจำหน่ายในท้องตลาดจำนวน 44 เรื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาพยนตร์ตลก หมายถึง ผลงานภาพยนตร์ไทยที่ผู้สร้างมีเป้าหมายในการสร้างเพื่อ
อารมณ์ขัน หรือเพื่อให้ผู้เสพได้หาสยรสเป็นสำคัญ
การสร้างอารมณ์ขัน หมายถึง กระบวนการ หรือเทคนิคที่ผู้สร้างภาพยนตร์ใช้เป็น
เครื่องมือในการสร้างความขบขัน สร้างเสียงหัวเราะ หรืออารมณ์เบิกบานแก่ผู้ชม
โลกทัศน์ของผู้สร้างงาน หมายถึง มุมมอง หรือความคิดเห็น ของผู้สร้างงานภาพยนตร์ที่
มีต่อสังคม และ โลก
ทัศนะ หมายถึง ความคิด ความเชื่อ มุมมอง ที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใด
เรื่องหนึ่งตามพื้นฐานภูมิหลังอันอาจจะแตกต่างกันไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานภาพยนตร์ไทยในอดีต

ภาพยนตร์เป็นกระบวนการบันทึกภาพด้วยฟิล์ม แล้วนำออกฉาย ในลักษณะที่แสดงให้เห็นภาพเคลื่อนไหว(Motion Picture) ภาพที่ปรากฏบนฟิล์มภาพยนตร์หลังจากผ่านกระบวนการถ่ายทำแล้ว เป็นเพียงภาพนิ่งจำนวนมาก ที่มีอิริยาบถ หรือแสดงอาการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ไปทีละน้อยต่อเนื่องกัน เป็นช่วงๆ ตามเรื่องราว ที่ได้รับการถ่ายทำและตัดต่อมา ซึ่งอาจเป็นเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือเป็นการแสดงให้เหมือนจริง หรืออาจเป็นการแสดง และสร้างภาพจากจินตนาการของผู้สร้างก็ได้ ด้วยคุณลักษณะพิเศษของภาพยนตร์ที่สามารถแสดงให้เห็น ภาพและเสียงอันน่าสนใจ ภาพยนตร์จึงเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาท และอิทธิพลในด้านต่างๆ เป็นอย่างสูงมาตลอดเวลานับร้อยปี

จวบจนกระทั่งปัจจุบันแม้ว่ามนุษย์จะมีสื่อประเภทอื่นเกิดขึ้นมากมายแล้ว แต่ภาพยนตร์ก็ยังคงอยู่ในความนิยม และได้รับการพัฒนาให้มีบทบาทสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกิจการด้านธุรกิจการบันเทิง และยังมีคุณค่าอย่างสูงสำหรับการศึกษา เนื่องจากภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีคุณลักษณะพิเศษ อีกทั้งยังสามารถทำให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้ง

ภาพยนตร์ที่ถือว่าเป็นต้นแบบของภาพยนตร์ในปัจจุบัน คิดประดิษฐ์ขึ้นโดย โทมัส แอลวา เอดิสัน (Thomas Alva Edison) และผู้ร่วมงานของเขาชื่อ วิลเลียม เคนเนดี้ ดิกสัน (William Kenady Dickson) เมื่อ พ.ศ. 2432 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 5 เรียกชื่อว่า "คิเนโตสโคป" (Kinetoscope) มีลักษณะเป็นตู้สูงประมาณ 4 ฟุต มักเรียกชื่อว่า "ถ้ำมอง" เพราะต้องดูผ่านช่องเล็กๆ ดูได้ที่ละคน ภายในมีฟิล์มภาพยนตร์ซึ่งถ่ายด้วยกล้องคิเนโตกราฟ (Kinetograph) ที่เอดิสันประดิษฐ์ขึ้นเอง ฟิล์มยาวประมาณ 50 ฟุต วางพาดไปมา เคลื่อนที่เป็นวงรอบ ผ่านช่องที่มีแว่นขยายกับหลอดไฟฟ้าด้วยความเร็ว 48 ภาพต่อวินาที ต่อมาลดลงเหลือ 16 ภาพต่อวินาที พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เป็นคนไทยพระองค์แรก ที่ได้ชมภาพยนตร์แบบนี้ที่ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีผู้นำมาถวายให้ทอดพระเนตรเมื่อคราวเสด็จประพาสสิงคโปร์และชวา ในปี พ.ศ. 2439

ต่อมาพี่น้องตระกูลลูมิเอร์ (Lumiere) ชาวฝรั่งเศสได้พัฒนาภาพยนตร์ถ้ามองของเอดิสัน ให้สามารถฉายขึ้นจอขนาดใหญ่ สำหรับดูพร้อมกันหลายคน เรียกเครื่องฉายภาพยนตร์แบบนี้ว่า แบบ "ซิเนมาโตกราฟ" (Cinimatograph) นำออกมาฉายตามเมืองใหญ่ๆ ทั่วโลกตั้งแต่ พ.ศ. 2439 เป็นต้นมา ซึ่งคำว่า "ซิเนมา" (Cinema) ได้ใช้เรียกเกี่ยวกับภาพยนตร์มาถึงปัจจุบัน ภาพยนตร์ที่สามารถฉายภาพให้ปรากฏบนจอขนาดใหญ่ได้อย่างสมบูรณ์พัฒนาขึ้นในอเมริกาในปี พ.ศ. 2438 โดยความร่วมมือระหว่างโทมัส อาร์มาท (Thomas Armat) ซีฟรานซิส เจนกินส์ (C. Francis Jenkins) และเอดิสัน เรียกเครื่องฉายภาพยนตร์ชนิดนี้ว่า ไบโอบิโกราฟ (Biograph) ในเวลาต่อมา หลังจากนั้นภาพยนตร์ได้แพร่หลายไปในประเทศต่างๆ ทั่วโลก เกิดอุตสาหกรรมการผลิตจำหน่ายและบริการฉายภาพยนตร์ขนาดใหญ่หลายแห่ง ทั้งในอังกฤษ ฝรั่งเศสและอเมริกา ภาพยนตร์ได้กลายเป็นสื่อถ่ายทอดเหตุการณ์ ศิลปะความบันเทิง ที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางตลอดมา พ.ศ. 2440 พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป ซึ่งในครั้งนั้นได้มีช่างภาพของบริษัทลูมิเอร์ ประเทศฝรั่งเศส บันทึกภาพยนตร์การเสด็จถึงกรุงเบอร์ลินของพระเจ้ากรุงสยามไว้ 1 ม้วน ใช้เวลาประมาณ 1 นาที นับว่าเป็นการถ่ายภาพยนตร์ม้วนแรกของโลกที่บันทึกเกี่ยวกับชนชาติไทย (โดม สุขวงศ์, 2553:2-3, เขาวนันทน์ เชษฐรัตน์, 2529: 6-20)

ภาพยนตร์เริ่มมีเข้ามาเมืองไทยเมื่อปี พ.ศ. 2466 ผู้นำเข้ามาครั้งแรกคือ นายเอส. จี. มาร์คอฟสกี กับคณะชาวปารีส โดยได้นำเข้ามาครั้งแรกออกฉายที่โรงละครหม่อมเจ้าอลังการ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2440 หลังจากเกิดการฉายภาพยนตร์ในเมืองไทย ก็เกิดกิจการโรงภาพยนตร์ถาวรขึ้นในกรุงเทพฯ โดยมีภาพยนตร์เร่ร่อนนำภาพยนตร์เข้าฉายรายแล้วรายเล่า เข้ามาฉายในกรุงเทพฯ ช่วงปี พ.ศ. 2440-2449 พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหลวงสรรพศาสตร์ศุภกิจถือได้ว่าเป็นคนไทยคนแรก ที่เล่นกล้อง และถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งภาพยนตร์ ส่วนใหญ่จะเป็นภาพยนตร์พระราชกรณียกิจ

“นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2440 เป็นต้นมา ได้มีคณะฉายภาพยนตร์เร่จากประเทศต่างๆ เข้ามาจัดฉายภาพยนตร์เก็บค่าดูจากสาธารณชนชาวสยามเรื่อยมา โดยจัดฉายตามวัดบึง โรงแรม โรงละครบึง ต่อมาชาวญี่ปุ่นได้ตั้งโรงภาพยนตร์ขึ้นบริเวณวัดชัยชนะสงคราม (วัดตึก) จัดฉายภาพยนตร์เป็นประจำทุกวัน คนนิยมดูกันมากจนชาวไทยเรียกกันติดปากว่า "หนังญี่ปุ่น" เป็นเหตุให้นักธุรกิจชาวไทยจัดตั้งโรงภาพยนตร์ขึ้นมาอีกหลายโรง ภาพยนตร์ใน

เวลานั้นส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์เบ็ดเตล็ดสั้นๆ เช่น ข่าว สารคดี สถานที่สำคัญ การแสดงละครหรือจินตลีลาสั้นๆ พ.ศ. 2453 บริษัทผลิตภาพยนตร์จากอเมริกาได้เดินทางเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ แสดงให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวสยาม พ.ศ. 2465 สมัยรัชกาลที่ 6 เจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ได้ทรงจัดตั้งกองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว ขึ้นในกรมรถไฟหลวง เพื่อผลิตภาพยนตร์ ข่าวสาร สารคดีและเผยแพร่กิจกรรมของกรมรถไฟ ตลอดจนกิจการของกระทรวงทบวงกรมอื่น และยังรับจ้างผลิตภาพยนตร์ให้ออกชนอีกด้วย พ.ศ.2466 ได้มีคณะผู้สร้างภาพยนตร์จากฮอลลีวูด สหรัฐอเมริกา เดินทางเข้ามาสร้างภาพยนตร์บันเทิง โดยใช้ผู้แสดงเป็นคนไทยเป็นครั้งแรก ชื่อเรื่อง "นางสาวสุวรรณ" เป็นเรื่องความรักของหนุ่มสาวในสมัยนั้น และยังแสดงให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนสภาพบ้านเมือง วัดวาอาราม สถานที่ท่องเที่ยว ชายทะเล ทรัพยากรป่าไม้ในภาคเหนืออีกด้วย ต่อมา พ.ศ. 2468 ได้มีคณะถ่ายทำภาพยนตร์ จากฮอลลีวูดอีกคณะหนึ่งเดินทางเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ เรื่อง "ช้าง" ภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่สร้างโดยคนไทยนำออกฉายในปี พ.ศ. 2470 ชื่อเรื่อง "โชคสองชั้น" สร้างโดยพี่น้องตระกูลสุวัต แห่งบริษัทกรุงเทพภาพยนตร์ และเรื่อง "ไม่คิดเลย" ของบริษัท ถ่ายภาพยนตร์ไทย ซึ่งสร้างสำเร็จเป็นเรื่องที่ 2"

ปี พ.ศ. 2465 ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ผู้บัญชาการกรมรถไฟ ได้ทรงจัดตั้งศูนย์ผลิตภาพยนตร์อย่างเป็นทางการของกรมรถไฟหลวง เรียกว่า "กองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว" เพื่อสร้างภาพยนตร์ประชาสัมพันธ์ให้ คนไทยและชาวต่างประเทศสนใจท่องเที่ยวโดยใช้บริการของรถไฟ เพราะขณะนั้นรถไฟเป็นสิ่งใหม่ จึงสร้างภาพยนตร์ขึ้นเพื่อให้เห็นสถานที่น่าท่องเที่ยวต่างๆของไทย กรมรถไฟหลวงจึงกลายเป็น โรงเรียนที่สร้างคนผลิตภาพยนตร์ไทยต่อมา ในปีเดียวกันนั้น ได้มีกลุ่มนักสร้างภาพยนตร์ชาวอเมริกัน โดย นายเฮนรี แมคเรย์ แห่งบริษัทยูนิเวอร์แซล เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยโดยได้รับความช่วยเหลือ จากกรมมหรสพลหลวงและกรมรถไฟหลวง โดยใช้ดารไทยแสดงทั้งหมด ซึ่งนับว่าเป็นหนังเรื่องแรกของเมืองไทย ที่ เฮนรี แมคเรย์ กำกับการแสดง นายเคล คลองตัน ถ่ายภาพ นำแสดง โดย ขุนรามภรตศาสตร์ นางสาวเสงี่ยม นาวิเสถียร และหลวงภรตกรรมโกศล ซึ่งถือได้ว่าทั้งสามได้เล่นเป็นพระเอก นางเอกและผู้ร้าย คนแรกของเมืองไทย นอกจากนี้ภาพยนตร์เรื่องนางสาวสุวรรณ เริ่มลงมือถ่ายทำเมื่อต้นเดือนมีนาคม พ.ศ.2465 โดยความร่วมมือ จากกรมมหรสพลกับกรมรถไฟหลวง ภาพยนตร์เรื่องนางสาวสุวรรณ

สร้างเสร็จในเดือน มิถุนายน พ.ศ.2465เมื่อสร้างเสร็จแล้วนายเฮนรี แมคเวย์ ได้มอบฟิล์มภาพยนตร์ให้แก่ กรมรถไฟหลวงไว้ 1 ชุด เป็นฟิล์มขนาด 35 มิลลิเมตร มีความยาว 8 ม้วน ต่อมาบริษัทสยามภาพยนตร์ได้ขออนุญาตกรมรถไฟหลวง นำมาฉายให้ประชาชนเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2466เพื่อเก็บเงินรายได้บำรุงสภากาชาดสยาม

ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2468 ได้มีคณะฝรั่งนักถ่ายทำภาพยนตร์มีอาชีพเดินทางเข้ามาในเมืองไทย ในนามของบริษัทพาราเมาท์ มินายมิเรียม ซี คูเปอร์ เป็นผู้อำนวยการสร้างและกำกับการแสดง นายเออร์เนสต์ บี โชคเส็ด เป็นช่างถ่ายภาพยนตร์ มาถ่ายภาพยนตร์เรื่อง ช้าง นำออกฉายครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2470 และนำมาฉายในเมืองไทยให้คนไทยได้ชมกันในเดือนกรกฎาคมพ.ศ.2471

อย่างไรก็ดีในสมัยรัชกาลที่ 7 สภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยเริ่มจะตกต่ำ เงินในท้องพระคลังเหลือน้อยลงทุกที ในการแก้ปัญหากระทำโดยให้ข้าราชการออกจากงานจำนวนหนึ่ง ในช่วงนั้นกลุ่มที่เป็นอดีตข้าราชการถูกคุลย์ เตรียมการจะสร้างหนัง ที่ผลิตและแสดงโดยคนไทยขึ้นเองเป็นครั้งแรก ในนามบริษัทถ่ายภาพยนตร์ไทย โดยมีหลวงสุนทรอัศวราช (จรัส สรวิสูตร) เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วยพันโทหลวงสารานุประพันธ์ (ขาว ปาจิณพยัคฆ์) พระอภิรักษ์ราชฤทธิ์ (อำนวยการ วิจารณ์านนท์) นายพลพันหุ้มแพร (ไกลวัลย์ จันทนบุพผา) เป็นคณะทำงาน กลุ่มผู้สร้างกลุ่มนี้ประกาศจะสร้างหนังเรื่องแรก ทว่า ระหว่งนั้นผู้สร้างหนังอีกกลุ่มหนึ่งคือ "กรุงเทพฯภาพยนตร์บริษัท" อัน เป็นกลุ่มของพี่น้องสกุลวสุวัตกับเพื่อนจากคณะหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์และศรีกรุง ได้ประกาศสร้างหนังเรื่อง โชคสองชั้น และสร้างสำเร็จนำออกฉายได้ก่อน เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2470 เป็นหนัง 35 มิลลิเมตร ขาว-ดำ ไม่มีเสียง โชคสองชั้น จึงได้รับการยอมรับให้เป็นภาพยนตร์ประเภทเรื่องแสดงเพื่อการค้าเรื่องแรกที่สร้างโดยคนไทยทั้งหมด โดยมีนายมานิต วสุวัตเป็นผู้อำนวยการสร้างและกำกับศิลป์ หลวงบุญมมานพพานิชหรือ "แสงทอง" นักประพันธ์ในยุคนั้น เขียนบทภาพยนตร์ หลวงกลการเจนจิตทำหน้าที่ถ่ายภาพ นายกระเชียร รับหน้าที่ตัดต่อ และหลวงอนุรักษ์รัตการ ซึ่งเป็นข้าราชการแห่งกรมรถไฟหลวงกำกับการแสดง มานพ ประภารักษ์ รับบทเป็นพระเอก หม่อมหลวงสุดจิตร์ อิศรางกูร รับบทนางเอก กลุ่มวสุวัต เคยทดลองถ่ายทำภาพยนตร์ เชิงข่าวสารคดีมาก่อนอย่างต่อเนื่อง เช่น ภาพยนตร์บันทึกการแสดงยูทิกิพาทหารบก ภาพยนตร์สารคดีนำเที่ยว น้ำตกไทรโยค ก่อนที่จะทำหนัง หลังจากที่ภาพยนตร์เรื่อง "โชคสองชั้น" ออกฉายไม่นาน บริษัทถ่ายภาพยนตร์ไทยของหลวงสุนทรอัศวราช จึงผลิตหนังของตนสำเร็จและ

ออกฉายตามมาเรื่อง "ไม่คิดเลย" ฉายเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2470 หลังจากหนัง 2 เรื่อง ออกฉายแล้วก็มีหนังเรื่องอื่นๆตามมาดังนี้คือ "ใครดีใครได้" และ "ใครเป็นบ้า" บริษัท ศรีกรุง (กรุงเทพฯภาพยนตร์บริษัทเปลี่ยนชื่อ) ก็สร้างงานเรื่อง "เชื่อไม่ทิ้งแถว" ขณะที่ บริษัทศรีสยามภาพยนตร์ก็สร้างเรื่อง "เลือดเคঁน" บริษัทสองสหายสร้างเรื่อง "กรรมสนองกรรม" บริษัทเอเชียติกโปรดักชั่นสร้างเรื่อง "หมัดพ่อค้า" และเรื่อง "แสงมหาพินาศ" ของหัตถิณทรภาพยนตร์ โดยหม่อมราชวงศ์อนุศักดิ์ หัตถิณทร งาน เรื่อง "แสงมหาพินาศ" นี้มีการใช้เทคนิคพิเศษของภาพยนตร์ไทยในยุคแรก

ในปี พ.ศ. 2473 มีการสร้างหนังเรื่อง "รบระหว่างรัก" โดยขุนวิจิตรมาตรา เป็นผู้แต่งเรื่อง เขียนบทและกำกับการแสดง เรื่องนี้ประสบความสำเร็จอย่างมาก ทั้งด้านคำชมเชยและด้านของรายได้ ในปี พ.ศ.2476 ฮอลลีวูดนิยมทำหนังผี กลุ่มศรีกรุงก็ทำหนังผีเรื่อง "ปู่โสมเฝ้าทรัพย์" เป็นบทประพันธ์ของขุนวิจิตรมาตรา เรื่องนี้ถือเป็นการเริ่มการแต่งกายที่เข้าสู่แบบสากลมากขึ้น เพราะเป็นยุคหลังเปลี่ยนแปลงการ อีกทั้งเป็นหนังไทยเรื่องแรกที่ทำเป็นสี นอกจากนี้หนังเรื่อง "หลงทาง" เป็นหนึ่งในผลงานที่ถ่ายทำด้วยระบบซิงเกิ้ลซิสเต็ม คือ การถ่ายภาพกับเสียงในกล้องเดียวกัน การถ่ายทำในระบบนี้จะมีปัญหาทางด้านของเทคนิค เวลาล้างฟิล์มและตัดต่อเป็นอย่างมาก ฝรั่งคิดทำระบบดับเบิลซิสเต็มคือถ่ายภาพกล้องหนึ่ง ถ่ายเสียงกล้องหนึ่งแยกกัน แต่มีเครื่องไฟฟ้า ทำให้เดินกล้องได้พร้อมกันทั้งสองกล้อง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ศรีกรุงได้คิดปรับปรุงได้สำเร็จเช่นกัน จากนั้นมาบริษัทศรีกรุง ก็เปลี่ยนชื่อมาเป็น เสียงศรีกรุง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 พระองค์ทรงดำริที่จะให้มีสถานที่มหรสพอันทันสมัย ทัดเทียมกับต่างประเทศขึ้นสักแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เพื่อให้เป็นที่อำนวยความสะดวกบันเทิงรื่นรมย์แก่ประชาชนทั่วไป และเป็นที่เชิดหน้าชูตาของเมืองไทยด้วย หลังจากที่ทรงตรวจสอบสถานที่แล้วทรงเห็นว่าตรอกถนนเจริญกรุงติดกับถนนตีทอง เหมาะสมที่สุดเพราะเป็นที่เด่นอยู่ตรงหัวมุมพอดีและได้ทรงประกอบพระราชพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2473 แล้วพระราชทานนามว่า "ศาลาเฉลิมกรุง" โดยมีหม่อมเจ้าสมัยกฤดากร ทรงเป็นผู้ออกแบบ บริษัทบางกอกทำหน้าที่รับเหมาก่อสร้าง เมื่อสร้างเสร็จพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เจ้าพระจาศรีพิพัฒน์รัตนราชโกษาธิบดี (ม.ร.ว.มูล ดารากร) ประกอบพิธีเปิดแทนพระองค์เมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2476 ภาพยนตร์ เรื่องแรกที่ฉายปฐมฤกษ์คือเรื่อง "มหาภัยใต้ทะเล" โดยรายได้ทั้งหมดที่เก็บ

ได้จากค่าผ่านประตู ในวันนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งไปบำรุงสภากาชาดสยาม โดยมีได้หักค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงภาพยนตร์ ศาลาเฉลิมกรุง นับเป็นโรงภาพยนตร์ ชั้น 1 แห่งเดียวในประเทศไทย ต่อมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่ และทันสมัย ซึ่งจัดอยู่ในโรงชั้น 1 ของประเทศก็มีผู้สร้างขึ้นมาอีกหลายแห่ง เช่น ศาลาเฉลิมไทย โรงภาพยนตร์คิงส์ โรงภาพยนตร์ควีนส์ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมเขตร์และโรงภาพยนตร์เอ็มไพร์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2477 กระทรวงกลาโหมได้มอบให้ภาพยนตร์ เสียงศรีกรุง ถ่ายทำหนังเผยแพร่กิจการทหารของกองทัพบก กองทัพอากาศ กองทัพเรือ เป็นหนังมีพระเอก นางเอก เรื่อง "เลือดทหารไทย" มีพันตรีหม่อมหลวงขาบกุญชร และ นางสาวจัญ วรรณสูตร นำแสดง มีการถ่ายทำอย่าง ยิ่งใหญ่ที่สุด ใช้อาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่ ประกอบการถ่ายทำ และในปีเดียวกัน ศรีกรุงได้สร้างโรงถ่ายขึ้นที่ บางกะปิ เป็นโรงถ่ายที่ทันสมัยที่สุดในเมืองไทยขณะนั้น บริษัทภาพยนตร์เสียงศรีกรุงได้ทำภาพยนตร์ต่อมาอีกหลายเรื่อง จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง การขาดแคลนวัตถุดิบและภัยจากสงคราม ทำให้กิจการสร้างหนังเสียง ระบบมาตรฐานของศรีกรุงต้องหยุดชะงักลง

นอกจากบริษัทภาพยนตร์เสียงศรีกรุง ยังมีบริษัทไทยฟิล์มเป็นคู่แข่งในการสร้างภาพยนตร์ บริษัทไทยฟิล์มเกิดจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ได้ร่วมกับพระสหายสองสามคนคือ พลเอกพจน์ สารสิน หลวงสุขุมน้อย ประดิษฐ์ และนายประสาธ สุขุม ก่อตั้งขึ้น บริษัทไทยฟิล์ม โดยเริ่มฟอร์มงานโดยส่งคุณชาญ บุณนาค กับคุณประสาธ สุขุม ไปอเมริกาดูงานและหาซื้อเครื่องมือมาใช้ อีกทั้งยัง ได้ที่ซื้อที่ดินที่ทุ่งมหาเมฆ ราว 20 ไร่ สร้างเป็นโรงถ่าย โดยให้บริษัทคริสเตียนนิแอนด์ เนียลเสน ซึ่งเป็นบริษัทที่สร้างโรงถ่ายของบริษัทศรีกรุง เป็นผู้สร้าง บริษัทไทยฟิล์มสร้างหนังเรื่องแรกคือเรื่อง "ถ่านไฟเก่า" ปี พ.ศ. 2481 มีนางเอกชื่อเคลียวพันธ์ บุณนาค ในเรื่องนี้มีเพลงดังคือเพลง บัวขาว และ ลมหวาน โดยมี หม่อมหลวงพวงร้อย กับหม่อมหลวงประพันธ์ สนิทวงศ์ ร่วมกันประพันธ์ทำนองเพลง พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ประพันธ์เนื้อเรื่อง ผลงานภาพยนตร์เรื่องอื่นๆ ของบริษัทไทยฟิล์ม คือ "แม่สื่อสาว" สร้างในปี พ.ศ.2481 เรื่อง "วันเพ็ญ" สร้างในปี พ.ศ.2482 นำแสดงโดย สนิท พุกประยูร กับปริม บุณนาค และอีกเรื่องคือ "ปิดทองหลังพระ" นำแสดงโดย ทวี ณ บางช้าง (มารุต) รูปแบบหนังที่สร้างของสอง

บริษัทจะแตกต่างกัน ไทยฟิล์มจะเน้นหนักในด้านไทยๆ ต่อมาบริษัทไทยฟิล์มได้เลิกกิจการไป ได้ขายกิจการ

ในช่วงนี้มีอีกบริษัทหนึ่ง คือบริษัทละโว้ภาพยนตร์ ของ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2479 สร้างผลงานเรื่อง "หนามยอกหนามบ่ง" เป็นหนังพากย์ นำแสดงโดย โปร่ง แสงโสภณ อีกบริษัทหนึ่งคือ บริษัท น.น. ภาพยนตร์ของนายบำรุง แนวพานิช ได้สร้างภาพยนตร์เสียงออกมาได้เรื่องหนึ่ง ก็ เรื่อง "ปิดทางรัก" ออกฉายเมื่อปี พ.ศ. 2480 แต่ตอนหลังขาดแคลนทุนทรัพย์จึงต้องหยุดกิจการไป

ยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 หม่อมเจ้าสุภวรรณดิศ ดิศกุล หรือเรียกตามชื่อเล่นว่า ท่านขาว พระโอรสของกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้รับการศึกษาในวิชาวรรณคดี และโบราณคดี ที่มหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ประเทศฝรั่งเศส กลับมาเมืองไทย เป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาฝรั่งเศสที่โรงเรียนกรมศิลปากร มีอยู่ช่วงหนึ่งก่อนจะมาทำงานด้านภาพยนตร์ อีกทั้งยังเคยทำงานหนังสือพิมพ์อยู่พักใหญ่ จากนั้นต่อมาก็ไปทำงานอยู่แผนกโฆษณากิจการรถไฟ โดยการชักชวนของหลวงเสรีเริงฤทธิ์ ท่านได้จัดทำหนังโฆษณากิจการรถไฟ ในระหว่างนั้นเกิดสงครามอินโดจีน ท่านขาวได้มีโอกาสออกแนวหน้าร่วมกับกองทัพพายัพ ในตำแหน่งผู้ถ่ายภาพยนตร์และถ่ายรูปให้กรมรถไฟ เมื่อสงครามอินโดจีนสงบลง ท่านได้สร้างหนังประชาสัมพันธ์กิจการรถไฟ โดยใช้ฟิล์มสี 16 มิลลิเมตร มาใช้ในการถ่ายทำเรื่อง "สามปอยหลวง" เมื่อปี พ.ศ. 2482 ซึ่งเป็นภาพยนตร์เรื่อง 16 มิลลิเมตร เรื่องแรกของเมืองไทยที่ขายเก็บเงินเพื่อการค้า สร้างจากบทประพันธ์ของเวทวงศ์ มีเรื่องราวที่สนุกสนาน นับเป็นครั้งแรกที่คนดูได้ชมทิวทัศน์ของเมืองไทยด้วยฟิล์มสี ที่เรียกว่า สีธรรมชาติ ด้วยฟิล์ม 16 มิลลิเมตรครั้งแรก ในสมัยนั้นไม่มีผู้ผลิตภาพยนตร์ 16 มิลลิเมตรเพื่อการค้าเลย แต่พอนำออกฉาย ที่ศาลาเฉลิมกรุง สามารถทำลายสถิติรายได้ที่เคยได้จากการฉายภาพยนตร์เรื่อง "ทาร์ซานกับมนุษย์วานร" เมื่อพ.ศ. 2482 หนังเรื่อง "สามปอยหลวง" ทำรายได้สูงสุดไว้ถึง 34,000 บาทใช้เวลาฉายนาน 21 วันหนังเรื่องนี้เป็นหนังพากย์ พากย์โดย ทิดเจิว บรมครูแห่งนักพากย์ไทย

ปีพ.ศ. 2483 นายปรีดี พนมยงค์ ได้สร้างภาพยนตร์ไทยเรื่อง "พระเจ้าช้างเผือก" เป็นภาพยนตร์ ขาว-ดำ 35 มิลลิเมตร เสียงพูดเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสะท้อนความคิดเห็นทางการเมือง ที่ไม่เห็นด้วยกับ ลัทธิทหารฟาสซิสต์ ที่กำลังเฟื่องฟูทั้งในประเทศ

เยอรมันนี ประเทศญี่ปุ่น และ ประเทศไทย ตลอดจนเรียกร่องสันติภาพ โดยให้เห็นความหมายของ "สันติภาพ" ภาพยนตร์เรื่องนี้นอกจากจะฉายให้คนไทยดูแล้ว ยังได้ส่งประกวดรางวัลสันติภาพโนเบลไพรซ์ จึงเป็นเหตุให้ผู้แสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องพูดภาษาอังกฤษ แทนที่จะพูดเป็นภาษาไทย นำแสดงโดย เรณู กฤตยากร ไพริน เนียลเซน ประดับ รมิลวงส์ กำกับการแสดงโดย สันหวั สุธรร หนังเรื่องนี้ยิ่งใหญ่ด้วย ฉากการชนช้าง การถ่ายภาพที่สวยงามและมุกตลกที่เด่นของ ประสาท สุขุม หนังไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องรายได้เมื่อฉายในเมืองไทย ต่อมา นายปรีดี พนมยงค์ได้นำภาพยนตร์เรื่องนี้ไปฉายโชว์ที่ประเทศอเมริกาและประเทศสิงคโปร์

ในกลางปี พ.ศ. 2483 กองทัพอากาศได้ตั้งกองภาพยนตร์ขึ้น และได้ซื้อโรงถ่ายทุ่งมหาเมฆของบริษัทไทยฟิล์ม มาดำเนินงานต่อ โดยมอบหมายให้อยู่ในความควบคุมของนาวาอากาศเอกสวัสดิ์ ทิฆัมพร มีครูเนรมิต เป็นผู้กำกับการแสดง ภาพยนตร์ของโรงถ่ายทหารอากาศ ได้ติดต่อเชิญพระเจนดุริยางค์ย้ายจากกรมศิลปากร ให้มารับราชการที่กองทัพอากาศ ตั้งวงดนตรีคลาสสิก และ โรงเรียนสอนวิชาดนตรีให้ชื่อว่า โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ เพื่อผลิตนักดนตรีขึ้นมาให้เก่งทั้งด้านทฤษฎีและในด้านปฏิบัติ และจำเป็นต้องมีดนตรีใช้บรรเลงประกอบภาพยนตร์ มีนักดนตรีที่ทำดนตรีประกอบภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงคือ พระเจนดุริยางค์ สง่า อาร์มมารี และสุรพล แสงเอก

ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 พอดีสงครามโลก การสร้างภาพยนตร์ก็หยุดชะงัก เพราะขาดแคลนฟิล์มที่ใช้ในการถ่ายทำ ทำให้รัฐบาลสมัยนั้นประกาศตน เป็นคู่สงครามกับประเทศที่ผลิตภาพยนตร์เป็นสินค้าออกสูงกว่าทุกประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส นอกจากจะขาดแคลนฟิล์มดิบที่ใช้ในการถ่ายทำแล้ว โรงภาพยนตร์ต่างขาดแคลนภาพยนตร์ที่จะฉาย ทำให้โรงภาพยนตร์ชั้นนำในสมัยนั้น ได้แก่ ศาลาเฉลิมกรุง โอเดียน และพัฒนากร เมื่อขาดแคลนภาพยนตร์เรื่องใหม่ๆ จึงมีการนำภาพยนตร์เรื่องเก่าๆที่สนุกสนานขึ้นดีมาฉายพากย์ไทย โดยมีนักพากย์ปากดีๆ เช่น ทิดเจี๊วกับคณะปัญญาพล มาพากย์ สลับกับดนตรีของวงดนตรีคณะต่างๆเล่นสลับฉาก มีละครตลกเรื่องสั้นๆจากเดี่ยวจบเล่ม เช่น คณะลูกไทย ของจอก ดอกจันทร์ บางครั้งจะมีภาพยนตร์ญี่ปุ่นมาฉายให้ดูบ้าง แต่ก็ไม่พอเพียง สมัยนั้นความบันเทิงของคนกรุงเทพฯก็คือ ละครเวที หลังจากศิลปะการละครที่เคยชบเซามาจนกลับฟื้นขึ้นมาใหม่ ในระยะก่อนหน้าเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง หลวงวิจิตรวาทการ เมื่อยังดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร ได้รื้อฟื้นศิลปะการละครที่มีเนื้อหาหนักไปทางชาตินิยม สร้างความตื่นเต็น เกี่ยวรราวให้บรรดาผู้ชมละครทั้งหลาย

เพียงช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีก็เงียบหายไป พอเกิดสงครามโลก ศิลปินทั้งหลายก็ก่อหวอดจับเป็นกลุ่มเป็นก้อนพัฒนาเป็นคณะละครใหญ่ๆ เช่น คณะนิยมไทย คณะเทพศิลป์ และคณะละครวิจิตรเกษม เป็นต้น การที่ละครเฟื่องฟูในยุคนี้ ทำให้เกิดศิลปินที่เกิดจากละครเวทีเป็นจำนวนมาก ซึ่งหลังจากสิ้นสุดสมัยของละครเวที ศิลปินเหล่านี้ก็เป็นกำลังสำคัญในการหันเหมาแสดงภาพยนตร์ต่อไป

กองภาพยนตร์ทหารอากาศในช่วงสงครามได้สร้างภาพยนตร์เรื่อง "บ้านไร่-นาเรา" เมื่อ พ.ศ.2485 ทั้งนี้เนื่องจาก จอมพล ป. พิบูลย์สงคราม มีความประสงค์จะยกฐานะของชาวนา ให้สูงขึ้นตามแบบอย่างต่างประเทศให้ฐานะอาชีพชาวนา มีฐานะดีเท่าเทียมอาชีพอื่นๆ โดยมอบหมายให้ กาญจนาคพันธ์ เป็นผู้แต่งเรื่อง กำกับการแสดงโดย เนรมิตถ่ายภาพโดย หม่อมราชวงศ์อนุศักดิ์ หัสดิษฐ์ เป็นหนัง 35 มิลลิเมตร ขาว-ดำ เสียงในฟิล์ม นำแสดงโดย เรืออากาศเอก ทวี จุลทรัพย์ และนางสาวอารี ปิ่นแสง ในเรื่องนี้ มีการแต่งกายเป็นชาวนาสสมัยใหม่คือใส่รองเท้าบู๊ต และทุกคนยังจำได้ดีถึงเพลง "บ้านไร่-นาเรา" ที่พระเจนดุริยางค์ แต่งทำนอง ขุนวิจิตรมาตรา แต่งเนื้อร้อง ออกฉายที่ ศาลาเฉลิมกรุง โอเคียน ได้รับความสำเร็จอย่างสูง

ในปีเดียวกัน พ.ศ. 2485 ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ จอมพล ป. พิบูลย์สงคราม ได้ให้บริษัทศรีกรุงสร้างภาพยนตร์ ขึ้นมาเรื่องหนึ่งเพื่อปลอบใจประชาชน ตามนโยบายของท่านผู้นำ เรื่อง "น้ำท่วมดีกว่าฝนแล้ง" นำแสดงโดยจรัส สุวคนธ์ และนางสาวนราภา พันธุ์ ซึ่งเป็นภาพยนตร์เรื่องสุดท้ายของ ศรีกรุง หนังเรื่องต่อมาของกองภาพยนตร์ทหารอากาศ คือเรื่อง สงครามเขตหลัง เป็นหนัง ขาว อ่อน ฟิล์ม และในปีต่อมา พ.ศ. 2486 ฟิล์ม 35 มิลลิเมตร สำหรับถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องต่อไปก็ยังมีเหลืออยู่อีกจำนวนหนึ่ง ทางฝ่ายผู้บังคับบัญชาจึงเจรจาขอซื้อฟิล์มจากประเทศญี่ปุ่น เพื่อเอามาสร้างหนังเรื่องต่อไป ทางฝ่ายญี่ปุ่นก็ยินดีขายให้เพราะญี่ปุ่นและไทยเป็นมิตรกัน ทางโรงหนังในเมืองไทยในช่วงสงครามก็มีหนังสงครามของเยอรมัน และญี่ปุ่นมาฉายให้เห็นชัยชนะในสงครามของฝ่ายอักษะ ให้ชมอยู่เสมอๆ ในระบายนั้น เมื่อติดต่อซื้อฟิล์มไปแล้ว ก็ตกลงจะสร้างเรื่อง "นักบินกลางคืน" แสดงถึงวีรกรรมของฝูงบินสกัดกั้นฝูงหนึ่งของไทย มีหน้าที่คุ้มครองกรุงเทพฯ และธนบุรี ให้ปลอดภัย แต่น่าเสียดายฟิล์มภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องไฟไหม้ไม่เหลือให้ชนรุ่นหลังได้ชมกัน

ในช่วงปี พ.ศ.2490-2495 เป็นยุคละครเวทีรุ่งเรือง ก่อนที่จะเสื่อมความนิยมปิด

โรงละคร ภาพยนตร์ในช่วงนี้ที่ดังมาก คือเรื่อง "สุภาพบุรุษเสือไทย" ออกฉายเมื่อปี พ.ศ. 2492 เป็นฟิล์ม 16 มิลลิเมตร ที่ทำให้ผู้สร้างหนังไทย หันมานิยมสร้าง ด้วยฟิล์ม 16 มิลลิเมตร แทน 35 มิลลิเมตร ที่เคยสร้าง หลังจากหนังเรื่อง "สุภาพบุรุษเสือไทย" ประสบความสำเร็จอย่างมากมาย หนังเรื่องนี้นำเสนอแสดงโดย สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ ละออ ทิพยวงศ์ สอองค์ ทิพยทัศน์ ประชุม จุลละภมร และเกื้อกูล อาริมิตร เรื่องนี้เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์ ศาลาเฉลิมกรุง ต่อมาย้ายจากโรงภาพยนตร์เฉลิมกรุงไปเข้าเฉลิมบุรี ภาพยนตร์ประสบความสำเร็จทั้งในด้านรายได้และคำชมเชย จากความสำเร็จนี้เองในปี พ.ศ. 2493 อัสวิน ภาพยนตร์ได้สร้างผลงานสร้างเรื่อง "พันท้ายนรสิงห์" ของพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ ยุคล ซึ่งหันกลับมาสู่วงการภาพยนตร์อีกครั้งหลังจากละครเวทีหมดความนิยมลง ในนามอัสวิน ภาพยนตร์ เรื่อง "พันท้ายนรสิงห์" ที่เคยเป็นละครเวที และได้รับความนิยมอย่างสูงสุด ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ กำกับการแสดงโดย มารุต ถ่ายภาพโดย รัตน์ เปสตันยี สร้างเป็นฟิล์ม 16 มิลลิเมตร พากย์และ นำแสดงโดย ชูชัย พระขรรค์ชัย สุพรรณ บูรณะพิมพ์ ชัน แสงเพ็ญ ถนอม อัครเศรณี หนังเรื่องนี้ประสบความสำเร็จในด้านรายได้อย่างงดงาม ผลงานของอัสวินภาพยนตร์ที่เด่นๆมีเรื่อง "นเรศวรมหาราช" "เป็ดน้อย" "ละครเร่" และ "จำปูน"

อีกบริษัทหนึ่งในช่วงหลังสงครามคือ บริษัทสถาพรภาพยนตร์ ภายหลังกอง ภาพยนตร์ทหารอากาศ ถูกยุบตามนโยบายทางราชการ กลายเป็นกองดุริยางค์ทหารอากาศ คณะละครศิวารมณีหันเห มาสร้างภาพยนตร์ด้วยการก่อตั้งขึ้นเป็น "สถาพรภาพยนตร์" โดยมี จอมพลอากาศพื้น ฤทธาคนี เป็นประธานกรรมการบริษัท ร่วมด้วยบุคคลชั้นสูงใน วงราชการ อาทิเช่น พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ และพล.ท. ม.ล.ขาบ กุญชร โดยมีความมุ่งหมายในการสร้างภาพยนตร์ต่อต้านคอมมิวนิสต์ มีเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานและศิลปินของศิวารมณี เข้าทำงานเป็นแกนสำคัญของบริษัทนี้ บริษัทสถาพรภาพยนตร์เป็น บริษัทใหญ่แห่งแรกในยุคหลังสงครามที่มีเครื่องมือทันสมัยและใหญ่โตที่สุด และได้อาศัยโรงถ่ายของกองภาพยนตร์ทหารอากาศมาเป็นโรงถ่ายต่อไป ในระยะแรกสร้างภาพยนตร์มาได้ 4 เรื่อง คือ "เสียงสาป" "มาตุภูมิ" "นางนกป่า" "ชะตารัก" ทุกเรื่องฉายที่โรงภาพยนตร์เฉลิมกรุง ซึ่งเป็นโรงภาพยนตร์ชั้นนำในสมัยนั้น ยกเว้นเรื่อง "นางนกป่า" ฉายที่โรงภาพยนตร์ คิวินส์

เมื่อกิจกรรมภาพยนตร์แพร่หลาย และมีบทบาทในฐานะเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลสูง เข้าถึงผู้ชมทุกชนชั้น แม้นคนไม่รู้หนังสือ ทางราชการ โดยรัฐบาลในพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล

ที่ 7 จึงได้ออกกฎหมายควบคุมตรวจพิจารณาภาพยนตร์ คือ พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473 ต่อมาพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 โปรดให้สร้างโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมกรุง และจัดตั้งบริษัทสหคินิมาจำกัดขึ้น สำหรับเป็นบริษัทดำเนินธุรกิจด้านภาพยนตร์ในปี พ.ศ. 2475 กิจการภาพยนตร์ได้ซบเซาลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต แต่ก็มีการสร้างภาพยนตร์ออกมาอยู่บ้าง ที่สำคัญคือ ภาพยนตร์ เรื่อง "พระเจ้าช้างเผือก" ซึ่งเป็นภาพยนตร์ไทยพูดภาษาอังกฤษเรื่องแรก เรื่องเดียว ที่นำออกฉายพร้อมกันทั้งในกรุงเทพฯ สิงคโปร์ และนิวยอร์ก ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2484 จัดสร้างโดยนายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแสดงให้ชาวโลกเห็นว่า ไทยเป็นชาติรักสันติไม่เคยคิดรุกรานเพื่อนบ้าน

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงในปี พ.ศ. 2488 กิจการภาพยนตร์ของโลกและของไทยกลับฟื้นตัวอีกครั้งหนึ่ง มีการสร้างภาพยนตร์เสียงและภาพยนตร์สีธรรมชาติด้วยฟิล์ม 16 ม.ม. อย่างแพร่หลาย จนกระทั่งประมาณ พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา ถือเป็นยุคทองของกิจการภาพยนตร์ไทย มีการสร้างภาพยนตร์โดยบริษัทคนไทยซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ผลิตภาพยนตร์ออกฉายทั่วประเทศรวมกันปีละเกือบร้อยเรื่องและเกิดปรากฏการณ์ใหม่อย่างหนึ่งคือ การผูกขาดความนิยมในตัวผู้แสดง คู่พระคู่นางที่สำคัญคือ มิตร ชัยบัญชา และเพชรฯ เขาวราษกูร์ เกือบครึ่งหนึ่งของภาพยนตร์ในยุคนั้นใช้ผู้แสดงคู่นี้ ภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมอย่างสูง ฉายในกรุงเทพฯ นานติดต่อกันถึง 6 เดือนทำรายได้สูงถึง 9 ล้านบาท ได้แก่เรื่อง "มนต์รักลูกทุ่ง"

หลังจาก มิตร ชัยบัญชา เสียชีวิตจากอุบัติเหตุในการแสดงภาพยนตร์ กิจการภาพยนตร์ไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปสู่ ยุคของภาพยนตร์ไทยมาตรฐาน 35 ม.ม. มีนักแสดงที่มีชื่อเสียงเกิดขึ้นในยุคหลังจำนวนมาก กิจการภาพยนตร์ไทยเฟื่องฟูอยู่ได้ระยะหนึ่ง จนถึงประมาณปี พ.ศ. 2524 ได้เกิดการขยายตัวของกิจการวิทยุโทรทัศน์และการนำเข้าภาพยนตร์จากต่างประเทศ ประกอบการแพร่หลายอย่างรวดเร็ว ของแถบบันทึกภาพ (Video Tape) ทำให้การผลิตภาพยนตร์ลดลง โรงภาพยนตร์ที่มีอยู่ทั่ว

ประเทศราว 700 โรง หลายโรงต้องเลิกกิจการไป คนในวงการภาพยนตร์ส่วนหนึ่งหันไปทำงานด้านโทรทัศน์แทน ปัจจุบันคงเหลือบริษัทผลิตภาพยนตร์ที่สำคัญอยู่เพียง 4 รายใหญ่ คือ ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น สหมงคลฟิล์ม เอแพ็กซ์โปรดักชั่น และพูนทรัพย์ฟิล์ม (โดม สุขวงศ์ 2533 : 47-56)

คุณลักษณะพิเศษของภาพยนตร์

ผู้ชมภาพยนตร์ทั่วไปย่อมจะทราบอย่างดี จากภาพที่ปรากฏบนจอภาพยนตร์ และจากการโฆษณาภาพยนตร์ ว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องกว่าจะสร้างเสร็จสมบูรณ์ได้ ต้องอาศัยเทคนิค ความรู้ความสามารถและเงินลงทุนอย่างสูง แม้ภาพยนตร์เรื่องทีถือว่าจะสร้างได้ง่ายๆ ก็ต้องลงทุนนับล้านบาทขึ้นไปสำหรับการสร้างภาพยนตร์ในปัจจุบัน แต่หากเป็นเรื่องที่ต้องใช้ฉากและการแสดงที่ยุ่งยาก มีเทคนิคพิสดารต่างๆ มาประกอบ การสร้างภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ จะต้องลงทุนเป็นเงินนับร้อยล้านบาททีเดียว ซึ่งนั่นหมายถึงความพยายามอย่างสูงยิ่งของคนกลุ่มหนึ่งที่จะถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ ศิลปะ ความสามารถ ความรู้สึกนึกคิดของตนไปสู่สาธารณชน โดยอาศัยภาพยนตร์เป็นสื่อ ไม่ว่าฝ่ายผู้สร้างภาพยนตร์จะมีวัตถุประสงค์ในการสร้างภาพยนตร์แต่ละเรื่องไปในแนวทางใด ก็มักจะบรรลุจุดประสงค์ตามความต้องการของผู้สร้างเสมอ โดยเฉพาะจุดประสงค์ด้านการขายความบันเทิง ดังนั้นหากใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อสำหรับการศึกษา ก็น่าเชื่อว่าภาพยนตร์จะสามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดที่เป็นประโยชน์ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้ชมเข้าใจ หรือเกิดความรู้สึกซึ่งได้ดีกว่าสื่อประเภทอื่น เนื่องจากภาพยนตร์เป็นสื่อที่ลักษณะพิเศษบางประการซึ่งเกิดจากปัจจัยสนับสนุนหลายอย่าง คือคุณสมบัติทางกายภาพของภาพยนตร์ การใช้เงินลงทุนสูง ในการสร้างภาพยนตร์ใช้การแสดงที่สมจริง สามารถใช้เทคนิคพิเศษในการสร้างภาพเหมือนจริงมีคุณสมบัติในการสร้างจินตนาการ

1.คุณลักษณะทางกายภาพ ได้แก่คุณสมบัติทางด้านภาพและเสียงของภาพยนตร์ที่ดีเด่นกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ทำให้ภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ข้อเท็จจริงต่างๆ ออกมาให้ศึกษาเข้าใจได้อย่างดีเยี่ยมคุณลักษณะทางกายภาพด้านต่างๆ ของภาพยนตร์ได้แก่

1.1 เป็นภาพเคลื่อนไหว ที่สามารถเปลี่ยนแปลงให้เกิดการเคลื่อนไหวใน

ลักษณะต่างๆ เช่น ให้เคลื่อนไหวเร็วกว่าที่เป็นจริง ให้เคลื่อนไหวตามความเป็นจริงหรืออาจทำให้เคลื่อนไหวช้ากว่าที่เป็นจริงก็ได้

1.2 คุณภาพของสี ฟิล์มภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดสีออกมาได้อย่างสมบูรณ์ตามความเป็นจริง และสามารถตัดแปลงแต่งเติมสีของภาพได้ตามต้องการ

1.3 ความคมชัด เนื่องจากภาพยนตร์ทั่วไปใช้ฟิล์มขนาดใหญ่ คุณภาพสูง ประกอบกับคุณภาพของอุปกรณ์ในการถ่ายภาพและฉายภาพทำให้ได้ภาพที่มีความคมชัดสูงซึ่งภาพจากระบบโทรทัศน์ในปัจจุบันไม่สามารถทำได้

1.4 ขนาดของภาพ สามารถทำให้มีขนาดใหญ่ได้ตามต้องการ ภาพยนตร์ทั่วไปซึ่งใช้ฟิล์มขนาด 35 มม. ถ่ายและฉายด้วยระบบจอกว้างต่างๆ ก็สามารถฉายให้ภาพขนาดใหญ่เพียงพอสำหรับการชมโดยทั่วไป แต่หากต้องการให้มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ ก็สามารถทำได้โดยใช้ฟิล์มถ่ายและฉายในระบบ 65/70 มม.

1.5 ระบบเสียงภาพยนตร์ ซึ่งสามารถใช้ระบบเสียงธรรมชาติ หรืออาจใช้ระบบเสียงแบบพิเศษสำหรับภาพยนตร์โดยเฉพาะ ทำให้ได้เสียงที่น่าตื่นเต้นเร้าใจมากขึ้น หลายสิบปีที่ผ่านมา ระบบการสร้างภาพของภาพยนตร์ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ระบบเสียงเปลี่ยนแปลงไปมาก และใช้ระบบเสียงแบบใหม่ที่ดีกว่าเป็นสิ่งจูงใจผู้ชม

2. การลงทุนสำหรับภาพยนตร์ การสร้างภาพยนตร์โดยทั่วไป ซึ่งเป็นภาพยนตร์สำหรับการบันเทิงเป็นธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง ภาพยนตร์ที่มีลักษณะพิเศษบางเรื่องอาจลงทุนนับพันล้านบาท เพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับผู้แสดงและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าการสร้างภาพยนตร์บางเรื่อง จะต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก เช่นการใช้ดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงค่าตัวสูง การใช้ผู้แสดงพร้อมกันนับพันนับหมื่นคนและใช้เครื่องแต่งกายที่สร้างขึ้น โดยเฉพาะ การสร้างฉากที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์หรือยานพาหนะจำนวนมาก การสร้างเหตุการณ์จากของจริงที่มีการสูญเสียมากๆ เช่น อุบัติเหตุรถชน ไฟไหม้ ฯลฯ การสร้างเทคนิคจำลองต่างๆ

3. การแสดงที่สมจริง การแสดงในภาพยนตร์ มีพื้นฐานมาจากแสดงละคร ผู้แสดงโดยทั่วไปมีความสามารถอย่างสูงในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ของตัวละคร ออกมาให้ผู้ชมเข้าใจ ได้อย่างลึกซึ้ง ประกอบเทคนิคการสื่อความหมายทางด้านภาพและเสียงของภาพยนตร์ ที่ต้องอาศัยมุมมอง แสง การตัดต่อ การให้เสียง ได้อารมณ์ตามที่ต้องการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างสูงต่อความรู้สึกและเข้าใจของผู้ชม ดังนั้นการแสดง

ในภาพยนตร์ จึงถือเป็นเรื่องสำคัญ ผู้สร้างภาพยนตร์มักจ้างผู้แสดงและผู้กำกับที่มีความสามารถสูงซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสูงด้วย

4. การสร้างภาพด้วยเทคนิคพิเศษ หมายถึงการใช้เทคนิควิธีการ หรือเครื่องมือใดๆ สร้างภาพของภาพยนตร์จากสิ่งจำลองให้เหมือนจริง ด้วยเหตุผลและความจำเป็นด้านต่างๆ เช่น ความปลอดภัย การประหยัด สถานการณ์ที่ในความจริงเป็นไปได้ หรือสถานการณ์ที่แสดงให้เห็นชัดเจนมากกว่าใช้สถานการณ์จริง ตัวอย่างของภาพต่างๆ ที่สร้างด้วยเทคนิคพิเศษ ได้แก่ (พจนี นิราศพร ม.ป.ท. : 138 หน้า)

4.1 ภาพแสดงความสามารถ อภินิหารย์ ปาฏิหาริย์ เช่น ภาพยนตร์กำลังภายใน การปีนเขา ตกจากที่สูง การเหาะเหินเดินอากาศ การขับเครื่องบินผาดโผน

4.2 ภาพคนที่ถูกตกแต่ง (Makeup) ให้มีหน้าตาอัปลักษณ์ รอยแผลจากอาวุธ ภาพผี การแต่งหน้าให้เป็นคนหนุ่มหรือแก่

4.3 ภาพวัตถุหรือสัตว์ขนาดใหญ่ เช่น ปลาฉลาม ยานอวกาศ ไดโนเสาร์ เรือดำน้ำ สัตว์ประหลาดต่างๆ ซึ่งความจริงเป็นเพียงรูปภาพ หรือหุ่นจำลองขนาดต่างๆ

4.4 ภาพอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่างๆ เช่น รถชน ระเบิด ไฟไหม้ น้ำท่วม เครื่องบินตก เชื้อนฟัง ดึกถล่ม รถไฟตกราง ภาพฉากสงคราม

4.5 ปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น ฝนตก ไฟาแลบ ไฟผ่า ความแห้งแล้ง แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด

ภาพต่างๆ เหล่านี้ผู้สร้างอาจใช้เทคนิค หลายแบบเช่น เทคนิคการถ่ายภาพ การแสดง การสร้างและตัดต่อภาพ เทคนิคกลไก การย่อส่วน การเมคอัพ หรือเทคนิคอื่นๆ ตามความเหมาะสม และความพร้อมของผู้สร้าง การใช้ภาพเทคนิคพิเศษต่างๆ ถือว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของภาพยนตร์ ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจเรื่อง และรู้สึกตื่นเต้น สนุกสนาน ได้มากเป็นพิเศษ

5. การสร้างจินตนาการ เทคนิคของภาพยนตร์ สามารถสร้างเรื่องราวในลักษณะที่เป็นจินตนาการซึ่งไม่มีในความเป็นจริง เช่น ภาพยนตร์การ์ตูน เรื่องราวในประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ในอนาคต เหตุการณ์ในอวกาศมนุษย์ต่างดาว สัตว์ประหลาด เรื่องราวที่เป็นจินตนาการในภาพยนตร์ บางอย่างเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเพื่อความสนุกสนาน ไม่มีเหตุผลหรือความน่าเชื่อถือใดๆ แต่ภาพยนตร์บางเรื่องเป็น การสร้างจินตนาการ ที่อาศัยเหตุผลหรือหลักฐานที่ค้นพบได้ในปัจจุบัน แล้วสร้างเรื่องราวขึ้นมาเพื่อแสดงถึงความเชื่อ หรือทฤษฎีบางอย่าง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นจินตนาการลักษณะใดก็ตาม มักสร้างต้น

เด่นเร้าใจ หรือทำให้ผู้ชมเกิดความคิดตามเรื่องราวของภาพยนตร์ได้เสมอ

บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของภาพยนตร์

1. ด้านความบันเทิง ภาพยนตร์ เป็นสื่อที่มีบทบาทด้านความขบขันความบันเทิงมาตั้งแต่ยุคเริ่มแรก ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ แบบคิเนโตสโคป (Kinetoscope) ของเอ็ดิสัน หรือ แบบซินเนมาโตกราฟ (Cinematograph) ของพี่น้องลูมิแอร์ (Lumiere) ต่างก็ฉายภาพยนตร์บันเทิง เก็บเงินจากผู้ชมมาก่อนทั้งสิ้น ตลอดเวลาที่ผ่านมาถือว่าร้อยปี นับตั้งแต่มีภาพยนตร์เกิดขึ้น จนถึงปัจจุบันภาพยนตร์ได้มีบทบาทในการให้ความบันเทิงแก่คนทั้งโลกมาอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีการนำภาพยนตร์ไปใช้สำหรับกิจการด้านอื่นๆ อีกหลายด้านในระยะหลัง ทว่าอย่างไรก็ดี ในด้านการบันเทิงภาพยนตร์ ยังคงคุณค่าและมีความสำคัญอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชมภาพยนตร์คุณภาพดีๆ ในโรงภาพยนตร์มาตรฐาน ที่จอภาพขนาดใหญ่ ภาพคมชัด ระบบเสียงสมบรูณ์ทันสมัย ย่อมทำให้ผู้ชมได้รับความบันเทิง และเกิดความประทับใจมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เป็นผลมาจากคุณลักษณะพิเศษของภาพยนตร์ ที่สามารถนำข้อเท็จจริงหรือสร้างจินตนาการให้เกิดความบันเทิงด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ได้หลายแบบ เช่นทำให้เห็นสิ่งแปลกๆ พิสดาร สิ่งที่ชวนให้ตื่นเด่นเร้าใจ หรือทำให้ดีใจ เสียใจ สะเทือนอารมณ์ จากการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาของชาวบ้าน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2521 พบว่าภาพยนตร์ประเภทบันเทิง มีผู้ชมมากที่สุดถึงร้อยละ 98 จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนเพื่อการบันเทิงอย่างแท้จริง หากไม่นับภาพยนตร์เฉพาะกิจต่างๆ เช่นภาพยนตร์โฆษณาประชาสัมพันธ์ ภาพยนตร์การศึกษา อาจกล่าวได้ว่าภาพยนตร์ทั้งหมดที่จัดสร้างและนำออกฉายอยู่ในปัจจุบัน ล้วนมีจุดประสงค์ด้านธุรกิจการค้าขายความบันเทิงแทบทั้งสิ้น คุณค่าของภาพยนตร์จึงเป็นเรื่องของความบันเทิงเป็นด้านหลัก ส่วนคุณค่าในด้านอื่นๆ เป็นเพียงคุณค่าแฝงที่ผู้สร้างอาจตั้งใจสร้างให้มีหรือไม่ก็ตาม การที่ภาพยนตร์มีบทบาทมาก ด้านการให้ความบันเทิง เป็นผลให้เกิดการสร้างภาพยนตร์เพื่อการบันเทิงที่เกินขอบเขตด้านศิลปกรรมจริยธรรมของสังคมบ้าง เช่น ภาพยนตร์ที่แสดงออกทางเพศในลักษณะลามกอนาจาร ภาพยนตร์ที่แสดงถึงความวิบัติทางจิตของมนุษย์ เรื่องราวที่เกี่ยวกับอาชญากรรม การกระทำของตัวละครที่ชวนหวาดเสียว สยดสยอง ซึ่งภาพยนตร์เหล่านี้เชื่อกันว่ามีอิทธิพลต่อบุคคล ส่งเสริมให้เกิดความคิดและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่

เป็นภัยต่อสังคม จึงจำเป็นต้องได้รับการควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม

2. การเสนอข่าวและสารทั่วไป การเสนอข่าวโดยใช้ภาพยนตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่นในปัจจุบันแล้ว ภาพยนตร์มักจะกระทำโดยล่าช้ากว่าเนื่องจากการถ่ายทำภาพยนตร์ต้องมีขบวนการล้างฟิล์ม ตัดต่อภาพ และบันทึกเสียง ซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควรในขณะที่วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ สามารถทำได้รวดเร็วกว่า ในอดีตที่วิทยุและโทรทัศน์ยังไม่แพร่หลาย ภาพยนตร์ได้มีบทบาทสำคัญในการเสนอข่าวสาร เนื่องจากเป็นสื่อที่แสดงให้เห็นได้ทั้งเสียงและภาพเคลื่อนไหว ที่ยังไม่มีสื่ออื่นใดทำได้มาก่อน จึงทำให้ข่าวสารต่างๆ ที่นำเสนอโดยภาพยนตร์ ได้รับความสนใจจากประชาชนมากเป็นพิเศษ แม้ว่าบางครั้งการนำเสนอข่าวสารต่างๆ เหล่านี้เกิดความล่าช้าไป จนกระทั่งบางอย่างหมดลักษณะของความเป็นข่าว กลายเป็นประวัติศาสตร์หรือสารคดีไปแล้ว ก็ยังได้รับความนิยม เช่น ภาพยนตร์ข่าวในพระราชสำนัก ภาพยนตร์ข่าวในประเทศและต่างประเทศ ภาพยนตร์สงคราม การนำเสนอภาพยนตร์ประเภทนี้ในอดีตมักอาศัยหน่วยงานราชการ สำนักข่าวสารต่างประเทศ เช่น สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) สำนักงานข่าวสารอเมริกัน (Usis) ตระเวนไปจัดฉายภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารตามที่ต่างๆ

ในปัจจุบันที่กิจการโทรทัศน์ขยายตัวอย่างแพร่หลาย โทรทัศน์สามารถนำเสนอเสียงและภาพเคลื่อนไหวได้เช่นเดียวกับภาพยนตร์ แต่มีความรวดเร็วกระจายข่าวถึงประชาชนได้มากกว่า รายการภาพยนตร์จำนวนมากถูกถ่ายทอด หรือนำเสนอผ่านทางโทรทัศน์ การนำเสนอข่าวด้วยภาพยนตร์โดยตรงมิให้เห็นน้อยมาก จะมีบ้างก็เฉพาะในหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่ยังคงใช้ภาพยนตร์บันทึกข่าวสารเพื่อเก็บรักษาข่าวสารไว้นานๆ

3. ด้านการศึกษา ด้วยคุณลักษณะที่ดีเด่นของภาพยนตร์ ที่สามารถทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้ง ภาพยนตร์จึงถูกนำมาใช้เพื่อกิจการทางการศึกษาอย่างแพร่หลาย ทั้งในรูปแบบการใช้สำหรับการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรมตามหลักสูตรโดยตรง และการใช้ภาพยนตร์สำหรับการศึกษาทั่วไป นอกจากนี้ภาพยนตร์ที่สร้างเพื่อจุดประสงค์ด้านการบันเทิง ก็มีจำนวนไม่น้อยที่มีคุณค่าทางการศึกษาแฝงอยู่ สามารถเลือกมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง ลักษณะภาพยนตร์ที่จัดว่าเป็นสื่อมวลชน ได้แก่ ภาพยนตร์ที่จัดสร้างและฉายในสาธารณชนได้รับชม ไม่

รวมถึงภาพยนตร์เฉพาะกิจต่างๆ จุดประสงค์ของผู้สร้างและเรื่องราวในภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อความบันเทิงกระตุ้นอารมณ์ผู้ชม คุณค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์แต่เรื่อง อาจมีมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป บางเรื่องนอกจากจะไม่มีคุณค่าทางการศึกษาแล้วยังอาจให้ผลกลับในทางตรงข้าม เช่น ทำให้เกิดความคิดค่านิยมไปในทางที่ผิด การพิจารณาภาพยนตร์แต่ละเรื่องว่ามีคุณค่าทางการศึกษาหรือไม่ ส่วนหนึ่งอาจพิจารณาได้จากสาระสำคัญในเนื้อหาของเรื่องว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใด ภาพยนตร์ที่ถือว่ามีคุณค่าทางการศึกษาที่เห็นได้ชัดเจน เช่น เรื่องราวจากวรรณคดี วรรณกรรม หรือเรื่องประวัติศาสตร์ อัตชีวประวัติของผู้มีชื่อเสียงที่เคยทำคุณประโยชน์แก่สังคม การศึกษาค้นคว้าทดลองที่เป็นประโยชน์ การใช้ภาษา และการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรม การสะท้อนให้เห็นปัญหาของบุคคลและสังคมทั้งด้านจิตวิทยา คุณธรรม จริยธรรม เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้แต่ละสาขาโดยตรงเช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ภาพยนตร์แต่ละเรื่องที่น่าออกฉายสู่สาธารณชนได้ผ่านการพิจารณาแล้วว่าไม่เป็นพิษเป็นภัย ซึ่งย่อมจะถือได้ว่ามีคุณค่าทางการศึกษาอยู่ไม่มากนักน้อย เพียงแต่ผู้ชมอาจไม่ทราบ แต่จะได้รับคุณค่าทางการศึกษาจากการชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงโดยไม่รู้ตัว ภาพยนตร์ส่วนใหญ่มีแนวเรื่องที่ผูกพันแน่นแฟ้นกับค่านิยมทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เรื่องราวของภาพยนตร์มักจะจบลงด้วยความสมหวัง และฝ่ายธรรมชนะฝ่ายอธรรมเสมอ ภาพยนตร์บางเรื่องสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตสังคมและการวิเคราะห์เชิงจิตวิทยาอย่างลึกซึ้ง

4. ด้านค่านิยมของบุคคลและสังคม ด้วยศิลปะและเทคนิคต่างๆ ในการสร้างทำให้ภาพยนตร์มีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้ชมได้อย่างมาก เช่น ตื่นเต้นสนุกสนาน ดีใจ เศร้า สะเทือนใจ อารมณ์หรือความรู้สึกที่เข้าถึงจิตใจในระดับลึก อันเกิดจากความประทับใจจากการชมภาพยนตร์บางเรื่องบางตอน หรือเกิดจากการที่ได้รับการกระตุ้นซ้ำจากภาพยนตร์บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความเชื่อที่ฝังใจกลายเป็นค่านิยมของบุคคลและสังคมขึ้นได้ ภาพยนตร์ทำให้เกิดค่านิยมด้านต่างๆ ได้ทั้งทางดีและทางไม่ดี เช่น ค่านิยมที่ดีทางจริยธรรม ได้แก่ ความกตัญญู ความเคารพเชื่อฟัง ผู้ใหญ่ ความสุภาพเรียบร้อย ความเสียสละ ความประพฤติกว้างตามแบบของสังคมไทย ภาพยนตร์บางเรื่องทำให้ผู้ชมเกิดความคิด ความเชื่อในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น การแก้แค้น การเอาตัวรอด การกอบโกยผลประโยชน์ ภาพยนตร์ส่วนใหญ่จะนำเสนอเรื่องราวในลักษณะการแสดงที่แยกแยะสิ่งถูกสิ่งผิด ความดี ความชั่ว หรือคนดีคนเลว

ให้เห็นอย่างชัดเจน เรื่องราวมักจะจบลงด้วยความตึ๋นความขำ คนตึ๋นคนเลว ความเชื่อหรือค่านิยมที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางที่ถูกต้อง แต่ในภาพยนตร์บางเรื่องนำเสนอเรื่องราวที่ผูกพันกับความเป็นจริงในชีวิต โดยสร้างเหตุผลหรือเงื่อนไขของเหตุการณ์ที่ผู้ชมยากจะตัดสินได้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ใครดีใครเลว ความเชื่อหรือค่านิยมที่เกิดขึ้น จึงขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของแต่ละบุคคล ภาพยนตร์ประเภทนี้อาจไม่เหมาะสำหรับเด็ก ตัวอย่างของภาพยนตร์ไทย ที่ออกฉายทั่วไป ส่วนหนึ่งนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรักๆ ใคร่ๆ อัจฉา ริษยา ชิงดีชิงเด่น ซึ่งไม่ส่งเสริมค่านิยมที่ดี จนมีผู้เรียกภาพยนตร์ว่าเป็นภาพยนตร์ "น้ำเน่า" ส่วนภาพยนตร์จีนมักให้ความคิดในเรื่องการแก้แค้น แต่ก็มีค่านิยมเรื่องความกตัญญูมาชดเชย ดังคำพูดที่ได้ฟังเสมอว่า "บุญคุณต้องทดแทน แค้นต้องชำระ" ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมักให้เหตุผลที่ต้องสร้างภาพยนตร์ลักษณะดังกล่าวว่าเป็นความต้องการของตลาดหรือผู้ชมและมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการลงทุน แต่มีผู้สร้างภาพยนตร์ส่วนหนึ่งที่พยายามสร้างภาพยนตร์แบบคุณภาพ โดยถือว่าการสร้างภาพยนตร์นอกจากจะให้ผู้ชมได้รับความบันเทิงแล้วยังมีหน้าที่ในการยกระดับรสนิยม รวมถึงส่งเสริมค่านิยมของผู้ชมไปพร้อมกันด้วย

5. ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คุณลักษณะที่สามารถเรียกร้อยความสนใจและกระตุ้นอารมณ์ของภาพยนตร์ ทำให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งทางธุรกิจการค้าและองค์กรที่ดำเนินการด้านอื่นๆ นำภาพยนตร์ไปใช้เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เป็นจำนวนมากมาตลอด นับตั้งแต่มีภาพยนตร์เกิดขึ้น ภาพยนตร์สำหรับการโฆษณาสินค้าและบริการ มักเป็นภาพยนตร์สั้นๆ เรียกว่า สปอต (Spot) ความยาวไม่เกิน 1 นาที ทำออกเผยแพร่ตามโรงภาพยนตร์และผ่านทางโทรทัศน์ แม้ว่าในปัจจุบันการผลิตภาพยนตร์โฆษณาจะสามารถใช้ Video Tape ซึ่งสร้างได้ง่ายกว่าและประหยัดกว่า แต่การโฆษณาเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนสูงและต้องการสื่อที่จูงใจเร้าอารมณ์ได้มากเป็นพิเศษ จึงยังคงมีการสร้างภาพยนตร์โฆษณากันอยู่อย่างแพร่หลาย เฉพาะประเทศไทยในแต่ละปีมีการลงทุนสร้างและเผยแพร่ ภาพยนตร์โฆษณาเป็นเงินนับพันล้านบาท โดยเฉพาะการโฆษณาผ่านทางโทรทัศน์ซึ่งมีปริมาณมากที่สุด ด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการขายและการสร้างความเข้าใจที่ดีแก่ประชาชนของหน่วยงาน องค์กรทางธุรกิจและองค์กรอื่นๆ ซึ่งมีการสร้างและเผยแพร่ ภาพยนตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์มีอย่างแพร่หลายมานานแล้ว ตัวอย่าง เช่น ภาพยนตร์ของกองภาพยนตร์เผยแพร่ กรมรถไฟหลวง ภาพยนตร์เรื่องพระเจ้าช้างเผือก สมัยนายปรีดี พนมยงค์เป็นผู้สำเร็จราชการแทน

พระองค์ ภาพยนตร์ข่าวในพระราชสำนัก ภาพยนตร์ของกรมประชาสัมพันธ์ ภาพยนตร์ของสำนักงานข่าวสารต่างประเทศ เป็นต้น ปัจจุบันมีภาพยนตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ เช่น บริษัทเอกชน องค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยว สำนักนายกรัฐมนตรี กรป.กลางกระทรวงกลาโหม ฯลฯ ด้านการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เพื่อดึงกระแสความคิดของมวลชนให้เป็นไปในทางที่ต้องการ มีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง "บ้านพักโคน" ที่สร้างขึ้นสมัยรัฐบาลของจอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่แสดงให้เห็นความเลวร้ายของลัทธิคอมมิวนิสต์โดยมีจุดประสงค์ให้ประชาชนโดยเฉพาะในชนบทเกิดความคิด และลุกขึ้นมาช่วยกันต่อต้าน นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์เพื่อการโฆษณาเผยแพร่ (Publicity) กิจการของหน่วยงานของทางราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนอีกจำนวนมาก ภาพยนตร์ข่าว ในปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายเช่นในอดีต เนื่องจากการรายงานข่าว จะต้องทำในเวลาจำกัด ซึ่งภาพยนตร์สามารถทำได้ช้ากว่า Video Tape แต่อาจมีการถ่ายทำภาพยนตร์เหตุการณ์ต่างๆเก็บไว้ใช้ในรูปของภาพยนตร์ประวัติศาสตร์หรือสารคดี

คุณค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์

1. ถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ ข้อเท็จจริงในสังคม และแสดงสิ่งของต่างๆ ให้เห็นได้ชัดเจนตามความเป็นจริง ทั้งรูปร่าง ลักษณะ สี และการเคลื่อนไหว
2. ใช้เทคนิคตัดแปลง ประู้งแต่งให้เห็นสิ่งที่ในความเป็นจริงไม่สามารถเห็นได้ ในกรณีเช่นนี้ ภาพยนตร์จึงช่วยให้เกิดความเข้าใจได้มากกว่าการเรียนรู้จากของจริง เช่น ทำให้เร็วขึ้นทำให้ช้าลง หรือการย่อขยายขนาดสิ่งของ
3. ฉายภาพได้ขนาดใหญ่ เปิดโอกาสให้คนจำนวนมากได้รับความรู้ ข่าวสารพร้อมๆกัน
4. เทคนิคของภาพยนตร์ สามารถสร้างจินตนาการโดยอาศัยเทคนิคและการแสดง สามารถแสดงให้เห็นสิ่งที่ไม่อยู่ในชีวิตจริง เช่น เรื่องจากวรรณกรรม วรรณคดี ประวัติศาสตร์ การคาด-คะเนเหตุการณ์ในอนาคต
5. สามารถเข้าถึงจิตใจ เช่น ความรู้สึกสงสาร ความโหดร้ายและน่า

กลัวของสงคราม ช่วย ให้เข้าใจเรื่องราวที่เป็นนามธรรมให้ดี ภาพยนตร์จึงเหมาะที่จะนำไปใช้ถ่ายทอด เนื้อหาด้านความรู้สึก คุณธรรม จริยธรรม

6. คุณสมบัติและเทคนิคด้านต่างๆ ของภาพยนตร์ สามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกสนุกสนาน ตื่น-เต้นเร้าใจ ติดตามชมโดยไม่เบื่อหน่าย

7. มีภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษา หรือการเรียนการสอน โดยเฉพาะจำนวนมาก เปิดโอกาสให้สามารถนำภาพยนตร์มาใช้สำหรับการศึกษาโดยตรง อย่างกว้างขวาง ซึ่งภาพยนตร์ประเภทนี้ มีความเหมาะสมสำหรับการศึกษาหลายประการ คือ (Dale. 1954 : 214-218)

7.1 แสดงให้เข้าใจความหมายของสิ่งที่มีการเคลื่อนไหวได้อย่างดีเยี่ยม

7.2 สภาพการฉายภาพยนตร์ เช่น ความมืด บังคับให้ผู้เรียนสนใจในจุดเดียวกัน

7.3 แสดงสิ่งของต่างๆ ได้เหมือนจริง

7.4 ควบคุมเวลาการสอนได้แน่นอน

7.5 นำสิ่งที่อยู่ห่างไกล เข้ามาศึกษาในห้องเรียน ได้อย่างชัดเจน

7.6 จำลองเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต ให้เห็นได้อย่างสมจริง

7.7 ย่อหรือขยายขนาดของวัตถุได้ตามต้องการ

7.8 แสดงให้เห็นสิ่งที่ไม่สามารถเห็นได้ในชีวิตจริง

7.9 ผู้เรียนจำนวนมากได้รับประสบการณ์ร่วมกัน หรือเหมือนกัน

7.10 ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม

7.11 ให้ประสบการณ์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้ดี

การสื่อความหมายของภาพยนตร์

ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในยุคแรกๆ เป็นภาพยนตร์เงียบที่สื่อความหมายด้วยฉาก และท่าทางของผู้แสดง ซึ่งก็สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวและสนใจชมอย่างตื่นเต้น โดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย แม้ในปัจจุบัน ที่ภาพยนตร์ได้รับการพัฒนาไปมากแล้วทั้งด้านภาพและเสียง แต่เมื่อนำภาพยนตร์เงียบในอดีต กลับมาฉายดูอีกก็ยังคงน่าสนใจชวนติดตามชมอยู่เสมอ นับว่า

ผู้สร้างภาพยนตร์เจียบในอดีตสมควรได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้ที่มีศิลปะและความสามารถในการสร้างภาพยนตร์อย่างแท้จริง ภาพยนตร์ในปัจจุบันนอกจากจะได้รับการพัฒนาทางด้านภาพแล้ว ทางด้านเสียงซึ่งได้แก่ เสียงพูดของผู้แสดง (Dialog) เสียงบรรยาย (Narration) เสียงดนตรี (Music) และเสียงประกอบ (Sound Effect) ก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน ทำให้ภาพยนตร์สามารถแสดงเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจได้กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น อย่างไรก็ตามองค์ประกอบทางด้านภาพ นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด

การสื่อความหมายด้วยภาพ ของภาพยนตร์ ในอันที่จะสามารถก่อให้เกิดอารมณ์ เกิดความเข้าใจ หรือความทราบซึ่งได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบของการสร้างภาพ ซึ่งถือว่าเป็นภาษาสื่อความหมายของภาพยนตร์ เช่น เรื่องมุมกล้อง ขนาดภาพ การเคลื่อนไหว บทบาทของผู้ชม และการลำดับหรือเชื่อมต่อกภาพ ผู้ชมที่เข้าใจหลักการสื่อความหมายของภาพยนตร์ จะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวของภาพยนตร์ที่ชมได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (สุทัศน์ บุรีรักษ์ 2528 : 263-313)

1. มุมกล้อง (Camera Angle) ภาพที่ปรากฏบนจอภาพยนตร์ บางครั้งผู้ชมจะเห็นว่าเหมือนได้มองจากที่สูงบางภาพเหมือนได้มองจากที่ต่ำกว่า บางภาพเหมือนมองอยู่ในระดับสายตาปกติ ภาพเหล่านี้เกิดจากการถ่ายภาพยนตร์แต่ละตอนที่วางกล้องไว้ในระดับสูงต่ำแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม ทำให้ได้ภาพที่ดูแล้วก่อให้เกิดความรู้สึกต่างกันด้วย เช่น

การวางกล้องไว้ระดับต่ำเพื่อถ่ายภาพของสิ่งที่อยู่ระดับสูงกว่า นอกจากจะเป็นการกระทำเพื่อแทนความเป็นจริงในบางอย่างแล้ว ยังทำให้เกิดความรู้สึกต่อสิ่งที่ถ่ายว่า เข้มแข็ง ยิ่งใหญ่ มีอิทธิพลมีความแข็งแรง มีอำนาจสามารถควบคุมสถานการณ์รอบตัวได้ การกำหนดมุมกล้องอีกลักษณะหนึ่งคือ การวางทิศทางของกล้องรวมถึงการเคลื่อนที่ให้อยู่ในตำแหน่งที่ทำมุมกับวัตถุ หรือผู้แสดงตามความเหมาะสม เช่น ภาพด้านหน้า ด้านหน้าเฉียง ด้านข้าง ด้านหลัง เป็นต้น ซึ่งภาพที่ตำแหน่งต่างๆ ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกแตกต่างกัน

2. ขอบเขตของภาพ (Image Size) หมายถึงการกำหนดขอบเขตของภาพให้กว้างหรือแคบ โดยใช้เลนส์ที่มีมุมรับภาพขนาดต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ

ระยะไกลหรือใกล้ระหว่างสิ่งที่ถูกถ่ายกับกล้องด้วย การถ่ายภาพมุมกว้างหรือแคบต่างกัน สามารถสร้างความรู้สึกรู้สึกและทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวของภาพยนตร์เปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย เช่น

2.1 ภาพระยะไกล (Long shot) ถ่ายด้วยเลนส์มองกว้าง แสดงให้เห็นภาพครอบคลุมสิ่งต่างๆ เป็นบริเวณกว้าง ทำให้เกิดความรู้สึกอ้างว้าง ไร้ทิศทาง มักใช้เป็นภาพแรกของการเปิดฉากต่างๆ เพื่อต้องการบอกสภาพของสถานที่และบรรยากาศทั่วๆ ไปก่อนที่จะเข้าไปสู่ส่วนละเอียดปลีกย่อย การกำหนดระยะ อาจกำหนดเป็น ระยะไกล ระยะไกล หรือระยะไกลมากก็ได้

2.2 ภาพระยะปานกลาง (Medium Shot) เป็นการบอกผู้ชมให้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น เห็นกิริยาอาการ อารมณ์ ทิศทางการเคลื่อนไหวได้พอประมาณ ในขณะที่เดียวกันก็แสดงให้เห็นสภาพทั่วไปของฉากหรือสถานที่ด้วย

2.3 ภาพระยะใกล้ (Close up) แสดงจุดเน้นให้เห็นรายละเอียดชัดเจน ผู้ชมสามารถหรือเข้าใจอารมณ์ของผู้แสดง ทั้งสีหน้า แววตา ถ้าเป็นวัตถุก็แสดงให้เห็นพื้นผิวหรือรายละเอียดอื่นอย่างเต็มที่ อาจกำหนดให้เห็นได้หลายระยะหรือบางกรณี อาจขยายให้เห็นภาพที่มีขนาดโตกว่าปกติ

3. การเคลื่อนไหว (Movement) ความรู้สึกต่อการเคลื่อนไหวของภาพยนตร์ อาจเกิดขึ้นได้จากการกระทำหลายอย่าง เช่น การเคลื่อนของกล้อง การเคลื่อนที่ของวัตถุหรือผู้แสดงรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงมุมรับภาพของเลนส์ (Zooming) แต่ที่สำคัญการถ่ายทำภาพยนตร์มักเป็นเรื่องของการเคลื่อนไหวกล้องลักษณะต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกและเข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น หากการเคลื่อนไหวนั้นทำได้เหมาะสม

4. การกำหนดบทบาทของผู้ชม (audience Role) ความรู้สึกของผู้ชมที่มีต่อภาพแต่ละฉาก แต่ละตอน หากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าสถานภาพของผู้ชมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บางครั้งผู้ชมรู้สึกเหมือนว่าเป็นผู้แอบดูหรือเห็นเหตุการณ์อยู่ห่างๆ แต่บางครั้งก็รู้สึกเหมือนกับเป็นกับเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด ได้ประสบชะตากรรมในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง พร้อมๆ กับตัวละครในภาพยนตร์ ความรู้สึกเหล่านี้ไม่ใช่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่

เป็นความตั้งใจของผู้สร้างภาพยนตร์ ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ในภาพยนตร์ ซึ่งต้องอาศัยเทคนิค ศิลปะ และความสามารถอย่างสูงของผู้สร้างภาพยนตร์ รูปแบบการกำหนดบทบาทของผู้ชมอาจทำได้ 3 ลักษณะคือ

4.1 การเสนอภาพแทนการได้เห็น (Objective shot) เป็นรูปแบบการถ่ายภาพบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ไป ไม่นำผู้ชมเข้าไปพัวพัน กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มักใช้การถ่ายภาพระยะไกลและระยะปานกลาง แต่บางครั้งอาจใช้วิธีการถ่ายใกล้ให้เข้าใจเรื่องราวยิ่งขึ้นในบางตอน การเสนอภาพลักษณะนี้จะต้องระมัดระวัง ไม่ให้ผู้แสดงมองกล้อง ซึ่งส่วนใหญ่ใช้สำหรับภาพยนตร์สารคดีต่างๆ

4.2 การเสนอภาพแบบให้ผู้ชมร่วมในเหตุการณ์ (Subjective Shot) ภาพประเภทนี้จะต้องอาศัย ตำแหน่ง มุมกล้อง และการเคลื่อนไหวที่ใกล้ชิดในลักษณะเผชิญหน้ากับเหตุการณ์หรือตัวละคร โดยเฉพาะการเปลี่ยนมุมกล้องและตำแหน่งกล้องให้แทนสายตาของตัวละครเสมือนว่าตัวละครได้พูดหรือแสดงอารมณ์กับผู้ชมโดยตรง

4.3 การเสนอภาพแบบรับรู้ใกล้ชิด (Point of view shot) รูปแบบนี้ ลักษณะอยู่กึ่งกลางระหว่าง Objective shot กับ Subjective shot ให้ผู้ชมรู้สึกเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ แต่ไม่ถึงกับมีส่วนร่วมหรือรับผลกระทบจากเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น การถ่ายภาพผ่านหัวอะไหล่ของตัวละครคนหนึ่ง ไปยังตัวละครอีกคนหนึ่งที่กำลังสนทนากัน

5. การเชื่อมต่อภาพ (Scene matching) เรื่องราวของภาพยนตร์ เกิดขึ้นจากการถ่ายภาพช่วงสั้นๆ หลายครั้งแล้วนำมาเชื่อมต่อกันอย่างมีเหตุผล การชมภาพยนตร์เฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่งจึงไม่อาจทำให้เข้าใจเรื่องราวโดยสมบูรณ์ ภาพที่บันทึกไว้แต่ละครั้งแม้จะได้พิถีพิถันให้สื่อความหมายของภาพได้ถูกต้องเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากมาเชื่อมต่อกันไม่ดี จะทำให้ผู้ชมเกิดความสับสนไม่เข้าใจและเบื่อหน่ายที่จะชมภาพยนตร์นั้น วิธีเชื่อมต่อภาพมีหลักเกณฑ์พื้นฐาน 3 ประการคือ

5.1 ตำแหน่งของตัวแสดง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงขนาดภาพจะต้องให้ตัวแสดงอยู่ในตำแหน่งใกล้เคียงกับตำแหน่งที่ผู้ชมได้รับรู้มาก่อนหน้านั้น หาก

ทำให้ตัวแสดงย้ายไปอยู่ทางด้านซ้ายทีหนึ่ง ขวาทีหนึ่งยอมทำให้ผู้ชมลับสนได้

5.2 ทิศทางการเคลื่อนไหว จะต้องให้อยู่ในทิศเดิมตลอดไป

5.3 ทิศทางการมองตัวแสดง จะต้องมองไปในทิศทางเดิมเสมอ

การลำดับเรื่องราวในการสร้างภาพยนตร์

การสร้างภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ ภารกิจที่สำคัญของงานสร้างภาพยนตร์ คือ การถ่ายภาพให้ได้ตามกำหนดไว้เป็นลำดับ ซึ่งในการถ่ายภาพยนตร์นั้น ไม่ได้ถ่ายภาพตาม ลำดับในเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ แต่จะจัดถ่ายภาพตามความพร้อม และความสะดวกก่อนหลัง ภาพที่อยู่ตอนท้ายของเรื่องอาจถ่ายทำเสร็จไปก่อน หรือถ่ายทำพร้อมกับภาพ ที่อยู่ตอนต้นของเรื่องได้ เมื่อถ่ายทำภาพได้เสร็จสมบูรณ์ทุกตอนแล้ว จึงนำภาพของแต่ละตอนเหล่านั้น มาจัดลำดับให้ได้เรื่องราวตามที่ต้องการ ลำดับการสร้างภาพของภาพยนตร์ประกอบไปด้วย ช็อต ซีน และซีเควนซ์ การถ่ายภาพยนตร์จะถ่ายครั้งละสั้นๆ ใช้เวลาเพียงไม่กี่นาที ซึ่งการถ่ายภาพยนตร์ครั้งหนึ่งๆ ที่ถ่ายต่อเนื่องกัน โดยไม่หยุดการทำงานของกล้อง เรียกว่า ช็อต (Shot) หรือเทค (Take) หากช็อตหรือเทคใดเกิดความผิดพลาดทำให้ไม่ได้ภาพตามต้องการ จำเป็นต้องถ่ายใหม่ จะเรียกรายการถ่ายซ้ำว่า รีเทค (Re-Take) ลักษณะภาพของแต่ละช็อตจะใช้มุมกล้อง ขนาดภาพ และองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม (สุทัศน์ บุรีภักดิ์ 2528 : 17-29)

ซีน (Scene) ในทางภาพยนตร์หมายถึงสถานที่หรือฉากที่จัดขึ้นเพื่อใช้ในการแสดงหรือเพื่อการถ่ายภาพยนตร์ในแต่ละเหตุการณ์ เช่น ฉากบริเวณสถานีรถไฟ ฉากบนห้องโดยสารในรถไฟ ฉากห้องอาหาร ซีนหนึ่งๆ อาจมีความจำเป็นต้องถ่ายหลายๆ ช็อต หรือถ่ายเพียงช็อตเดียวก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมว่า จะต้องให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้เพียงพอหรือยัง ไม่มีข้อกำหนดว่าแต่ละซีนจะต้องมีกี่ช็อต

ซีเควนซ์ (sequence) คือช่วงเหตุการณ์หนึ่งๆ ของภาพยนตร์ เป็นการนำซีนหลายๆ ซีน ที่มีความสัมพันธ์กัน มาจัดลำดับต่อเนื่องกันเข้า ให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหาเป็นช่วงๆ ซีเควนซ์หนึ่งๆ ของภาพยนตร์อาจประกอบด้วยซีนหลายซีน หรืออาจมีซีนเดียวก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องราวในตอนหรือซีเควนซ์นั้นๆ เมื่อนำซีเควนซ์ หรือตอนต่างๆ มาจัดลำดับตามเรื่องราวที่กำหนดไว้ก็จะได้เป็น

ภาพยนตร์หนึ่งเรื่อง ดังนั้นภาพยนตร์แต่ละเรื่องจึงประกอบด้วยหลายซีเควนซ์ หากนับจำนวนซีนก็จะได้หลายสิบหลายร้อยซีน นับจำนวนช็อตก็มีจำนวนหลายร้อยหลายพันช็อต

ช่องทางการเผยแพร่ภาพยนตร์

ภาพยนตร์ในปัจจุบันมีการเผยแพร่อยู่ 4 ทางคือ ฉายตามโรงภาพยนตร์ ภาพยนตร์กลางแปลงและภาพยนตร์เร่ ถ่ายทอดลง Video Tape เผยแพร่ทางโทรทัศน์ การเผยแพร่ตามโรงภาพยนตร์ ช่วงปี พ.ศ. 2516 -2524 เป็นช่วงเวลาที่เกิดกิจการภาพยนตร์ในประเทศไทย มีการขยายตัวสูงสุด มีการผลิตภาพยนตร์ออกสู่ตลาดปีละประมาณ 120 -160 เรื่อง มีโรงภาพยนตร์ที่ทันสมัยทั่วประเทศกว่า 700 โรง ในจังหวัดใหญ่ๆ จะมีโรงภาพยนตร์ประมาณ 5 -10 โรง ถึงกระนั้นก็ไม่เพียงพอ เพราะยังมีภาพยนตร์จากต่างประเทศ ที่ผลิตเข้าฉายอีกจำนวนมาก ภาพยนตร์ส่วนหนึ่งหลังจากสร้างเสร็จแล้วต้องรอคิวที่จะเข้าฉายตามโรงต่างๆ โรงภาพยนตร์ส่วนใหญ่ผู้คนได้ตั้งแต่ประมาณ 500 -1500 จัดฉายวันละ 4 -6 รอบ ดังนั้นในแต่ละวันจึงมีผู้ชมภาพยนตร์เรื่องต่างๆ หลายแสนคน นับว่าโรงภาพยนตร์ในอดีต เป็นช่องทางการเผยแพร่ที่กว้างขวางมากทางหนึ่ง

หลังจากที่กิจการภาพยนตร์ซบเซาลง เนื่องจากการขยายตัวของกิจการโทรทัศน์และแถบบันทึกภาพ (Video Tape) กิจการโรงภาพยนตร์ได้ตกต่ำลงอย่างรวดเร็ว โรงภาพยนตร์หลายแห่งต้องเลิกกิจการไปในที่สุด จนกระทั่งถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2538) ซึ่งเวลาผ่านไปไม่น้อยกว่า 12 ปี โรงภาพยนตร์ได้เริ่มกลับสู่ความนิยมอีกครั้งหนึ่ง แต่ได้เปลี่ยนสภาพจากโรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่ในอดีต ไปเป็นโรงภาพยนตร์ขนาดเล็ก (Mini theater) กระจายอยู่ตามศูนย์การค้าต่างๆ ศูนย์การค้าขนาดใหญ่บางแห่งจะมีโรงภาพยนตร์ขนาดเล็กกว่า 10 โรง จุคนได้ตั้งแต่ 100 -300 คน สามารถจัดฉายภาพยนตร์พร้อมกันหลายเรื่องให้ประชาชนเลือกชมได้ตามความพอใจ ด้วยระบบเสียงที่ทันสมัย ระบบเสียงสำหรับโรงภาพยนตร์ยุคใหม่ เช่น ระบบ DTS (Digital Theatre System) ระบบ SRD (Sterio Spectorial Recording Digital) และระบบ THX (Tomlinson Hoiman Experiment) โรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่แต่เดิมาก็ได้รับการปรับปรุง แบ่งซอยให้เป็น Mini Theater หลายโรง (ชมรมวิจารณ์บันเทิง 2538 : 22-31) นับว่าโรงภาพยนตร์ขนาดเล็ก เป็นแหล่งบันเทิงและให้ความรู้ข่าวสาร ที่สอดคล้องกับ

วิถีชีวิตในคนเมืองยุคปัจจุบันอย่างยิ่ง เนื่องจากคนในเมือง มักใช้ชีวิตหลังเลิกงาน หรือในวันหยุดอยู่ตามศูนย์การค้าต่างๆ ซึ่งวัฒนธรรมดังกล่าว กำลังเกิดขึ้นตามเมือง หรือจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ และเชื่อว่าอีกไม่นานนักจะมีโรงภาพยนตร์แบบใหม่ เกิดขึ้นทั่วประเทศจำนวนนับพันโรง

หนังกลางแปลงและหนังเร่

การเผยแพร่ภาพยนตร์ในประเทศไทยอีกทางหนึ่ง ที่เห็นกันอยู่ทั่วไปคือการ นำออกฉายโดยไม่เก็บค่าดูจากผู้ชมตามสถานที่สาธารณะต่างๆ จนกลายเป็นวัฒนธรรม การบันเทิงของประชาชน โดยเฉพาะในชนบท ซึ่งเรียกว่า "หนังกลางแปลง" เช่น การ ตระเวนฉายภาพยนตร์ของบริษัทจำหน่ายยา หรือสินค้าอื่นๆ ซึ่งเรียกกันติดปากว่า "หนังขายยา" การฉายภาพยนตร์ในงาน หรือเทศกาลต่างๆ การฉายภาพยนตร์หาเสียง ของผู้สมัครรับเลือกตั้งต่างๆ เป็นต้น

ธุรกิจภาพยนตร์อีกแบบหนึ่งเรียกว่า "หนังเร่" คือการตระเวนจัดโรง ภาพยนตร์ชั่วคราว ฉายภาพยนตร์และเก็บค่าดูจากผู้ชม ตามสถานที่ต่างๆ โดยเฉพาะ ตามท้องถิ่นชนบทห่างไกลที่ไม่มีโรงภาพยนตร์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน ตาม อำเภอ ตำบล หรือหมู่บ้านได้รับชม ภาพยนตร์ที่จัดฉายตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ แม้จะ จุดประสงค์ด้านการบันเทิง เพื่อธุรกิจการค้าหรือผลประโยชน์ของผู้จัดฉายโดยตรง แต่ หากพิจารณาอีกด้านหนึ่งย่อมถือได้ว่า เป็นวัฒนธรรมของการเผยแพร่ศิลปะ และ ความรู้ข่าวสารอีกทางหนึ่ง

แถบบันทึกภาพ(VideoTape)

ประมาณ พ.ศ. 2524 Video Tape ระบบ VHS ได้รับความนิยมแพร่หลายใน ประ เทศไทยและปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในเวลาต่อมา ส่งผลกระทบอย่างมากต่อ กิจการโรงภาพยนตร์ เนื่องจากผู้คนหันมาใช้ Video Tape สำหรับการบันเทิงในที่พัก อาศัยแทนการเดินทางออกไปชมภาพยนตร์ ตามโรงภาพยนตร์ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า ธุรกิจเกี่ยวกับ Software ประเภท Video Tape เติบโตเพิ่มปริมาณขึ้นอย่างรวดเร็ว มี ร้านค้าจำหน่ายและบริการให้เช่า Video Tape เกิดขึ้นทั่วไป ผู้ผลิตภาพยนตร์ส่วนหนึ่ง หันมาผลิตภาพยนตร์รูปแบบใหม่ที่ใช้ระบบ Video Tape สำหรับการถ่ายทำ แล้วนำ

ออกมาเผยแพร่ทางวิทยุโทรทัศน์ หรือเผยแพร่ด้วย Video Tape โดยตรง แต่การผลิตภาพยนตร์แบบเดิมที่ใช้ฟิล์ม สำหรับการถ่ายทำก็ยังคงมีอยู่ เพียงแต่ลดจำนวนลงบ้างในระยะแรก เนื่องจากระบบการแสดงผลภาพของ Video Tape ซึ่งต้องอาศัยเครื่องรับโทรทัศน์ยังไม่สามารถพัฒนาให้มีความคมชัดและขยายภาพให้มีขนาดใหญ่ได้เหมือนภาพยนตร์ และยังมีผู้คนอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังพึงพอใจกับภาพยนตร์ที่จอกว้าง และภาพคมชัดกว่า การผลิตภาพยนตร์จึงยังคงมีอยู่อย่างสม่ำเสมอ และพัฒนาเทคนิคทั้งด้านภาพและเสียงเรื่อยมา แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของธุรกิจภาพยนตร์ คือการจำหน่ายเผยแพร่ ซึ่งแต่เดิมมีเฉพาะการจัดฉายตามโรงภาพยนตร์ และจัดฉายแบบหนังกลางแปลงหรือหนังเร่ ได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ โดยถ่ายถอดต้นฉบับจากฟิล์มภาพยนตร์ ลงใน Video Tape และการบันทึกแบบอื่นเช่น เลเซอร์ดิสก์ (Laser Disc) เปิดโอกาสให้ประชาชนนำไปใช้ได้โดยสะดวก Video Tape จึงกลายเป็นช่องทางใหม่สำหรับการเผยแพร่ภาพยนตร์ รวมทั้งข่าวสาร การบันเทิงอื่นๆ ที่แพร่หลายมากในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า ภาพยนตร์ทุกเรื่องถูกถ่ายถอดและนำออกจำหน่ายเผยแพร่ทาง Video Tape ภายหลังจากที่เลิกฉายในโรงภาพยนตร์ไปแล้วระยะหนึ่ง ซึ่งถือเป็นกฎ กติกา สำหรับความอยู่รอดของภาพยนตร์ว่า ภาพยนตร์จะนำออกมาเผยแพร่ทาง Video Tape หรือทางโทรทัศน์ได้ ต้องมีระยะเวลาานพอสมควรหลังจากฉายตามโรงภาพยนตร์แต่ในทางปฏิบัติยังมีการละเมิดอยู่เสมอ

การเผยแพร่ภาพยนตร์ทางโทรทัศน์

การจำหน่ายเผยแพร่เพื่อหารายได้สำหรับภาพยนตร์แต่ละเรื่อง นอกจากจะนำออกฉายตามโรงภาพยนตร์ วิดีโอเทป เลเซอร์ดิสก์ และสายหนังเร่ หนังกลางแปลงแล้ว ยังมีการนำออกเผยแพร่ทางวิทยุโทรทัศน์ รวมถึงเคเบิลทีวี อย่างแพร่หลายมาเป็นเวลานาน พร้อมกับการเจริญเติบโต ของกิจการโทรทัศน์รูปแบบต่างๆ ทั้งภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์จากต่างประเทศ ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการเผยแพร่ภาพยนตร์ไปสู่ประชาชนได้มากที่สุด เนื่องจากกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบันมีการพัฒนาและได้รับความนิยมอย่างสูง สถานีโทรทัศน์แต่ละแห่ง สามารถออกอากาศกระจายได้ทั่วประเทศ และมีการแข่งขันกันในเชิงธุรกิจการค้าอย่างสูง ด้านประชาชนผู้รับรายการทั่วไปในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่ามีเครื่องรับโทรทัศน์แทบทุกครัวเรือน ภาพยนตร์ที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ ส่วนมากเป็น

ภาพยนตร์เรื่องใหม่ที่ออกจากโรงภาพยนตร์ไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง ภาพยนตร์ทางโทรทัศน์จึงเป็นการเปิดโอกาสสำหรับประชาชนที่ไม่ได้ชมตามโรงภาพยนตร์ แม้ว่าจำนวนผู้ชมที่มีจำนวนมากจะไม่ทำให้ผู้จัดฉายหรือเจ้าของภาพยนตร์มีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ส่วนหนึ่งก็มีอิทธิพลทางการโฆษณาให้ประชาชนซื้อสินค้า หรือชักจูงให้ติดตามชมภาพยนตร์เรื่องอื่นตามโรงภาพยนตร์ จึงเป็นการเพิ่มรายได้ของธุรกิจภาพยนตร์ทางอ้อม ภาพยนตร์ส่วนหนึ่งที่เคยนำออกฉายทางโทรทัศน์ไปแล้ว เมื่อเวลาผ่านไปก็อาจนำมาออกอากาศซ้ำอีกในวันเวลาใหม่ จึงเปิดโอกาสสำหรับการชมภาพยนตร์ของประชาชนได้มากขึ้น สำหรับปัจจุบัน(พ.ศ. 2538) ภาพยนตร์ไทยมีออกเผยแพร่ทางโทรทัศน์มีจำนวนลดลงเพียงประมาณ 3-5 เรื่องต่อสัปดาห์ ตลอดปี 2537 มีภาพยนตร์ไทยออกอากาศทางโทรทัศน์รวมทั้งสิ้น 167 เรื่อง ในขณะที่ภาพยนตร์จากต่างประเทศ เช่น ภาพยนตร์ฝรั่ง จีน อินเดีย ญี่ปุ่น มีออกอากาศเป็นจำนวนมากหลายเท่าตัว โดยเฉพาะภาพยนตร์จีน และภาพยนตร์ฝรั่งซึ่งมีจำนวนมากไม่แพ้กัน(ชมรมวิจารณ์บันเทิง 2538 : 22-31)

ภาพยนตร์ในปัจจุบัน

นับตั้งแต่มีการสร้างภาพยนตร์โดยคนไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2466 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2537 มีภาพยนตร์ไทยถูกทะยอยสร้างออกมารวมแล้วมากกว่า 4,000 เรื่อง ในภาพยนตร์จำนวนมากมายเหล่านี้ย่อมมีอยู่จำนวนไม่น้อย ที่จัดว่าเป็นภาพยนตร์คุณภาพ นอกเหนือ ไปจากคุณค่าเพียงด้านการบันเทิง ใน ปี พ.ศ. 2536 นิตยสารฟิล์มวิ ได้รวบรวมประมวลความคิดเห็นความประทับใจเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยจากบุคคลต่างๆ ทั้งคนที่อยู่ในฐานะผู้สร้าง ผู้วิจารณ์ และผู้เก็บรักษา เพื่อคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีอายุขึ้นไปไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยให้เวลาช่วยกลั่นกรองชั้นหนึ่งก่อน และจะต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีการเก็บรักษาไว้ในหอภาพยนตร์แห่งชาติ เพื่อให้สามารถนำภาพยนตร์ที่มีคุณค่าเหล่านี้มาศึกษาค้นคว้าได้ ภาพยนตร์เรื่องต่างๆ ที่คนประทับใจและอยู่ในความทรงจำรวบรวมได้ทั้งหมดเพียง 142 เรื่อง ที่ได้รับคะแนนนิยมจากบุคคลต่างๆ สูงที่สุดจำนวน 20 เรื่องตามลำดับคือ (ชมรมวิจารณ์บันเทิง 2538 : 17-33)

- 1) ทองพูน โศภโทธิ์ (2520) 9) มนต์รักลูกทุ่ง (2513)
- 2) แผลเก่า (2520) 10) มือปืน (2525)
- 3) ลูกอีสาน (2525) 11) ความรักครั้งสุดท้าย(2518)

- 4) ชู้ (2515) 12) คนภูเขา (2522)
- 5) น้ำพุ (2526) 13) เขาชื่อกานต์ (2516)
- 6) ผีเสื้อและดอกไม้ (2528) 14) เทพธิดาโรงแรม (2517)
- 7) ตลาดพรหมจารี (2515) 15) เรือนแพ (2516)
- 8) วัลลวณ (2519) 16) โทน (2513)
- 17) เมืองในหมอก (2520) 19) เงินเงินเงิน (2509)
- 18) ชีวิตบัดซบ (2519) 20) ละครเร่ (2524)

ภาพยนตร์จากต่างประเทศ

การสร้างภาพยนตร์ในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า ในยุโรปและอเมริกา มีการผลิตภาพยนตร์จำนวนมากออกจำหน่ายเผยแพร่ทั่วโลก และส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพสูงเป็นมาตรฐาน ศูนย์กลางของการสร้างภาพยนตร์ ใหญ่ที่สุดในโลกอยู่ที่ Hollywood รัฐ California ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งภาพยนตร์ต่างประเทศส่วนใหญ่ที่นำเข้ามาฉายในประเทศไทย จะมาจากแหล่งนี้ จากสถิติภาพยนตร์ ที่ออกฉายตามโรงภาพยนตร์ในประเทศไทย ตลอดปี 2537 มีจำนวนทั้งสิ้น 334 เรื่อง ในจำนวนนี้ เป็นภาพต่างประเทศถึง 257 เรื่อง เป็นภาพยนตร์จีน 123 เรื่อง ภาพยนตร์ฝรั่ง 154 เรื่อง มีภาพยนตร์ไทยออกฉายเพียง 57 เรื่อง (ชมรมวิจารณ์บันเทิง 2538 : 17-20) จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ต่างประเทศ ได้เข้ามามีบทบาทต่อการรับรู้ข่าวสารของคนไทยอย่างมาก ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งข่าวสารที่มีคุณค่าทางการศึกษาสำหรับคนไทย หรืออาจเป็นข่าวสารที่ทำให้เกิดความเสียหายบางอย่างก็ได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับทางเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าต่อชีวิตและสังคมของคนไทย นอกเหนือจากความต้องการทางด้านบันเทิงแต่เพียงอย่างเดียว

ภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับความนิยมว่า มีคุณค่าทั้งในด้านความบันเทิง และสาระ ความรู้ มีอยู่เป็นจำนวนมาก จากการพิจารณาภาพยนตร์ของหน่วยงานต่างๆ เช่น หอทะเบียนภาพยนตร์แห่งชาติ (The National Film Registry) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ได้คัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าทางด้าน ศิลป วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของคนอเมริกัน เพื่อเก็บรักษาไว้สำหรับการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ผลการคัดเลือกครั้งหลังสุดประกาศเมื่อปลายปี 2537 มีภาพยนตร์ที่ได้รับการคัดเลือก

จำนวน 20 เรื่อง ซึ่งในจำนวนนี้หลายเรื่องยังสามารถหาชมได้ในประเทศไทย ("25 หนัง ที่ได้รับการอนุรักษ์ของคนอเมริกัน" 2538 : 64-66) รายชื่อภาพยนตร์ 25 เรื่อง ที่ได้รับการคัดเลือก เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

- 1 The African Queen (1951) 2 The Apartment (1960)
- 3 The Cool World (1963) 4 A Corner in Wheat (1909)
- 5 E.T. The Extra-Terrestrial (1982) 6 The Exploits of Elaine (1914)
- 7 Force of Evil (1948) 8 Freaks (1948)
- 9 Hell's Hinges (1916) 10 Hospital (1970)
- 11 Invasion of the Body Snatcher (1956) 12 The Lady Eve (1941)
- 13 Louisiana Story (1948) 14 The Manchurian Candidate (1962)
- 15 Marty (1955) 16 Meet Me in St. Louis (1944)
- 17 Midnight Cowboy (1969) 18 A Movie (1958)
- 19 Pinocchio (1940) 20 Safety Last (1923)
- 21 Scarface (1933) 22 Snow White (1931)
- 23 Tabu (1931) 24 Taxi Driver (1976)
- 25 Zapruder film (1963)

นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์ในยุคหลัง ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย และได้รับยกย่องว่ามีคุณค่าในด้านต่างๆ อีกหลายเรื่อง เช่น Jurassic Park (1993) Star Wars (1977) Home Alone (1990) The Little Buddha (1993) The Lion King (1994) Jaws (1975) Beauty and the Beast (1991) ฯลฯ

สภาพการใช้ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ ได้กล่าวถึงสภาพการใช้ภาพยนตร์เพื่อการศึกษาในปัจจุบัน (ก่ สวัสดิ์พาณิชย์ 2534 : 8) โดยสรุปว่า ปัจจุบันโรงเรียนไม่สามารถควบคุมการดูภาพยนตร์ของนักเรียนได้ทั่วถึง ภาพยนตร์บางเรื่องไม่เหมาะสมที่จะนำมาฉายให้นักเรียนดู ครูมักจะบอกกล่าวแก่นักเรียนว่า ไม่ควรดูภาพยนตร์เรื่องนั้น การกระทำเช่นนี้แทนที่จะเป็นการสกัดกั้นไม่ให้นักเรียนดู กลับเป็นการช่วยให้นักเรียนอยากดูหรืออยากเห็นมากขึ้น ถึงอย่างไรก็ตามโรงเรียนทั่วไปก็ไม่สนับสนุนให้นักเรียนดู

ภาพยนตร์อยู่แล้ว แต่โรงเรียนก็ไม่มีวิธีการใดๆ ที่จะห้ามไม่ให้นักเรียน ดูภาพยนตร์ แม้ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่สนับสนุนให้นักเรียนดูภาพยนตร์ เนื่องจากเห็นว่าเรื่องราว ส่วนมาก เป็นเรื่องของการบินเชิงสำหรับผู้ใหญ่ แต่โรงเรียนก็อยากให้นักเรียนชม ภาพยนตร์ที่มีประโยชน์อยู่บ้างเป็นบางเรื่อง โดยวิธีการแนะนำให้นักเรียนไปดู ภาพยนตร์ตาม โรงภาพยนตร์ทั่วไป หรืออาจรวมมือกับเจ้าของโรงภาพยนตร์ จัดรอบการ ฉายขึ้นมาเป็นพิเศษ แล้วให้นักเรียนไปชมภาพยนตร์พร้อมกันเป็นกลุ่มใหญ่ หรือ โรงเรียนบางแห่งอาจนำภาพยนตร์เรื่องที่ว่ามีความค่าทางการศึกษา เข้ามาฉายให้ชม ภายในโรงเรียน

โรงเรียนทั่วไปมักตั้งข้อรังเกียจภาพยนตร์ ซึ่งผลิตโดยสื่อมวลชน แต่ระบบ การศึกษาก็มองเห็นคุณค่าของภาพซึ่งเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้ ดังนั้นองค์กรทางการ ศึกษาจึงผลิตภาพยนตร์ขึ้นมาใช้เพื่อประกอบการสอน โดยเฉพาะ ภาพยนตร์ซึ่งระบบ การศึกษาผลิตขึ้นนั้นส่วนใหญ่ยังมีคุณภาพไม่ดี คือ ไม่ชวนให้เกิดความสนุกในการ เรียน ข้อบกพร่องของภาพยนตร์ที่หน่วยการศึกษาผลิตขึ้นนั้น มีอยู่มากมายหลาย ประการ แต่ประการที่สำคัญที่สุดก็คือ ภาพยนตร์แต่ละเรื่องบรรจุเอาเนื้อหาไว้มากเกินไป ผู้ดู รับไม่ไหว ไม่มีอำนาจดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากเท่ากับภาพยนตร์ ที่ฉายอยู่ ตามโรงภาพยนตร์

ปัจจุบันผู้ผลิตภาพยนตร์อาชีพ ได้จัดทำภาพยนตร์เพื่อการศึกษาออกมา จำหน่ายเป็นจำนวนมาก ภาพยนตร์เหล่านั้นส่วนใหญ่มีคุณภาพดีในแง่ของการถ่ายทำ แต่เนื้อหาก็มักไม่เป็นที่สอดคล้องกับความต้องการของครู เหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะครู ต้องการให้ภาพยนตร์อธิบายส่วนต่างๆ ของเรื่องนั้นๆ อย่างละเอียด แต่ผู้ทำภาพยนตร์ อาชีพกลับนำแต่เนื้อหาที่น่าสนใจ หรือน่าตื่นเต้นออกมาให้นักเรียนดู ถึงแม้ว่าผู้ถ่ายทำ ภาพยนตร์จะเชิญนักการศึกษาไปเป็นที่ปรึกษาในเชิงวิชาการมากขึ้น แต่ความขัดแย้งใน เชิงความคิดก็ยังมีอยู่ ถึงอย่างไรก็ตามความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของทั้งสองฝ่ายก็ทำให้ แนวโน้มการทำภาพยนตร์เพื่อการศึกษาดีขึ้น สามารถพัฒนาการผลิตภาพยนตร์เพื่อ การศึกษาให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียนมากขึ้น

ภาพยนตร์ เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญด้านการบันเทิง การให้ข่าวสาร การศึกษา และการปลูกฝังค่านิยมแก่ประชาชนมาเป็นเวลานาน กิจกรรมภาพยนตร์ในอดีต มีความเจริญก้าวหน้า และได้รับความนิยมนิยมจากประชาชนอย่างแพร่หลายถึงขีดสูงสุด แต่ ในช่วงเวลาประมาณสิบกว่าปีที่ผ่านมา ความนิยมในภาพยนตร์ลดลง เนื่องจากการ

ขยายตัวของวิดีโอเทป และโทรทัศน์ ปัจจุบันภาพยนตร์ได้รับการพัฒนาด้านการสร้าง และเปลี่ยนแปลงเทคนิคในการเผยแพร่ จากการเผยแพร่ตามโรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่มา เผยแพร่ทางโทรทัศน์ ตามโรงภาพยนตร์ขนาดเล็กที่ปรับปรุงระบบเสียงและระบบการฉายให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่ต้องอาศัยการลงทุนสร้างค่อนข้างสูง มีเทคนิคในการสร้างที่ พิสดาร สามารถบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และจำลองให้เหมือนจริง หรือสร้างภาพจากจินตนาการเพื่อจูงใจผู้ชมให้เกิดความรู้สึกตามเรื่องราวของภาพยนตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความสนุกสนาน ความตื่นเต้น ตีใจ เสียใจ หรือสะเทือนใจ เทคนิคการสื่อความหมายของภาพยนตร์ ได้แก่ การกำหนดลักษณะของภาพ การเคลื่อนไหว การลำดับภาพ และการใช้เสียงประกอบ ทำให้ภาพยนตร์สามารถสร้างความรู้สึกและเข้าใจเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้ง

การเผยแพร่ภาพยนตร์อาศัย 4 ช่องทาง คือ การฉายประจำตามโรงภาพยนตร์ การฉายตามสถานที่อื่นๆ การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ และการเผยแพร่ทางเทปหรือแผ่นบันทึกภาพ ภาพยนตร์ในปัจจุบันมีการสร้างและเผยแพร่สู่ประชาชนเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายด้านธุรกิจการค้าขายความบันเทิง ซึ่งในภาพยนตร์เรื่องต่างๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากนั้น ส่วนหนึ่งมีเนื้อหาสาระที่มี คุณค่าต่อการศึกษาของประชาชน ภาพยนตร์ที่น่าออกฉายอยู่ในประเทศไทย มีทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์จากต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์จากต่างประเทศ เนื้อหาเป็นเรื่องเพื่อความบันเทิงแทบทั้งสิ้น แต่ละเรื่องอาจแฝงคุณค่าทางการศึกษา มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป การใช้หรือการชมภาพยนตร์เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา จึงต้องพิจารณาเลือกให้รอบคอบ และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ภาพยนตร์เป็นสื่อภาพเคลื่อนไหวที่ให้สาระในหลายด้านตั้งแต่ความรู้ถึงความบันเทิง ซึ่งในธรรมชาติของภาพยนตร์มีองค์ประกอบอันเป็นปัจจัยหลักอยู่ 3 ประการ คือ ความเป็นศิลปะ ความเป็นวิทยาศาสตร์ และความเป็นสื่อมวลชน โดยบทบาทความเป็นศิลปะนั้น ภาพยนตร์จัดเป็นศิลปะสมัยใหม่แขนงที่เจ็ดที่ประกอบไปด้วยศิลปะทุกแขนงรวมเข้าไว้ด้วยกัน ตามที่ บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา (อ้างใน กำจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน 2552)กล่าวไว้ว่า “ภาพยนตร์เป็น ศิลปะแขนงที่ 7 (film as seventh art) ถือเป็นอัตลักษณ์ของชาติ เพราะมองว่า ภาพยนตร์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งไม่ต่างจากศิลปะ 6

แขนงที่ผ่านมา คือ การแสดง เต็มรูปแบบ สถาปัตยกรรม ภาพเขียน ดนตรี และวรรณกรรม โดยจะนำศิลปะทั้งหกผสมรวมเข้ามาในภาพยนตร์ อีกทั้งการใช้ศิลปะแห่งภาพและเสียง รั้งสรรค์โลกจินตนาการ เป็นภาพความจริงผ่านทางสายตาของผู้ชมและที่สำคัญคือ ศิลปะแห่งภาพยนตร์นั้นเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมได้อย่างสมจริงสมจัง” ดวงมน จิตรจำนง (อ้างใน กำจร หลุยยะพงศ์ และสมสุข หินวิมาน 2552) กล่าวว่า ในฐานะที่ภาพยนตร์เป็น ศิลปะแขนงหนึ่ง จึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การดำรงอยู่ของศิลปะมีความคาดหวัง ของสังคมรองรับอยู่ อย่างไรก็ตาม ศิลปินจะเป็นผู้นำหรือผู้ตามสังคม หรือทั้งสองอย่าง ในสัดส่วนอย่างไร ย่อมแปรตามวิถีคิดหรือภูมิปัญญาของบุคคลและสังคมนั้นเอง

ภาพยนตร์เปรียบเสมือนบันทึกประวัติศาสตร์สังคมไทยอันมีคุณค่า เทียบได้ กับบันทึกประวัติศาสตร์บนหน้าหนังสือ การศึกษาเนื้อหาในภาพยนตร์ก็จะทำให้เข้าใจ มิติสังคมและวัฒนธรรมของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจประสบการณ์ร่วมของคน ในสังคม (collective experience) ภาพยนตร์มิได้เป็นเพียงแค่สื่อเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่นัยยะสำคัญต่างๆ ทางสังคมมากมายได้ถูกถ่ายทอดผ่านเรื่องราว เนื้อหา ความหมาย ดังคำกล่าวที่ว่า “ภาพยนตร์เป็นสื่อในการบันทึกประวัติศาสตร์” รวมถึงภาพยนตร์ ต่างประเทศที่ถือเป็นประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของสังคมไทย ที่มีอิทธิพลในการกำหนดวิถี ชีวิตของสังคมไทยสมัยใหม่เป็นอย่างมาก (บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา 2552)

ส่วนบทบาทที่เป็นวิทยาศาสตร์ ภาพยนตร์นั้นมีกำเนิด มาจากการประดิษฐ์ คิดค้นทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และได้พัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้มีคุณภาพและ ทันสมัย จนกลายเป็นเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าในการผลิตและประการสุดท้ายความ เป็นสื่อมวลชนภาพยนตร์ มีภาษาเป็นของตัวเองที่พิเศษไม่เหมือนใคร ผู้ที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ก็สามารถเข้าใจความหมายของภาษา เมื่อเห็นภาพแต่ละช็อตที่ต่างเวลาและ พื้นที่กันก็ยังสามารถเข้าใจได้ และที่สำคัญภาพยนตร์เป็นสารของตัวมันเองที่สามารถ เผยแพร่ไปยังกลุ่มผู้ชม ดังนั้นทั้ง สามปัจจัยจึงเป็นส่วนสำคัญ ที่ช่วยเอื้อให้ภาพยนตร์ บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งนอกจากจะให้ความรู้ สร้างความเบิกบาน รื่นเริงใจ และ สนุกสนานต่อผู้ชมแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อคนดูสามารถชักจูงสะกดจิตความสนใจของคนดู ให้เคลิบเคลิ้มหลงใหล คล้อยตามอารมณ์ได้ตลอดระยะเวลาที่ภาพยนตร์ฉายด้วย (รัก สานต์ วิวัฒน์สินอุดม 2546)

กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล (2542) กล่าวถึงลักษณะของภาพยนตร์ไว้ว่า ภาพยนตร์มีการใช้เทคนิคต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคด้านภาพ ด้านเสียง และการตัดต่อ เพื่อการทำหน้าที่ทั้งหมด 4 ประการ คือ

1. หน้าที่ในการเล่าเรื่อง (Narrative Function) ภาพยนตร์มีเรื่องราวที่จะบอกกล่าวให้ผู้รับชมได้รับรู้ เพราะฉะนั้นภาพยนตร์จึงมีหน้าที่ที่จะต้องเล่าเรื่องราวให้ผู้รับชมเข้าใจ ผู้ทำภาพยนตร์ที่ดีควรจะสามารถึงเข้าถึงผู้ชมได้ทุกระดับ

2. หน้าที่ในการสื่อทางอารมณ์ (Emotional Function) ภาพยนตร์ต้องสร้างอารมณ์ต่างๆ ให้กับคนดู ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ความโศกเศร้า ความสุข ความหวาดเสียว ความสยดสยองโดยใช้วิธีการต่างๆ กันไป เช่น การใช้เสียงตัดต่อหรือใช้เสียงประกอบ

3. หน้าที่ในการสื่อทางด้านความคิด (Intellectual Function) หน้าที่ของภาพยนตร์ในการสื่อสารทางความคิดมีอยู่สองลักษณะ ลักษณะหนึ่งคือ ผู้ทำภาพยนตร์อาจจะแทรกความคิดบางอย่างที่อาจเป็นปรัชญา หรือข้อคิด หรือแง่คิดใดๆ เกี่ยวกับการใช้ชีวิตเข้าไปในเนื้อเรื่อง และอีกลักษณะคือการกระตุ้นผู้รับชมให้ใช้ความคิดของตนเอง โดยคนทำภาพยนตร์ไม่ได้เอาความคิดของตนเองไปให้ ทั้งสองลักษณะล้วนกระตุ้นให้ผู้รับชมคิด ไม่ใช่แค่รับชมเพียงเพื่อความบันเทิง

4. หน้าที่ในการสร้างความตื่นตาตื่นใจ (Spectacle Function) ทั้งนี้ไม่จำเป็นว่าหน้าที่ในการสร้างความตื่นตาตื่นใจนั้นจะต้องเกิดจากภาพเท่านั้น ทว่าองค์ประกอบจากเสียงดนตรีก็มีส่วนสร้างความตื่นตาตื่นใจได้เช่นกัน

มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view) คือการมองเหตุการณ์ การเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง หรือหมายถึง การที่ผู้เล่ามองเหตุการณ์จากวงใน ใกล้ชิด หรือจากวงนอกในระยะห่างๆ ซึ่งแต่ละจุดยืนมีความน่าเชื่อถือแตกต่างกัน จุดยืนในการเล่าเรื่องมีความสำคัญต่อการเล่าเรื่องอย่างยิ่งเพราะจุดยืนจะมีผลต่อความรู้สึกของผู้ชม และมีผลต่อการชักจูงอารมณ์ของผู้เล่าเรื่องเล่า

หลุยส์ เจียนเน็ตตี (Louis Giannetti) ศาสตราจารย์ทางภาพยนตร์แห่งมหาวิทยาลัยชิฟแลนด์ จัดแบ่งจุดยืนพื้นฐานในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไว้ 4 ประเภทคือ (อ้างในรัตนนา จักกะพากและ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์, 2545)

1. เล่าเรื่องจากจุดยืนบุคคลที่หนึ่ง (The first-Person Narrator) คือการที่ตัวละครตัวเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง ข้อสังเกตในการเล่าเรื่องนี้คือ ตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเองทำให้ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ แต่มีข้อเสียตรงเป็นการเล่าเรื่องที่อาจมีอคติปะปนอยู่

ด้วย การเล่าเรื่องในจุดยืนบุคคลที่หนึ่งพบได้บ่อยในภาพยนตร์นักสืบ และภาพยนตร์
อัตชีวประวัติ

2. เล่าเรื่องจากบุคคลที่สาม (The Third-Person Narrator) คือการที่ผู้เล่า
กล่าวถึงตัวละครตัวอื่น ที่ตัวเองพบเห็นหรือเกี่ยวพันด้วย จุดเน้นของเรื่องทั้งหมดไม่ได้
อยู่ที่ตัวผู้เล่า

3. การเล่าเรื่องจากจุดยืนที่เป็นกลาง (The Objective Narrator) เป็นจุดยืนที่
ผู้สร้างพยายามทำให้เกิดความเป็นกลางปราศจากอคติในการนำเสนอ เป็นการเล่าเรื่องที่
ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากเป็นการเล่าเรื่องจากวง
นอก เป็นการสังเกตหรือรายงานเหตุการณ์โดยให้ผู้ชมตัดสินใจเรื่องราวงเอง ผู้สร้างมักไม่
ใช้กล้องมุมสูง หรือใช้ฟิลเตอร์เพื่อปรุงแต่งรูปภาพ เนื่องจากจะทำให้ภาพยนตร์ขาด
ความจริง การเล่าเรื่องชนิดนี้พบบ่อยในภาพยนตร์ข่าว สารคดี รวมทั้งภาพยนตร์แนว
สมจริง

4. การเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient Narrator) คือการเล่าเรื่องที่
ไม่มีข้อจำกัด สามารถหยั่งจิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่ และ
ข้ามพ้นข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ก้าวไปในอนาคต และสามารถสำรวจ
ความคิดฝันของตัวละครได้อย่างไร้ขอบเขต การเล่าเรื่องชนิดนี้เป็นการเล่าเรื่องที่
ภาพยนตร์ใช้บ่อยที่สุด

สมเกียรติ ตั้งนโม เขียนในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนกล่าวถึง ประเด็น
เรื่องโครงสร้างของการเล่าเรื่องว่า ธรรมชาติของการเล่าเรื่องคือ ความต้องการสื่อสาร
บางอย่าง หรือนำเสนอประเด็นสำคัญบางประการ และการวิเคราะห์ที่ดี หรือการอ่าน
เรื่องราวอันนั้นจะมุ่งไปที่การทดสอบ และทำความเข้าใจสาระเหล่านั้นว่า คืออะไร ตอน
จบของเรื่องได้บอกอะไรกับคุณเกี่ยวกับอุดมคติของภาพยนตร์เรื่องนั้น (What does the
ending tell you about the ideology of the film?) ท้ายที่สุด ลองพิจารณาถึงความสำคัญ
เกี่ยวกับการดำเนินเรื่องในตอนท้ายและออกอากาศต่างๆ สิ่งเหล่านี้คือส่วนที่สำคัญหรือ
เป็นแก่นสารอันหนึ่งของแบบแผนการดำเนินเรื่อง ตอนจบทั้งหลายต่างมีนัยสำคัญใน
การกำหนดความหมายในเชิงอุดมคติของการเล่าเรื่อง มีวิธีการที่แตกต่างกันเกี่ยวกับ
เรื่องราวตอนจบ

แนวคิดเกี่ยวกับการตีความทางสังคมวิทยา

แนวคิดสัญวิทยา พัฒนามาจากพื้นฐานการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ของ แฟร์ดีน็อง เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure) (1857-1913) นักภาษาศาสตร์ชาวสวิสเซอร์แลนด์ โดยโซซูร์ได้ให้ความสนใจ ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาษา (Language) กับการพูดหรือการใช้ภาษา (Parole) และสนใจเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องสัญญา ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่เป็นรูปสัญญาหรือตัวหมาย (Signifier) กับส่วนที่เป็นความหมายสัญญา (Signified) ยกตัวอย่างเช่น ในการกล่าวถึงคำว่า “สุนัข” ในภาษาไทย รูปตัวอักษรที่เขียนว่า “สุนัข” นั่นคือรูปสัญญาหรือ signifier ซึ่งเป็นตัวชักนำความคิดในหัวของเราไปสู่ความคิดเกี่ยวกับลักษณะที่บอกถึงตัวหมาหรือสุนัขที่เป็นสัตว์จริงๆ ซึ่ง “สุนัข” ที่เป็นสัตว์ในที่นี่ก็คือ ตัวหมายถึงหรือ Signified นั่นเอง ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวที่เป็นรูปสัญญา กับตัวความหมายของสัญญานั้น เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นมาโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนและไม่จำเป็นต้องมีลักษณะเกี่ยวข้องที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เช่น เดียวกันกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญญา เช่น อักษรที่เขียนคำว่า “สุนัข” กับคำว่า “หมา” หรือคำว่า “dog” ในภาษาอังกฤษ ทั้งสามคำล้วนสื่อความหมายถึงสุนัขที่เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน แต่รูปสัญญาที่เป็นรูปตัวหนังสือ นั้นไม่ได้มีส่วนสัมพันธ์กันเลย โดยรูปแบบสัญญาเป็นอย่างไรนั้นจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละภาษา

ในเรื่องความหมายของภาษานั้น โซซูร์ เห็นว่าเป็นเพียงระบบที่สร้างขึ้นมาจากความแตกต่างของหน่วยย่อยแต่ละหน่วย หรืออธิบายอีกอย่างก็คือในหน่วยย่อยของคำนั้น ไม่ได้มีความหมายในตัวของมันเอง แต่ความหมายของหน่วยย่อย เป็นผลมาจากความแตกต่างของตัวมันกับหน่วยย่อยอื่นที่อยู่ในระบบเดียวกัน เช่น ในการกล่าวถึงคำว่า “สุนัข” นั้นมีความหมายขึ้นมา เนื่องจากมันแตกต่างจากคำว่า “แมว” หรือ “หมู” ในระบบการจำแนกหมวดหมู่ของสัตว์ในภาษาไทย โดยจะมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่สำคัญอยู่ 2 รูปแบบ คือ

1. ความสัมพันธ์แบบแนวราบหรือแบบวากยสัมพันธ์ (Syntagmatic Relation) เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากนำคำต่างๆ มาต่อเรียงกันเป็นชุด ซึ่งคำเหล่านี้มีความสัมพันธ์ในระดับเดียวกัน แต่ละคำมีค่าเฉพาะในตำแหน่งของตัวเองเมื่อเปรียบเทียบกับคำที่อยู่ข้างๆ เช่นประโยคที่เกิดจากการเรียงของคำว่า “ฉันรักสุนัข” คำว่า

“ฉันทน์” “รัก” และ “สุนัข” เป็นคำที่มีค่าความหมายแตกต่างกันแต่เมื่อเรียงกันเป็นชุดประโยคเดียวกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างคำ และสร้างความหมายใหม่ขึ้นมา

2. ความสัมพันธ์แบบแนวคิดหรือแบบกระบวนทัศน์ (Paradigmatic Relations) เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากการจัดหมวดหมู่ของคำเป็นกลุ่มในระบบความคิดของเรา ซึ่งเมื่อเราเห็นคำใดๆ ในกลุ่มก็จะสามารถเชื่อมโยงไปยังคำอื่น ที่ถูกจัดอยู่ในหมวดหมู่เดียวกันได้ เช่น หากกล่าวคำว่า สุนัข ก็จะถูกเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับคำอื่น เช่น “สัตว์เลี้ยง” หรือ “เห่า” เป็นต้นความสัมพันธ์ของภาษาทั้งสองแบบ ทั้งการการแทนที่คำในความสัมพันธ์แบบกระบวนทัศน์ และเรียงลำดับคำในความสัมพันธ์แบบวากยสัมพันธ์ นี้ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องการใช้คำแทนที่กันโดยที่ความหมายไม่เปลี่ยน หรือการอุปมาอุปมัย(Metaphor)และความสัมพันธ์ของคำในการสร้างความหมาย โดยการใช้ส่วนย่อยของสัญลักษณ์มาสร้างความหมายโดยรวม

จากประเด็นเรื่องของสัญลักษณ์ที่ถูกแยกองค์ประกอบออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นตัวสัญลักษณ์ (Signifier) และตัวหมายถึง (Signified) ตามที่โซซูร์กล่าวนั้น ชาร์ล เพียร์ซ (Charles S. Peirce) ได้นำเอาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองส่วนมาจัดเป็นประเภทของเครื่องหมาย โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (อ้างถึงใน ธิคุณ สุภาสัย, 2550)

1. ภาพเหมือน (Icon) คือ ตัวเครื่องหมายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับสิ่งที่มันบ่งถึง ซึ่งเราสามารถใช้กระบวนการถอดความหมายที่ได้จากทางสายตา หรือตามสิ่งที่มองเห็น เช่นภาพถ่ายหรืออนุสาวรีย์ รูปปั้น เพราะภาพที่เห็นตามความจริง มันจะมีลักษณะเหมือนสิ่งที่มันอ้างอิงอยู่แล้วนั่นเอง

2. ดัชนี (Index) คือ เครื่องหมายที่บ่งชี้ถึงบางสิ่งบางอย่าง โดยตัวสัญลักษณ์ทั้งตัวหมายถึงและตัวหมายถึงจะมี ลักษณะความสัมพันธ์แบบเชื่อมโยงกันในเชิงเหตุผล ซึ่งเราสามารถถอดความหมายที่ได้ด้วยกระบวนการ การคิดอย่างมีเหตุผล เช่น ควันเป็นตัวบ่งชี้ถึงไฟ อาการของโรคเป็นตัวบ่งชี้ของโรค เป็นต้น

3. สัญลักษณ์ (Symbol) คือ เครื่องหมายที่แสดงถึงบางสิ่งบางอย่าง แต่ตัวหมายไม่ได้แสดงความคล้าย คลึงกับสิ่งที่มันบ่งชี้ โดยความสัมพันธ์ของทั้งตัวหมายถึงและตัวหมายถึงจะมีการสร้างความเชื่อมโยงกันตามข้อตกลงที่กำหนด การจะสามารถถอดความหมาย ให้เป็นที่เข้าใจได้ จะต้องเรียนรู้ในกฎเกณฑ์ข้อ กำหนด หรือข้อตกลงต่างๆ

ร่วมกันก่อน ตัวอย่างเช่น ภาษา ซึ่งหากเราจะเข้าใจตัวอักษรรูปร่างต่างๆ ว่าหมายถึงอะไร ก็จำเป็นจะต้องรู้จักภาษานั้นๆ ก่อน เป็นต้น

นอกจากนั้น โรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) นักสัญวิทยาชาวฝรั่งเศส ยังได้นำพื้นฐานแนวความคิดของโซซูร์มาใช้ในการวิเคราะห์ด้วยท โดยได้แบ่งระดับความหมายในสัญญาณออกเป็น 2 ระดับ

1. ความหมายโดยอรรถหรือความหมายโดยตรง (Denotative Meaning) เป็นความหมายในระดับแรกที่มีลักษณะเชื่อมโยงกับความจริงตามธรรมชาติ การวิเคราะห์ตีความหมายจึงมีลักษณะเป็นไปตามสภาวะวิสัยหรือความจริงตามลักษณะภายนอกของสภาพวัตถุที่ปรากฏให้เห็น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นความหมายที่เกิดจากความสัมพันธ์ที่เชื่อมกันระหว่างรูปสัญญาณ (Signifier) กับความหมายของสัญญาณ (Signified)

2. ความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝง (Connotative Meaning) เป็นความหมายในระดับที่สอง ซึ่งตีความหมายไม่ได้เกิดจากตัวสัญญาณโดยตรง แต่เกิดจากค่านิยม ความเชื่อหรือทัศนคติที่รับรู้ร่วมกันในสังคมต่อความหมายของสัญญาณนั้น การวิเคราะห์ตีความหมายของความหมายโดยนัย จึงมีลักษณะเป็นแบบอัตวิสัย (Subjectivity) ซึ่งเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของคนในสังคม ยกตัวอย่างเช่น การให้ดอกกุหลาบสีแดงระหว่างชายและหญิง มีนัยยะถึงการมอบความรักให้แก่กัน หรือการใส่เสื้อสีเหลืองของคนไทยในปัจจุบัน เป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีและยกย่องเทิดทูนพระมหากษัตริย์

ดังนั้น ในการนำเอาแนวคิดสัญวิทยาเข้ามาใช้ในการศึกษาภาพยนตร์ จึงอาจแบ่งแนวทางการวิเคราะห์เป็น 2 แบบใหญ่ได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ในเชิง Paradigmatic / Syntagmatic ซึ่งอาจแยกแบ่งย่อยได้ 3 วิธี

1.1 การวิเคราะห์แบบ Syntagmatic จะเป็นรูปแบบการวิเคราะห์โดยพิจารณาการเรียงลำดับของเหตุการณ์เพื่อสร้างความหมาย ซึ่งมักถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์

1.2 การวิเคราะห์แบบ Paradigmatic จะเป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ที่อยู่ในองค์ประกอบย่อยของภาพยนตร์ และวิเคราะห์โดยหารูปแบบความสัมพันธ์ของคู่

ตรงข้ามในตัวบท ซึ่งก่อให้เกิดความหมายใหม่ เช่น ความสัมพันธ์ของ ความดี-ความชั่ว, พระเอก-ผู้ร้าย, ชื่อสัตว์-คนโกง เป็นต้น

1.3 การวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมาย (Metaphor / Metonymy) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายของสัญลักษณ์เชิงอุปมาอุปไมย (Metaphor) ที่ทำให้ความหมายของสัญลักษณ์ที่เข้าใจดีในความหมายอยู่แล้ว ถูกใช้ทดแทนกันได้ ในสัญลักษณ์อีกตัวหนึ่งเช่น เขาเป็นเหมือนมารร้าย หมายถึง การกล่าวถึงคนที่มีนิสัยเลวทราม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายทอดความหมาย โดยการให้ความหมายของสัญลักษณ์ย่อย เป็นตัวแทนของความหมายโดยรวม (Metonymy) เช่น ปืน ม้า และทะเลทรายเป็นตัวแทนความหมายของภาพยนตร์แนวคาบอย เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ความหมายโดยอรรถหรือโดยนัย (Denotative / Connotative Meaning) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความหมายของสัญลักษณ์ในสองระดับตามที่ได้อธิบายข้างต้น เมื่อนำมาพิจารณาในเนื้อหาของภาพยนตร์ อาจพิจารณาจากการใช้กล้องถ่ายภาพผ่านมุมกล้องแบบต่างๆ พร้อมทั้งเทคนิคภาพ แสง สีหรือเสียง เป็นการแสดงความหมายโดยตรง แต่ภาพที่ถ่ายตามลักษณะที่ออกมาให้ความรู้สึกหรือความหมายอะไรแฝงอยู่ เช่น การกล้องถ่ายแบบกดมุมกล้องลง ให้ความรู้สึกถึงความมีอำนาจ หรือฐานะสูงกว่า เป็นต้น

ภาพยนตร์จัดเป็นสื่อที่เต็มไปด้วยสัญลักษณ์ต่างจำนวนมาก ที่ถูกสื่อสารออกมาผ่านลักษณะของภาษาภาพยนตร์แนวคิดเกี่ยวกับสัญลักษณ์ จึงสามารถนำไปวิเคราะห์ในเรื่องของการสื่อสารความหมายต่างๆ ในภาพยนตร์ได้ด้วยของสัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏในภาพยนตร์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการอธิบายวิเคราะห์ความหมายของเรื่องหมายต่างๆ ทางสัญลักษณ์ และสัญลักษณ์พิเศษที่พบในภาพยนตร์ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉลอมรัตน์ ทิพย์พิมาน (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี พบว่า โครงสร้างด้านต่างๆของภาพยนตร์ จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ Boys On The Side, Show Girls, Waiting To Exhale, To Die For, How To Make An American Quilt และ The Truth About Cats And Dogs มีการสะท้อนถึงเอกลักษณ์ในการเล่าเรื่องเกี่ยวกับสตรีได้อย่างชัดเจน อาทิ การสร้างตัวละครให้มีบทบาทสมจริง มีลักษณะเป็นตัวแทนผู้หญิงในสังคม ทั้งนี้ก็เพื่อใช้เป็นปาก

เสียงแทนลูกผู้หญิงในการบอกกล่าวปัญหา หรือเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาในด้านต่างๆ ขณะเดียวกัน โครงสร้างบางส่วนของภาพยนตร์ก็ขาดเอกลักษณ์เด่นชัด เช่น การใช้จุดยืนในการเล่าเรื่องที่มีลักษณะไม่แตกต่างจากภาพยนตร์กระแสหลัก ซึ่งตีความได้ว่าเป็นเทคนิคทางภาพยนตร์ เป็นสิ่งที่มีลักษณะเฉพาะในการเล่าเรื่อง ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โครงสร้างการเล่าเรื่องมีลักษณะร่วมกับภาพยนตร์ทั่วไป ได้แก่ การลำดับโครงเรื่อง ซึ่งมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เล่าเรื่องเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับจุดยืนการเล่าเรื่องที่มีการใช้จุดยืนแบบผู้รู้แจ้ง สำหรับกระบวนการสื่อความหมายในภาพยนตร์ ภาพยนตร์ทั้ง 6 เรื่อง ได้สื่อถึงเพศหญิงว่าควรมีท่าทีสอดคล้องกับความเป็นจริงต่อเรื่อง ความรัก ครอบครัว และสังคม ขณะเดียวกันสมควรมีความเข้าใจเพศหญิง โดยพิจารณาเพศหญิงจากสภาพชีวิตที่เป็นจริง

พรรณทิพา อุปลวรรณา (2540) ทำงานวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การใช้อารมณ์ขันในการโฆษณาทางโทรทัศน์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ด้วยกัน 3 ข้อคือ 1. เพื่อประมวลถึงภาพรวมของการใช้กลยุทธ์การสื่อสารด้วยอารมณ์ขันในภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ 2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของการสื่อสารที่ใช้กลยุทธ์อารมณ์ขันในงานโฆษณาทางโทรทัศน์จากทัศนคติของผู้รับสาร และ 3. เพื่อวิเคราะห์ว่าการนำอารมณ์ขันมาใช้ในงานโฆษณาทางโทรทัศน์ประสบความสำเร็จในด้านการสื่อสารหรือไม่ พบว่า กลยุทธ์การใช้อารมณ์ขันที่ถูกนำมาใช้ในภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ตลกจากตัวละคร ตลกจากกลไกของโครงเรื่องและตลกล้อเลียนเสียดสี กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ ตลกจากภาษา ตลกหักมุม และตลกไหวพริบ ส่วนกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ตลกกรีกกระจุ้มกระจิมและตลกโครมคราม ส่วนตลกลามกอนาจาร พบว่าไม่มีการนำมาใช้ในภาพยนตร์โฆษณาของไทยเลย การประเมินประสิทธิผลในเรื่องความเข้าใจของผู้รับสารนั้น ได้วัดในสามมิติคือ 1 ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของภาพยนตร์โฆษณา พบว่าผู้รับสารส่วนใหญ่มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์โฆษณา เพราะองค์ประกอบในเรื่องของเนื้อหาและโครงสร้าง รวมถึงตัวละครที่สามารถสื่อถึงวัตถุประสงค์แก่ผู้รับสารได้โดยตรง และการที่ผู้รับสารมีโอกาสได้รับชมภาพยนตร์โฆษณาซ้ำหลายครั้ง มิติที่สองคือความสามารถในการจดจำ พบว่าผู้รับสารสามารถที่จะจดจำ ตัวละครในโฆษณาได้มากที่สุด รองลงมาคือ เนื้อหา คำโครงเรื่องตัวสินค้า ชื่อยี่ห้อสินค้าหรือบริการ และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สโลแกนหรือ

คำพูด ตามลำดับ มิติที่สามคือการประเมินประสิทธิผลในเรื่องความชอบ/ไม่ชอบ พบว่า ผู้รับสารส่วนใหญ่ มีความชื่นชอบ ในภาพยนตร์โฆษณาที่ใช้อารมณ์ขัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า การนำเอาอารมณ์ขันมาใช้ในงานโฆษณาโทรทัศน์ มีข้อดีมากกว่า ข้อเสีย ข้อดีคืออารมณ์ขันสามารถสร้างความสนุกสนานบันเทิง ดึงดูดใจผู้ชม สร้าง ความแปลกใหม่ในการนำเสนอ สามารถทำให้คนดูนำไปพูดต่อ และสามารถเข้าถึงผู้ชม ได้ง่ายทุกระดับในส่วนของข้อเสียพบว่า อารมณ์ขันจะดึงดูดความสนใจของผู้ชมไปจาก สินค้าและวัตถุประสงค์ ทำให้สินค้าขาดความเชื่อถือ ภาพลักษณ์ดูมีระดับที่ต่ำลง และ การนำเสนอโฆษณาที่มีอารมณ์ขันบ่อยครั้งเกินไปทำให้ผู้รับสารไม่รู้สึกตลก นอกจากนี้อารมณ์ขันยังมีข้อจำกัดในเรื่องของวัฒนธรรม กล่าวคือว่าผู้รับสารไม่มี ความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นมาก่อน ก็จะไม่เข้าใจถึงมุขตลก กล่าวโดยสรุป การนำเอา รูปแบบอารมณ์ขันมาใช้ เป็นกลยุทธ์ในการโฆษณา จึงมีประสิทธิผลเพราะผู้รับสารมี ความชื่นชอบและเข้าใจได้ แต่ในการนำมาใช้นั้น ผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงการลดหรือขจัด ข้อเสียของกลยุทธ์นี้ โดยคำนึงให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวสินค้าและผู้รับสาร เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิผลดีที่สุด

เพ็ญศิริ เสวตวิหริ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของแนวคิดหลัง ยุคสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยของผู้กำกับรุ่นใหม่ ระหว่างปี 2538-2540 พบว่า ภาพยนตร์ไทยของผู้กำกับภาพยนตร์รุ่นใหม่ ได้แก่ ราชนันท์ ลิ้มตระกูล, ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สุเทพ ตันนิรันดร์, พิสุทธิ แพร่แสงเอี่ยม, กมลสัน ศรีสวัสดิ์, ชลัท ศรีวรรณ, ดุลย สิทธิ นิยมกุล, ชีรวัฒน์ รุจันธรรม, พจน์ อานนท์, กมล ศรีสวัสดิ์, ชีรนิติ ชำรงวินิจัย, นนทริย์ นิมิบุตร, กิตติกร เลียวสกุล, งามอาจ สิงห์ลำพอง, ลำเนา สุคติ, เป็นเอก รัตน เรื่อง, อ็อกไซค์ แปง ชุน และ สราวุธ วิเชียรสาร มีการนำแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่มาใช้ ในเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ ในระดับการสื่อความหมายพาดพิงอย่างไม่ลึกซึ้ง เป็นการ อ้างอิง หรือใช้เพื่อสื่อความหมายมากกว่าการวิพากษ์ วิจัยสิ่งที่นำมาอ้างที่เป็น เป้าหมายของแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ ภาพยนตร์ยังไม่ถือว่าเป็นภาพยนตร์ยุคหลัง สมัยใหม่อย่างเต็มที่ แต่เป็นภาพยนตร์ที่ปรากฏแนวคิดของยุคสมัยใหม่ในบางส่วน เท่านั้น กระบวนการผลิตภาพยนตร์ที่นำแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่มาใช้ จะเกิดความคืบ ชินของผู้ผลิตรายใหม่ที่มีต่อลักษณะงานสื่อสารมวลชนร่วมสมัย เช่น มิวสิกวิดีโอ โฆษณา เป็นพัฒนาการที่มาจากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและอุดมการณ์ของผู้ผลิตโดยตรง ซึ่งกระบวนการผลิตภาพยนตร์ที่นำแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่มาใช้ ยังไม่

เข้าสู่หัวใจของกระบวนการผลิต ตามแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่อย่างเต็มรูปแบบ ส่วนภาพยนตร์มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในยุคหลังสมัยใหม่ โดยสังคมจะเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดความคิดสร้างสรรค์ของผู้ผลิต ให้เสนอรูปแบบภาพยนตร์ที่มีการรวมความหมายจากสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่มาใช้ เป้าหมายของรูปแบบจะเป็นไปเพื่อความสนุกสนานในขณะชมเป็นหลัก เพราะภาพยนตร์ไทย จัดเป็นสินค้าเพื่อความบันเทิงระดับสูง

กาญจนา เจริญเกียรติบรร (2548) ทำวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องตลกภาษาไทย โดย ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องตลกภาษาไทยทั้งในด้านภาษาและนัยทางสังคม งานวิจัย มีเป้าหมายสำคัญ เพื่อศึกษาว่าเรื่องตลกภาษาไทยมีวิธิต่างภาษาที่ก่อให้เกิดความตลกขบขันอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาดังกล่าวกับเงื่อนไขความตลก ที่เกี่ยวข้องกับการโครงสร้างของตัวบท และจะศึกษาด้วยว่าภาษาถูกใช้ในการนำเสนอกลุ่มคนในสังคมให้เป็นตัวตลกนั้นแฝงด้วยความเชื่อ อุดมการณ์ และความสัมพันธ์ทางอำนาจอย่างไร ผลการวิจัยพบว่าเรื่องตลกภาษาไทยมีกลวิธีทางภาษาหลักๆ 2 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการเล่นคำ และกลวิธีทางปริศนา กลวิธีการเล่นคำสามารถแบ่งย่อยได้เป็นอีก 3 กลวิธี ได้แก่ การเล่นคำที่ลวงให้เกิดการตีความผิด การเล่นคำที่ทำให้เกิดการตีความที่ต่างไปจากปกติ และการเล่นคำที่มีการตอกย้ำความกำกวม ส่วนกลวิธีทางปริศนาแบ่งย่อยได้เป็น 6 กลวิธี ได้แก่ การทำให้หลงทาง การนำเสนอเหตุการณ์ที่เหนือความคาดหมาย การละเมิดธรรมเนียมปฏิบัติการใช้มูลบทเป็นเครื่องมือ การประชด และการซ่อนนุข นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นด้วยว่าภาษาที่มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับสังคมกล่าวคือ ภาษาเป็นเครื่องมือทำให้คนหลายกลุ่มในสังคมไทย กลายเป็นตัวตลก ในลักษณะต่างๆ ไม่ใช่การนำเสนอภาพของคนเหล่านั้นอย่างกลางๆ กลุ่มคนผู้มีอำนาจ เช่น นักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ ส่วนใหญ่ถูกนำเสนอให้เป็นคนจี๋โกง โง่เขลา และพูดจาเชื่อไม่ได้ ขณะที่กลุ่มผู้ด้อยอำนาจ เช่น ชนกลุ่มน้อยและผู้หญิงก็ถูกนำเสนอเช่นกันว่าเป็นคนโง่ แต่มีลักษณะในรายละเอียดที่ต่างกันเล็กน้อย คือ ชนกลุ่มน้อยมักจะถูกนำเสนอว่าไร้ทักษะในการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน และไม่รู้จักเทคโนโลยีสมัยใหม่ ขณะที่ผู้หญิงมักถูกนำเสนอว่าด้อยสติปัญญา เป็นวัตถุทางเพศ และเป็นพวกวัตถุนิยม

ธิดุณ สุภาสัย (2550) ทำวิจัยเรื่อง แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ : กรณีศึกษางานภาพยนตร์ของ ห่วงกาไว จากการศึกษพบว่า ผลงาน

ภาพยนตร์ของ หว่องกาไว แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่มีความสอดคล้องกับความคิดทางศิลปะของแนวคดียุคหลังสมัยใหม่ โดยในเชิงเนื้อหาของภาพยนตร์จะแสดงลักษณะของสัมพันธบทที่เกิดจากการพาดพิงหรืออ้างอิง ไปยังภาพยนตร์และสื่อประเภทอื่น เพื่อหยิบยืมลักษณะต่างๆ มาสร้างเนื้อหาความหมายให้กับตัวเอง โดยปรากฏผ่านการใช้บทสนทนาบทบรรยายบุคคลิก ลักษณะของตัวละคร และการนำจากภาพยนตร์จากเรื่องหนึ่ง มาปรากฏในฉากของภาพยนตร์อีกเรื่อง นอกจากนั้นแล้ว ภาพยนตร์ยังนำเสนอเนื้อหาที่ทำให้เกิดบรรยากาศของการโหยหาอดีต ซึ่งเกิดจากการนำรูปแบบทางศิลปะและวัฒนธรรมของช่วงเวลาในอดีตกลับมาปรากฏตัวในยุคปัจจุบัน โดยปรากฏให้เห็นผ่านการนำเสนอเนื้อหาของภาพยนตร์แบบย้อนยุค และการใช้เพลงประกอบสมัยเก่ามาเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของการทำภาพยนตร์ ส่วนในเชิงรูปแบบของภาพยนตร์ จะปรากฏลักษณะของการลอกเลียนแบบหรือการปะติดปะต่อ โดยการนำลักษณะของประเภทภาพยนตร์ต่างๆ มาผสมกันอย่างปนเป รวมทั้งมีการนำสไตล์ภาพลักษณ์รูปแบบเชิงเทคนิค จากผลงานภาพยนตร์ของผู้กำกับอื่น และการนำรูปแบบการนำเสนอของสื่อประเภทมิวสิกวิดีโอ และข่าว มาประกอบสร้างเป็นผลงานภาพยนตร์ในรูปแบบใหม่นอกจากนั้น ภาพยนตร์ยังปรากฏรูปแบบการเล่าเรื่องที่ขาดความต่อเนื่องเป็นเนื้อเดียวกัน และมีลักษณะที่ขัดแย้งกับรูปแบบมาตรฐานทั่วไป ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้โครงสร้างเรื่องหลักมากกว่าหนึ่งโครงเรื่อง และมีการนำเสนอเหตุการณ์ที่แยกย่อย โดยไม่เรียงลำดับเวลา ทั้งนี้ ผลงานภาพยนตร์ของผู้กำกับ หว่องกาไว ที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะเด่นชัดตามแนวความคิดหลังสมัยใหม่มากที่สุดคือ ภาพยนตร์เรื่อง *Ashes of time* (1994) และ *2046* (2004)

เขาวเรศ โอศิริพันธุ์ (2553). ได้ทำงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ กำหนดความมุ่งหมายในการวิจัย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะประชากร ทักษะคดีเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยแนวตลก และความพึงพอใจโดยรวมในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ

ระหว่าง 21 – 30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน สถานภาพ โสด มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อภาพยนตร์ไทยแนวตลก โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับดี 2. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหา โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับดี 3. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านผู้กำกับ โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับดี 4. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านดารานำ โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับดี 5. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับดี 6. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านโปรโมชันของภาพยนตร์ โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับปานกลาง 7. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกของคนกรุงเทพมหานคร ด้านบริษัทผู้ผลิต โดยภาพรวมอยู่ในทัศนคติระดับดี 8. ความพึงพอใจโดยรวม ต่อการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่คาดหวังอยู่ในระดับพอใจ และการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก คุ่มค่ากับเวลาและผลที่ได้รับอยู่ในระดับเฉยๆ และความพึงพอใจโดยรวม ต่อการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกอยู่ในระดับเฉยๆ 9. ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวม ต่อการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่คาดหวังในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 10. ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวม ต่อการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก ด้านการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก คุ่มค่ากับเวลาและผลที่ได้รับในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวม ต่อการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก ในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 11. ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวม ต่อการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลก ในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 12. ทักษะคิดในการชมภาพยนตร์ไทยแนวตลกมีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจโดยรวมในการชมภาพยนตร์ตลกในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาผลงานภาพยนตร์ตลกของไทย ที่ผลิตและออกฉายให้แก่ผู้ชม ในช่วงระยะเวลา ระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนกระทั่งปีพุทธศักราช 2552 โดยมีรายละเอียดของกระบวนการศึกษาดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ตลกของไทยในระหว่างช่วงพุทธศักราช 2548 ถึง 2552. ในประเด็น การสร้างอารมณ์ ภาพสะท้อนสังคมไทย โลกทัศน์(point of view) ของผู้สร้างงาน รวมทั้งทัศนคติต่องานภาพยนตร์ตลกของไทย

ความสำคัญของการวิจัย

1. จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาพยนตร์ในระดับอุดมศึกษา ในประเด็นอัตลักษณ์ของภาพยนตร์ไทย และสถานภาพของงานภาพยนตร์ไทยปัจจุบัน
2. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานภาพยนตร์ของไทยในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 มุ่งที่จะทำกรณีศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทยประเภทภาพยนตร์ตลก (comedy) ในประเด็น: การสร้างอารมณ์ขัน ภาพสะท้อนสังคมไทยและโลกทัศน์ของผู้สร้างงาน ลักษณะเฉพาะ รวมทั้งทัศนคติของนักวิชาการ นักวิจารณ์และบุคลากรด้านภาพยนตร์ต่อภาพยนตร์ตลกของไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัย เรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 โดยใช้ภาพยนตร์ตลกของไทยที่เผยแพร่และจัดทำเป็น DVD วางจำหน่ายในท้องตลาด จำนวน 44 เรื่อง

กระบวนการและวิธีการศึกษา

1. รวบรวมรายชื่อผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยที่ สร้างและออกฉายต่อผู้ชม ในช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนถึงปีพุทธศักราช 2552 จากรายชื่อของ ผลงานภาพยนตร์ไทยที่มีการผลิตในช่วงระยะเวลา 5 ปี จากนั้นเก็บรวบรวม ผลงานภาพยนตร์กลุ่มดังกล่าวจากร้านที่จัดจำหน่าย DVD ผลงานภาพยนตร์ตลก ของไทย
2. ศึกษาหลักการและแนวคิด ทฤษฎี การศึกษาผลงานภาพยนตร์จากเอกสารทั้ง ไทยและต่างประเทศ รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสังเคราะห์กรอบความคิด ที่จะใช้เป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์ผลงานภาพยนตร์ตลกของไทย
3. ศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยที่ สร้างและออกฉายต่อผู้ชม ในช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนถึงปีพุทธศักราช 2552 ในประเด็นต่างๆ
4. สัมภาษณ์คณะของผู้ชม นักวิชาการ ต่องานภาพยนตร์ตลกของไทยที่ สร้างและ ออกฉายต่อผู้ชมในช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนถึงปีพุทธศักราช 2552
5. สรุปผลการศึกษา วิเคราะห์ ประมวล แล้วนำมาเรียบเรียงเขียนรายงานผลการวิจัย เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ต่อไป

บทที่ 4

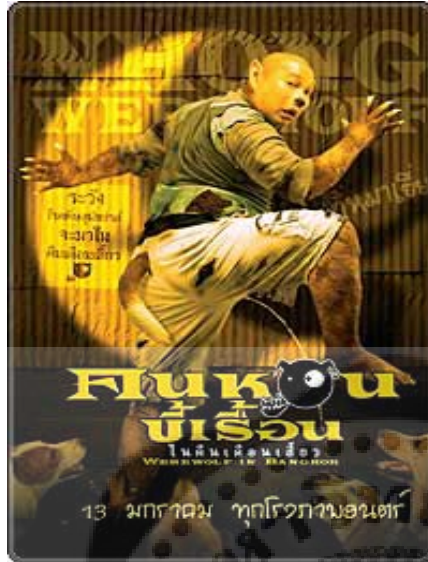
ผลการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาผลงานภาพยนตร์ตลกของไทย ที่ผลิตและออกฉายให้แก่ผู้ชม ในช่วงระยะเวลา ระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนกระทั่งปี พุทธศักราช 2552 โดย มุ่งที่จะทำกรณีศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทย ประเภทภาพยนตร์ตลก(comedy)ในประเด็น: การสร้างอารมณ์ขัน ภาพสะท้อนสังคมไทยและโลกทัศน์ของผู้สร้างงาน ลักษณะเฉพาะ รวมทั้งทัศนคติของนักวิชาการ นักวิจารณ์และบุคลากรด้าน ภาพยนตร์ต่อภาพยนตร์ตลกของไทย ผลของการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์ตลกของไทย ในช่วงปี 2548-2552 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างได้ดังนี้

1. ภาพยนตร์ตลกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผี

จากการศึกษาพบว่างานภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2548-2552 มีผลงานภาพยนตร์ตลกจำนวนหนึ่งที่มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับผี ซึ่งปกติจะเป็นเรื่องราวที่ สยองขวัญ น่ากลัว ทว่าผู้สร้างงานของไทยนำมาทำเป็นภาพยนตร์ตลก นักวิชาการบาง ท่านกล่าวว่า “หนังผีตลก” เป็นผลงานภาพยนตร์ที่โครงเรื่องเกี่ยวข้องกับผีทว่าผู้สร้าง มีการสอดแทรกความตลกเข้าไปมากเสีย จนทำให้ทั้งเรื่อง เมื่อมีฉากผีออกมาก็มิได้สร้าง อารมณ์ที่ทำให้ที่น่ากลัว แต่เป็นตบท้ายด้วยการสร้างความตลกขบขันอยู่ทุกครั้ง เช่น งาน เรื่องหัวหลูดแฟมิลี่ หอแต้วแตก สะใภ้บรีอ..อ..อ ผิดาหวานกับอาจารย์ตาโป้ บ้านผี เปิบ และโกยเถอะโยม เป็นต้น “ .หนังผีตลกในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2548-2552 มี จำนวน 15 เรื่อง เป็นผลงานภาพยนตร์ที่มีการแทรกความตลกเข้าไปมากกว่าจนทำให้ทั้ง เรื่องมิได้สร้างอารมณ์ที่น่าตกใจหรือน่าหวาดกลัว แต่กลับกลายเป็นการสร้างอารมณ์ ขบขันมากกว่า ผลงานเหล่านั้นได้แก่ วิชาไรตี้ฟิล์มลุย, โกยเถอะโยม,ผีไม่จิ้มฟัน,หอแต้ว แตก,ผิดาหวานกับอาจารย์ตาโป้,บ้านผีเปิบ,เพื่อนกันเฉพาะวันพระ, หัวหลูดแฟมิลี่, หลวงพี่กับผีขุน, กระสือพัดปอบ, ผีตุ้มตุ้ม, หอแต้วแตก โยมผีพ่อและเรื่องคนหอนจี เรือนในคืนเดือนเสี้ยว

1.1 ภาพยนตร์เรื่อง คนหอนขี้เรื้อน ในคืนเดือนเสี้ยว

ชื่อภาษาอังกฤษ Warewolf In
Bangkok

จัดจำหน่ายโดย พระนครฟิล์ม

กำหนดฉาย 13 มกราคม 2548

เรื่องย่อ

สิงห์ กับ ไหฉม กำลังล่าหมาป่าตัวสุดท้ายที่กัดเดือน เมียสาวของสิงห์ที่ท้องแก่ ที่ติดต้องห้ามมีตาช้อยกับหลาน ชื่อ อนิรุช อาศัยอยู่ เป็นทายาทหมาป่าตัวสุดท้าย ที่ยังวัยเยาว์ จึงถูกตาช้อยกักขังล่ามโซ่ไว้อย่างปลอดภัย ภายในห้องลับ ๆ ภายในตึกจึงเป็นที่มาของตึกต้องห้าม ซึ่งไม่มีใครกล้าย่างกรายเข้าไป แม้กระทั่งช้อยที่เป็นที่ตั้งของตัวตึกก็ยังไม่ใครกล้าเดินเฉียดเข้าไป คงมีแต่แฟรงค์หนุ่มคู่ย์เขี่ยเท่านั้นที่หนีการไล่กระต๊อบจากไอ้แดงกับไอ้ดำดำเข้ามาหลบภัยในช้อยต้องห้ามและรอดตัวได้ทุกครั้ง แต่แล้วครั้งสุดท้ายนี้เองที่แฟรงค์ไม่สามารถออกจากช้อยได้ เนื่องจากไอ้แดงกับไอ้ดำเฝ้าอยู่ปากช้อยแฟรงค์จึงหลบเข้าไปในตัวตึกต้องห้าม และคืนนั้นเป็นคืนที่พระจันทร์เต็มดวง จึงโดนอนิรุช ผู้กลายร่างเป็นหมาป่ากัดเข้าที่ต้นคอ แฟรงค์หนีออกมาได้ด้วยความงุนงง ขุนเดช หัวหน้าแก๊งค์คู่ย์เขี่ยผู้ฉ้อฉลและมีขุนหนวกละขานประจำตัวขุนเดชทราบเรื่องไอ้แดงไอ้ดำไม่สามารถนำตัวแฟรงค์มาร่วมแก๊งค์ได้ เนื่องจากแฟรงค์หนีเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในช้อยต้องห้ามทุกครั้ง ขุนเดช จึงมอบหน้าที่นี้ให้กับภูฉิ่งดำเนินการต่อ ภูฉิ่ง หญิงสาววัย 18 ปี ที่ทั้งห้าวและบ้าบิ่นมีความสนิทสนมกับแฟรงค์อยู่แล้ว จึงเข้ามาชักชวนแฟรงค์ให้เข้าแก๊งค์ แต่แฟรงค์ไม่ยอมเพราะกลัวขุนเดชขี้โกง ภูฉิ่งสังเกตเห็นแฟรงค์มีพฤติกรรมคล้ายหมาขึ้นทุกที จนภูฉิ่งแปลกใจแต่แฟรงค์ก็ปฏิเสธทุกครั้งไป สิงห์กับไหฉมก็ว่าจ้างให้ขุน

เดชกับพวกแก๊งค์ค้ายี่ช่วยสืบหาตัวหมาป่า

คืนนี้เดือนเสี้ยวแฟรงค์ เกิดอาการเจ็บปวดขึ้นตามร่างกายและกลายร่างเป็นหมาป่าในที่สุด แต่สารรูปกลับไม่เหมือนหมาป่าตามตำนาน แต่กลับเป็นหมาป่าจี้เรื้อน ในขณะที่ฉู่ฉี่โดนพวกไอ้แดง ไอ้ดำจุดกระชากหมายจะปลุกปล้ำ พอดีที่แฟรงค์กลายร่างเป็นหมาป่าจี้เรื้อนและตามไปช่วยฉู่ฉี่ไว้ได้ ไอ้แดง ไอ้ดำจึงแจ้งพวกขุนเดช สิ่งใหญ่ และพวกแก๊งค์ ค้ายี่ให้บุกเข้าไปในตึกต้องห้าม และพบตาย้อยกับอนิรุช แต่อนิรุชหนีไปได้และสวนกันกับแฟรงค์หมาป่าจี้เรื้อนสิ่งใหญ่กับใหญ่และคนอื่น ๆ คิดว่าแฟรงค์เป็นหมาป่าจี้เรื้อน เป็นตัวที่กีดเดือนจึงตามล่าเอาชีวิตเพื่อควักหัวใจไปให้เดือนกินแต่ขุนเดชไม่ได้ตามไปแต่กลับจับอนิรุชที่ร่างกายอ่อนแอหลบซ่อนตัวอยู่บริเวณหน้าตึก ต่อมาฉู่ฉี่คิดว่าแฟรงค์เป็นหมาป่าจี้เรื้อนจึงมาพบตาย้อยเพื่อให้ออกมาช่วยรักษา แต่อนิรุชถูกขุนเดชจับตัวไป ฉู่ฉี่กับ ตาย้อย จึงแอบเข้าไปช่วยอนิรุชออกมาได้ ขุนเดชรู้โกรธมากจึงกลายร่างเป็นหมาป่าและตามล่าตัวอนิรุช ส่วนสิ่งใหญ่กับใหญ่ก็ตามล่าแฟรงค์หมาป่าจี้เรื้อนอย่างกระชั้นชิด แล้วสิ่งที่คาดไม่ถึงก็เกิดขึ้นเมื่ออนิรุชที่ร่างกายอ่อนแอกับแฟรงค์หมาป่าจี้เรื้อนวิ่งชนกันจึงเบ้อเริ่มและกลายร่างเป็นหมาป่าที่ทั้งสูงทั้งใหญ่และน่ากลัว ทำให้ฉู่ฉี่ถึงกับตะลึงกับภาพที่เห็นสิ่งใหญ่กับใหญ่จำหมาป่าขุนเดชได้และรู้ความจริงว่าขุนเดชคือหมาป่าที่ตัวเองล่าอยู่

นักแสดง โหน่ง ชะชะช่า ฉวีฉวีฉวี ฉวีฉวีฉวี ฉวีฉวีฉวี ฉวีฉวีฉวี ฉวีฉวีฉวี
สังข์ ดอกสะเดา สายันห์ ดอกสะเดา โย่ง เชิญยิ้ม ปริญญากิตติ หนูเทศ
กำกับการแสดง

ผู้กำกับ : วิโรจน์ ทองชีว (กำกับ ภาพยนตร์)

ผู้แต่ง : วิโรจน์ ทองชีว

วัน เข้าฉาย : 13/01/2005

ประเภท : Comedy

1.2 ภาพยนตร์เรื่อง โรงเตี๊ยม Happy Inn จัดจำหน่ายโดย ซี เอ็ม ฟิล์ม

กำหนดฉาย 27 มกราคม 2548

ในคืนที่มีดมิดคืนหนึ่ง เหตุการณ์ซุลมุนวุ่นวายทั้งหลายเหล่าต่างมระมระคุ่มคุ่มอยู่ทีโรงเตี๊ยมชอมช่ออันห่างไกลแบบไม่ได้นัดหมาย นับจากทีมีแขกคนแรกเข้าพักแล้ว ก็มิตามมอีกโขงใหญ่ด้วยจุดมุ่งหมายต่างกัน แต่เพียงชั่วพริบตาเดียว ทัวทั้งโรงเรมก็ถูกย้อมเป็นสีแดงฉานด้วยเลือด ทั้งปมการฆ่าและตัวฆาตกรยังเป็นปริศนาเพราะต่างคนต่างก็มีแผนลับ ๆ กันทุกฝ่าย อีกรังยังมีตัวแปรเป็นเงินมูลค่ามหาศาล ใครบ้างจะไม่อยากได้ แต่ก่อนทีจะได้อันเป็นเศรษฐี คงต้องหนีเอาตัวรอดจากเงื้อมมือฆาตกรปริศนาซะก่อน "เตี๊ยม" กันให้ดี ก่อนจะเฟ่นหนีกันป่าราบ

เนื้อเรื่องย่อ: เรื่องราวของโรงเตี๊ยมเก่า ๆ แห่งหนึ่ง ซึ่งมีคนอาศัยอยู่เพียง 3 คน คือป้าแต้ว เจ้าของโรงเตี๊ยม , โทหน่งและจอร์จ แต่แล้ว โรงเตี๊ยมแห่งนี้ก็กลายเป็นที่นัดหมายของคน 3 กลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายต่างกัน เมื่อดีต้า ขอมหลับนอนกับเสี่ยตั้ง เพื่อให้ได้เช็คเงินสดจำนวน 5 ล้านบาท ขณะที่เมียหลวงของเสี่ยตั้งรู้เรื่องของทั้งสองคน จึงจ้าง 2 นักสืบมาตามเก็บภาพไปเพื่อแบล็คเมล์เสี่ยตั้ง ในขณะเดียวกันกับทีกลุ่มสามโจรได้เดินทางมาเอาเงิน 10 ล้านซึ่งเคยซ่อนไว้ทีโรงเรมแห่งนี้ แต่จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าเสี่ยตั้งเล่นตัวไม่ยอมเซ็นเช็คให้กับดีต้า ขณะที่สองนักสืบได้อินคำสั่งผิด ๆ จากแค่ เก็บภาพมาให้ได้ เป็น เก็บมันให้ได้ เรื่องกลับ

วุ่น ๆ ยิ่งขึ้น เมื่อเงิน 10 ล้านที่ซ่อนไว้ของสามโจรหายไป ในที่แห่งนี้ได้มีคนมากมายวนเวียนกันเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นสับชัย คน ดวงไม่ดี เข้ามาพักในโรงแรม, จอร์จ บริกรปัญญาอ่อน ผู้ทำให้เรื่องสับสนอลหม่านเข้าไปอีก แล้วจู่ ๆ ป้าแก้วถูกฆาตกรรมอย่างเป็นปริศนา แล้วใครคือฆาตกร เงิน 10 ล้านหายไปไหน สุดท้ายเรื่องราวจะลงเอยอย่างไร

ผู้กำกับ : ทิวา เมย์โธสง

นักแสดง : แองจี เฮสติง เนาวรัตน์ ยุทธะนันท์ จาตุรงค์ มกจ๊ก บุ่มบีม สามโทน สายัญ ดอกสะเดา ชีรณีย์ สุวรรณหอม

1.3 โกละเอะโยม เป็นภาพยนตร์ไทยแนวตลกที่ออกฉายในปีพ.ศ. 2549 กำกับและนำแสดงโดย จาตุรงค์ มกจ๊ก เรื่องราวของ ผีเด็กคนหนึ่งตายเพราะ วิไล ผู้เป็นแม่ไปทำแท้งเกิดอาการเหงาขึ้นมา จึงออกอาละวาดเพราะอยากจะมีเพื่อนร้อนถึงที่จะต้อง ออกมาปราบ

นักแสดง โกละเอะโยม : จตุรงค์ พลบูรณ์ น้องพี (ประสิทธิ์โชค มานะสันต์ชาติ) โกะตี้ อารามขอย (เจริญพร อ่อนละม้าย) เจมมี่ (จามร ต้นชนะศิริวงษ์)

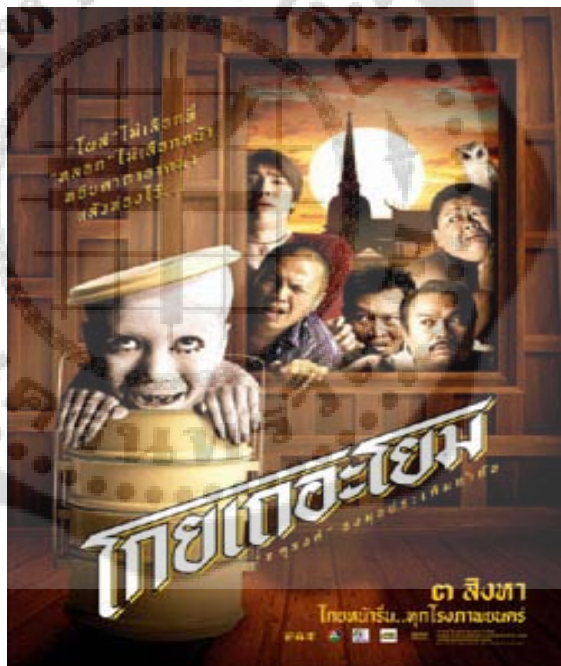
ไบเฟิร์น (พิมพ์ชนก พลบูรณ์)

กำกับการแสดง : จตุรงค์ พลบูรณ์ (จตุรงค์ มกจ๊ก)

เนื้อเรื่องย่อ

เรื่องราวเกี่ยวกับผีเด็กเร่ร้อน (น้องพี มกจ๊ก) ที่ต้องการตามหาพ่อซึ่งไม่เคยพบหน้ากันมาก่อน แต่ด้วยความเหงาและอยากมีเพื่อน ผีเด็กจึงชอบปรากฏตัวให้ผู้คนได้เห็นอย่างซุกซน ซึ่งในการปรากฏตัวทุกครั้งได้สร้างความอลหม่านวุ่นวาย และความหวาดกลัวให้กับชาวบ้าน จนชาวบ้านทุกคนต้องรวมพลคนกลัวผีขึ้นมาและแห่กันไปพึ่งหลวงพ่อ (จตุรงค์ มกจ๊ก) เจ้าอาวาสวัดแห่งหนึ่งในหมู่บ้าน เรื่องราวความน่ากลัวต่างๆ ถูกเล่าผ่าน

บรรดาชาวบ้านที่นำทีมโดยเจี๊ยะลี (นก วนิดา) เจ้าของร้านขายของชำที่มีลูกสาวชื่อกิ๊ก (เฟิร์น ลูกสาวคุณจตุรงค์) ที่ไปแอบชอบกับเด็กวัดกันกุฎิที่ชื่อ หรั่ง โดยมีกบ (โก๊ะดี) เด็กวัดคู่หูที่คอยช่วยเหลือทั้งสองจากการขัดขวางความรักของเจี๊ยะลี และตามขบวนมาด้วยลุงชู (จิม ชวนชื่น) ภารโรงมาดเนียบที่แอบชอบเจี๊ยะลีจนออกนอกหน้า มาพร้อมกับเสียเหง้าขายหมู (แอนนา มิกกี้) และชาวบ้านอีกมากมายที่ต่างเจอเรื่องวุ่นๆและความน่ากลัวของผีเด็ก จึงมารวมตัวกันที่ศาลาวัดและเล่าเรื่องราวความหวาดกลัวเหล่านั้นด้วยมุขตลกต่างๆ และร่วมกันคิดหาวิธีกำจัดผีเด็กสุดท้ายทุกคนจึงตัดสินใจที่จะเผชิญหน้ากับผีเด็ก ความสนุกสนาน บนความตื่นเต้น ระทึกขวัญ ที่อัดแน่นไปตลอดเรื่อง จากนักแสดงที่รับประกันการเรียกเสียงหัวเราะจากผู้สร้าง และการให้ท้ายหนุนหลัง จาก GTH งานนี้ทุ่มสุดตัว แบบไม่กลัวหัวโกรันเลยโฮม

คำวิจารณ์และทัศนะต่อภาพยนตร์

“ชอบนะ หนังตลกมากเหมือนว่าจะน่ากลัวแต่เอาความตลกเข้าแทรกเลยทำให้นั่งดูสนุก ไม่น่าเบื่อ ชอบนะตลกๆๆๆๆมากกๆๆๆและก็ให้ข้อคิดเรื่องของการใช้ชีวิตของคนหนุ่มสาวด้วยนะ”

“มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างหนักถึงหนังเรื่องนี้ว่า เนื้อหาไม่เหมาะสม ชื่อไม่เหมาะสม จนทำให้เกือบไม่ได้เข้าฉายด้วยซ้ำไป... กลายเป็นว่า กระแสวิพากษ์วิจารณ์ครั้ง

นี้กลับทำให้คนให้ความสนใจมากขึ้น...ผมก็เช่นกัน... หลังจากออกมาจากโรงหนัง ความรู้สึกแรกคือ หนังไม่ได้เพียงแค่ความตลกอย่างเดียว หากแต่สอดแทรกถึง หลักธรรมคำสอนต่างๆ ที่ดีมากสมควรแก่การนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับผมนั้นได้อะไรดีๆจากหนังเรื่องนี้เยอะครับ หนังแสดงให้เห็นว่า การทำแท้งเป็นสิ่งไม่ดี การมีลูกเมื่อไม่พร้อมก็เป็นสิ่งที่ไม่ดีเช่นกัน ทำให้ปัญหาทุกอย่างมาตกลงที่ลูกคนเดียว และการหนีความจริงก็ทำให้คนเราเป็นบ้าได้เหมือนกัน และการบันดาลโทษก็ไม่แตกต่างอะไรไปจากการทำให้ทุกอย่างแย่ลงเช่นกัน

จุดประสงค์แสดงได้ดี สมบทบาทในเสื้อผ้าเครื่องมากครับ คงถูกคัดกรองมาอย่างดีแล้ว ไม่ทำให้ภาพลักษณ์เสียไปอย่างที่ข่าวเป็นแต่ก็แฝงด้วยมุกตลกที่ไม่น่าเกลียดด้วยครับ แต่ข้อเสียของหนังก็ยังมีให้เห็นอยู่บ้าง..ยังถือว่ายังไม่ดีพอเพื่อ 100 % นักการ ดำเนินเรื่องในช่วงแรกช้ามาก มีแต่คนเล่าเรื่องที่ตัวเอง โคนผีหลอก เข้าเรื่องบ้างไม่เข้า เรื่องบ้าง เอาฮาเข้าว่า ถือเป็นเอกลักษณ์หนังผีไทยเลยเชียวแหละ ดาราบางคนเข้าฉากแค่ นิดเดียว ผมแอบเห็นบางคนในโบสถ์ไม่มีบทบาทเลยด้วยซ้ำไป เหมือนเพียงแค่ตัว ประกอบที่ทำให้ดูคนในหมู่บ้านมีเยอะเท่านั้นเอง ส่วนดาราบางคนกลับหายไปไหนจากที่เป็นฉากหลักของเรื่องอย่างใน โบสถ์ เช่น โน้ตและเมย์โน้ต หรือคุณชาย ที่เป็นลูกเขียชาย หมู แกรมเป็นชาวบ้านคนเดียวที่ไม่โดนผีหลอกด้วยซ้ำ อีกอย่างคือ เมื่อได้ดูหนังแล้ว ชื่อหนังไม่ได้สื่ออะไรกับหนังมากนัก แล้วจากที่พระพุทว่า "โกยเถอะโยม" ในตัวอย่างหนัง ก็หายไป ดูเหมือนกับหนังที่ขายความตลกอย่างเดียวทั้งที่หนังก็ไม่ได้ตลกอย่างเดียว.. ถ้ามีการนำเสนอที่ดีกว่านี้ ผมว่าหนังไทยเรื่องนี้อาจจะได้ ร้อยล้านบ้างก็ได้ครับ"

นักวิจารณ์ภาพยนตร์ "นันทขว้าง" แสดงทัศนคติการประท้วงหนัง "โกยเถอะโยม" ขององค์กรพระพุทธศาสนาประเด็นค่อนข้างอ่อน ซึ่งต้องมองภาพโดยรวมและ จุดมุ่งหมายหลักของหนังเป็นเรื่องสำคัญก่อนตัดสินหรือวิพากษ์วิจารณ์ พร้อมออกปาก สงสัยทำไมหนังค่าย"จีทีเอช"มีปัญหาบ่อยๆ

กลายเป็นประเด็นขึ้นมาอย่างไม่น่าจะเป็นในความรู้สึกของคนส่วนใหญ่ สำหรับการออกมาประท้วงต่อภาพยนตร์เรื่อง "โกยเถอะโยม" ที่กำลังเข้าฉายอยู่ของตัวแทนจาก องค์กรพระพุทธศาสนา โดยระบุว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีบางฉากที่ค่อนข้างจะล่อแหลมว่า จะเป็นการทำลายภาพลักษณ์ที่สํารวมของพระภิกษุผู้นับถือศีลกระทั่งกลายเป็นความ ขัดแย้งขึ้นมา

ท่ามกลางความเห็นที่แตกต่างระหว่างองค์กรพระพุทธศาสนาฯ และค่าย GTH ใน

ฐานะผู้ผลิต ทางด้านนักวิจารณ์หนึ่งชื่อดังอย่าง “นันทขว้าง ติระสุนทร” มองว่า โดยส่วนตัวแล้วเขารู้สึกว่าการออกมาประท้วงหนังครั้งนี้ประเด็นค่อนข้างจะไร้น้ำหนักไปหน่อยที่สำคัญต้องไม่ถือว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นหนังตลก

“ผมดูหนังมาหลายปีเห็นการประท้วงเกิดขึ้นกับหนังหลายเรื่อง ผมบอกได้เลยว่า โทษเถอะโยม ไม่น่าเป็นหนังที่ถูกประท้วงมากที่สุด เพราะผมเห็นว่าไม่มีส่วนไหนที่ทำให้เกิดความเสียหาย มันไร้สาระมาก” เจ้าตัวแสดงทัศนคติก่อนจะให้เหตุผลสนับสนุนว่าเป็นเพราะอะไร แต่ถ้ามองในมุมศาสนาก็พอเข้าใจได้ว่า ตอนท้ายของหนังมันมีการคลาญความลับเกี่ยวกับหนัง ซึ่งตรงนั้นอาจทำให้ตะจิตตะขงใจ ทำให้ภาพของพระดูไม่ค่อยดี ประเด็นนี้คล้ายๆ คาวิณชีเลข แต่ที่ไม่น่าประท้วงเพราะ โทษเถอะโยมเป็นหนังตลก เมื่อเป็นคอมเมดี้ ตัวละครคาแรกเตอร์จะต้องทำให้ตลก ฉะนั้นถ้าหนังเรื่องนี้จะพูดจาตลก สบถหยาบๆก็เพื่อความตลกนั่นเอง”

“มันก็เหมือนกับว่า ทำไมแก๊งสเตอร์ , มือปืน , โสเภณี ถึงต้องสูบบุหรี่ เพราะบุหรี่ที่สูบมันทำหน้าที่ดูให้เป็นคนมีพฤติกรรมสุดโต่งหยาบคาย เพื่อสื่อให้คนดูรู้สึกว่า คนเหล่านี้เป็นคนที่มาจากสังคมอีกด้านหนึ่ง การประท้วงหนังเรื่องนี้ไม่รู้จะประท้วงทำไม ใครก็ตามที่จะประท้วงเรื่องนี้ไปดูหนังมาหรือยัง”

สำหรับประเด็นที่ผู้ยื่นประท้วงออกมาดำเนินฉากบนศาลาวัดว่า มีการกระทำที่ไม่เหมาะสมเช่น มีสาวเซ็กซี่ขึ้นมานบนศาลาวัด การพูดจาหยาบคาย หรือแม้แต่การทะเลาะวิวาทกันต่อหน้าพระนั้นนักวิจารณ์หนึ่งชื่อดังบอกว่า...

“ประเด็นก็คือมันเป็นหนังตลก ฉะนั้นก็ต้องทำหลายๆ อย่างให้คนดูเห็นว่ามันตลก 2ชม.ที่ผมนั่งดูหนัง ผมไม่พบว่ามันตรงไหนที่ทำให้พระถูกดูหมิ่นเสื่อมเสีย สังคมไทยไม่เหมาะกับการสร้างหนังไทยอยู่สองประเภทคือ ศาสนา กับ ชาตินิยม คือสิ่งที่คนทำหนังไทยห้ามแตะ ศาสนาทำไม่ได้ ชาตินิยมทำไม่ได้ ผู้หญิงทำไม่ได้แล้วจะให้เขาไปทำหนังอะไร”

“อยากจะฝากไปยังคนที่ชอบประท้วงหน่อย สังคมไทยตอนนี้เป็นสังคมแห่งอารมณ์ชอบประท้วง แต่ประท้วงไม่เป็น ประเด็นอ่อนไม่น่าประท้วง ถ้าจะประท้วงต้องดูคอนเซ็ปต์เนื้อหาทั้งหมด เพื่อจะได้รู้ว่าหนังมันไปในทิศทางไหน มีความหมายไปสู่ความคิดแบบไหน แต่ถ้าดูแต่ตัวละครเท่านั้นก็จะมูอย่างเดียว หนังเรื่องนี้ก็เหมือนกัน เขามีจุดประสงค์คือทำหนังตลกมีที่มาที่ไปไม่ได้มีความหมายหมิ่นพระ”

สิ้นยัน “โทษเถอะโยม” ไม่ต้องปรับหรือตัดต่อใหม่ตามที่สภาศาสนาเรียกร้อง....

“ในหนังสือที่อยากปรับปรุงแก้ไขกลับไปไม่ใช่เกี่ยวกับพระ เป็นช่วงท้ายของหนังสือที่ให้ฝัสน้อยออกมาบอกประเด็น โต้แย้ง ตรงๆ ทื่อๆ กับคนดู คือเหมือนกับพอจะจบก็ออกมาบอก อย่าทำแบบนี้มันบาป ผมว่ามันหายากเกินไปในแง่ของศิลปะ ควรจะบอกผ่านเรื่องราวมากกว่า แต่ส่วนอื่นผมไม่เห็นว่าจะต้องปรับ เพราะไม่เห็นอะไรเสียหาย ในฐานะเป็นคนที่อยู่ในศาสนาคนหนึ่ง ถ้าต้องดูโดยละเอียด 10 ครั้ง ก็ไม่เห็นว่าจะทำให้ศาสนาเสื่อมเสียตรงไหนมันเป็นการดีซะอีกที่ได้รู้ว่าพระห้วงโยชวาทัน”

จากการประท้วง “โกยเถอะโยม” ทำให้หลาย ๆ คนนึกไปถึงหนัง “หลวงพี่เท่ง” ซึ่งตัวแสดงที่เล่นเป็นพระ มีการใช้คำพูดหยาบคายตลอดทั้งเรื่อง นอกจากนั้นก็ยังมีพฤติกรรมไม่สำรวม แต่ทำไมไม่มีองค์กรไหน ประท้วงราวกับเป็น ประเด็นดับเบิ้ลสแตนด์การ์ด จนเกิดคำถามขึ้นมาว่า องค์กรพระพุทธศาสนา เอามาตราฐานอะไรมาวัด

“สำหรับหนังเรื่องโกยเถอะโยมเท่าที่ผมเช็คมา กรมศาสนาให้ผ่านแล้วนะ แต่ศาสนาศาสนากลับมีปัญหา ถ้าให้ผมเทียบระหว่างหนังหลวงพี่เท่ง กับ โกยเถอะโยม ผมว่าตัวละครของหลวงพี่เท่ง มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกว่านี้อีก มีการใช้คำพูดไม่เหมาะสม แต่ถ้าเราลดมุมมองว่ามันเป็นหนังตลกก็ไม่มีปัญหา”

ออกปากน่าเห็นใจค่ายหนังผู้ผลิตอย่าง จีทีเอช เหตุหนังโดนประท้วงไปหลายเรื่อง ทั้ง เหมืองแร่ หมากระต่าย ล่าสุดก็เป็นโกยเถอะโยม กระทั่งเจ้าตัวอวดสงสัยไม่ได้ว่าจะมีเรื่องของการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องหรือเปล่านั้น?

“ผมมีความรู้สึกว่าหนังค่ายนี้มีการเมืองเข้ามาแทรก แต่ก็ไม่รู้ว่าเป็นการเมืองด้านไหน เพราะที่ผ่านมาก็เหมืองแร่ หมากระต่าย โกยเถอะโยม จะโดนประท้วงตลอด มันเหมือนมีอำนาจลึกลับเข้ามายุ่ง ไม่รู้ว่าหนังเรื่องนี้ที่เป็นหนังรักวัยรุ่น Seasan Change จะโดนแบนอีกหรือเปล่านั้น เดี่ยวจะหาว่าวัยรุ่นรักกัน ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้เด็กทำตัวไม่เหมาะสมอีก”

โกยเถอะโยม เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ ผีเด็กเร่ร่อน (น้องพี มกจ๊ก) ที่ต้องการตามหาพ่อซึ่งไม่เคยพบหน้ากันมาก่อน แต่ด้วยความเหงาและอยากมีเพื่อน ผีเด็กจึงชอบปรากฏตัวให้ผู้คนได้เห็นอย่างซุกซน ซึ่งในการปรากฏตัวทุกครั้ง ได้สร้างความอลหม่าน วุ่นวาย และความหวาดกลัวให้กับชาวบ้าน จนชาวบ้านทุกคนต้องรวมพลคนกลัวผีขึ้นมาและแห่กันไปฟัง หลวงพ่อ (จตุรงค์ มกจ๊ก) เจ้าอาวาสวัดแห่งหนึ่งในหมู่บ้าน

เรื่องราวความน่ากลัวต่างๆ ถูกเล่าผ่านบรรดาชาวบ้านที่นำทีมโดย เจ้หลี (นก – วนิดา แสงสุข) เจ้าของร้านขายของชำที่มีลูกสาวชื่อ กิ๊ก (ไบเฟิร์น – พิมพ์ชนก พลบูรณ์) ที่ไปแอบชอบกับเด็กวัดกันกุฎิที่ชื่อ หรั่ง (เจมมี่ – จามร ตันธนะศิริวงษ์) โดยมี กบ (โก๊ะตี้ อารามบอย) เด็กวัดคู่หูที่คอยช่วยเหลือทั้งสอง จากการขัดขวางความรักของเจ้หลี และตามขบวนมาด้วย ลุงชู (จิม ชวนชื่น) ภารโรงมาดเนียบ ที่แอบชอบเจ้หลีจนออกนอกหน้า มาพร้อมกับ เสี้ยเท็งขายหมู (แอนนา ม๊กจ๊ก) และชาวบ้านอีกมากมาย ที่ต่างเจอเรื่องวุ่นๆ และความน่ากลัวของผีเด็ก จึงมารวมตัวกันที่ศาลาวัด และเล่าเรื่องราวความหวาดกลัวเหล่านั้น ด้วยมุขตลกต่างๆ และร่วมกันคิดหาวิธีกำจัดผีเด็ก สุดท้ายทุกคนจึงตัดสินใจที่จะเผชิญหน้ากับผีเด็ก

1.4 หัวหลุดแฟมิลี่

หัวหลุดแฟมิลี่ เป็นภาพยนตร์ไทย ประเภทครอบครัวและเบาสมอง กำกับการแสดงโดย โก๊ะตี้ อารามบอย เขียนบทโดย จาตุรงค์ พลบูรณ์ อำนวยการสร้างโดยค่ายพระนครฟิล์ม เข้าฉายเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ทำรายได้รวม 5.4 ล้านบาท

ชื่อเดิมของหัวหลุดแฟมิลี่ คือ ผีหัวขาดภาค3 โดยผู้เสนอความคิดคือ โก๊ะตี้ อารามบอย ภายหลังได้รับคำแนะนำจาก โน้ต เชิญยิ้ม ให้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้ หลังจากที่ได้ประชุม และหาข้อตกลงไม่เป็นผลเกี่ยวกับผู้ที่จะมากำกับภาพยนตร์เรื่องนี้

ในเนื้อเรื่องเดิม(ผีหัวขาดภาค3) นั้นจะเป็นภาคต่อของผีหัวขาดภาค1และภาค2 แต่เนื่องด้วยความสำเร็จของฉากของขวัญ และเนื้อเรื่องที่วนเวียนกับรูปแบบการนำเสนอเดิมๆ จึงได้เปลี่ยนชื่อและเนื้อเรื่องใหม่ โดย หัวหลุดแฟมิลี่ ไม่นับความสำเร็จของแต่เน้นไปทางด้านเนื้อหาครอบครัว และเพิ่มมุขตลก เพื่อให้ผู้ปกครองที่พาลูก-หลานสามารถเข้าชมได้เทคนิคคอมพิวเตอร์กราฟิกในเรื่องนั้น ไม่แนบเนียนและดูคล้ายกับอะนิเมะ เนื่องจากเป็นความตั้งใจของผู้กำกับ ที่ต้องการให้ภาพยนตร์ดูคล้ายกับอะนิเมะ ตลกเบาสมองมากกว่าจะเป็นหนังสยองขวัญ แต่เดิม นักแสดงที่ถูกวางตัวให้รับบท ดิ่ง และ กันตา คือ สันติสุข พรหมศิริ และ จินตหรา สุขพัฒน์ แต่ได้เปลี่ยนเป็น จาตุรงค์ มกจ๊ก และเมทินี กิ่งโพยม แทน เนื่องจากปัญหาด้านคิวการแสดง

2. ภาพยนตร์ตลกที่เกิดจากการล้อเลียน

ผลงานภาพยนตร์ไทยกลุ่มภาพยนตร์ตลกที่ผลิตและออกเผยแพร่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ 2548-2552 นั้น จากการศึกษาพบว่ามีผลงานภาพยนตร์ไทยกลุ่มภาพยนตร์ตลกจำนวนหนึ่ง สร้างความขบขันจากการล้อเลียน ในด้านลักษณะตัวละครในเรื่อง พฤติกรรมการแสดงออกของตัวละคร รวมทั้งการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อ

สถานการณ์ต่างๆของตัวละครในเรื่องที่มีลักษณะเกินจริง หรือมีลักษณะเป็นเทิน จากภูมิหลังทางสังคม และพื้นฐานทางครอบครัวเป็นประเด็นหลัก ทั้งนี้ตัวละครเหล่านั้นมีจุดร่วมที่เห็นได้ชัดเจนก็คือเป็นตัวละครที่มีพื้นฐานทางครอบครัวมาจากภาคอีสานเป็นส่วนใหญ่ ดังจะเห็นได้จากผลงานภาพยนตร์ต่อไปนี้

2.1 หนูหินเดอะมูฟวี่

หนูหิน เดอะ มูฟวี่ กำกับภาพยนตร์ คมกฤษ ตรีวิมล อำนวยการสร้างโดย สัมศักดิ์ เตชะรัตนประเสริฐ, วิจิต อุตสาหจิต, ยอด สุขวิวัฒน์ ควบคุมการสร้างโดย นนทรีย์ นิมิบุตร บทภาพยนตร์โดย คงเดช จาตุรันต์รัศมี ลำดับภาพโดย นนทรีย์ นิมิบุตร กำกับภาพโดย สยมภู มุกดีพร้อม ออกแบบงานสร้างโดย สุราษฎร์ กาญจน์โรจน์ กำกับศิลป์โดย อัจฉริยา พิณจารภิมรย์ ออกแบบเครื่องแต่งกายโดย พรทิพา แสงอุทัยวัฒนา ดนตรีประกอบโดยชาติชาย พงษ์ประภาพันธ์ เพลงประกอบภาพยนตร์ หนูหิน ณ โนนหินแห่ / ผู้จัดการบ้าน / สาวโรงงาน / ต.จ.ว.- ก.ท.ม. ขับร้องโดย นงนุช สมบูรณ์ หรือ เจเน็ต เจียว คำร้องและทำนองโดย คงเดช จาตุรันต์รัศมี เรียบเรียงและควบคุมการผลิตโดย ชาติชาย พงษ์ประภาพันธ์, เพลง แซบอีหลี ขับร้องโดย ดวงพร พงศ์ผาสุก คำร้องและทำนองโดย คงเดช จาตุรันต์รัศมี เรียบเรียงและควบคุมการผลิตโดย ชาติชาย พงษ์ประภาพันธ์, เพลง ปาดติโก โอเค เนื้อร้องและทำนองโดย บริษัท วิชิตา แอนิเมชั่น จำกัด ขับร้องโดย อุกฤษฏ์ เตียสุวรรณ

นักแสดง

หนูหิน เดอะ มูฟวี่ นำแสดงโดย รุ่งลาวัณย์ โทนะหงษา รับบท หนูหิน , กชกร สุกการกิจกุล รับบท คุณมิลค์ , ปาณิสรา บัวเจริญ รับบท คุณส้มโอ , อติสร อินทรีย์ รับบท คุณทอง, ณหทัย เล็กบำรุง รับบท โซเนีย

ผู้กำกับ

[คมกฤษ ตรีวิมล](#)

อำนวยการสร้าง

[นนทรีย์ นิมิบุตร](#)

[ยอดสุข วิวัฒน์](#)

บทภาพยนตร์

[คงเดช จาตุรันต์รัศมี](#)

นักแสดงนำ

[รุ่งลาวัณย์ โทนะหงษา](#)

[ธัญกนต์ ธนกิตติธนานนท์](#)

[ปาณิสรา บัวเจริญ](#)

[อดิศร อินทรีย์](#)

[ณหทัย เล็กบำรุง](#)

จัดจำหน่าย

[สหมงคลฟิล์ม](#)

วันที่เข้าฉาย

 1 มิถุนายน พ.ศ. 2549

ความยาว

102 นาที

งบประมาณ

40 ล้านบาท

เนื้อเรื่องย่อ

ว่ากันว่าถ้าเอ่ยชื่อ หนูหิ้น เด็กสาวอารมณ์ดีดี เจ้าของผมทรงม้าเหียน สวมเสื้อคอกระเช้า นุ่งผ้าซิ่น รับรองว่าไม่มีใครในหมู่บ้านโนนหินแห่ อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี ที่ไม่รู้จัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิกรรมเด็ดอันเกิดจากความคิดโลโซ ผสมปนเปเข้ากับความซนที่ไม่มีขีดจำกัด ทำให้พี่น้องชาวบ้านต่างอดทนระอาใจไปกับหนูหิ้นไปตามๆ กัน แต่แล้วอยู่มาวันหนึ่ง เมื่ออย่างเข้าหน้าแล้ง บ้านนาขาดสน พอก็มาเจ็บบ่อยๆ หนูเหียน น้องสาวกำลังจะเปิดเทอม ในฐานะพี่สาวคนโต หนูหิ้นตัดสินใจประกาศตัวอย่างชัดเจนว่า “หนูหิ้นนี่แหละจะเข้ามาเฝ้าการเฝ้างานที่ กรุงเทพเอง อีพ้ออีแม่บ่ต้องเป็นห่วง” โดยหวังว่าตนเองจะเป็นเสาหลักของบ้าน เพียงแต่ว่าหลายคนในหมู่บ้านต่างเห็นพ้องต้องกันว่า หนูหิ้นจะเข้ามาก่อวีกรรมความวุ่นวาย ในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพเสียมากกว่า ณ สำนักจัดหางาน ความฝันอันสวยหรูของหนูหิ้น กับชีวิตการเป็นสาวโรงงานต้องพังพินาศลง เมื่อสาวกรุงเทพหุนดี ที่ใครเห็นก็ต้องเหลียวหลังคอเคล็ด เดินผ่านเข้ามาในชีวิตของหนูหิ้น พร้อมยื่นตำแหน่งงานที่ทำทายความสามารถของหนูหิ้น ยิ่งกว่าการเป็นสาวโรงงานกับดักหนูเสียอีก แต่หิ้นรู้ดีเด้อคะว่า ตำแหน่ง “ผู้จัดการบ้าน” ไม่ใช่ทุกคนจะทำได้ จึงยื่นข้อเสนอกลับไปว่า เงินเดือนสวัสดิการพร้อม 1,500 บาทขาดตัว และปรับงานหลัง 2 ทุ่มครึ่ง เพราะหนูหิ้นติดภารกิจสำคัญ คุณมิลค์ที่แปลว่านม (คนอะไรชื่อสมตัวดีแท้) แก่ก็ตั้งใจหายรับเงื่อนไขทุกประการ หนูหิ้นลืมนบอกไปเด้อคะ เจ้านายคนสวยที่รับหนูหิ้นเข้าเฝ้างาน แก่ชื่อว่า “คุณมิลค์” คนกรุงเทพชื่อแปลกแท้เนาะแปลว่า “นม” สมตัวหลาย ในบ้านใหญ่หลังโตสมฐานะคนอันจะกินหลังนี้ยังมีสมาชิกในบ้านอย่างอีพ้อ อีแม่ และ “คุณส้มโอ” พี่สาวที่หุนสับมีหน้าตาสวยไม่แพ้คุณมิลค์ แต่เกษขอบอกกำลังกายเป็นชีวิตจิตใจ ไปไหนมาไหนห่วงสวย ต้องดูกระจงตลอด นอกจากนี้ หนูหิ้นยังได้พบหนุ่มคนสวนที่บ้านข้างๆ และตกหลุมรักในความหล่อเข้าเต็มเปา แต่ในเวลาต่อมาก็ต้อง “อกหัก” เมื่อพบความจริงว่าที่แท้หนุ่มคนนั้นคือ คุณทอง ลูกชายคนเล็กของบ้านข้างๆ ตะหาก ยังดีที่ว่าทั้งคุณทองและคุณมิลค์ แก่ดูสนใจกันอยู่ ถ้าเป็นคนอื่นหนูหิ้นบ่ยอมเดะคะ

ผลอแพ่บ่เดียว หนูหิ้นก็มาทำงานที่บ้านคุณมิลค์ได้ร่วมปีแล้ว หนูหิ้นยุทั้ง

มิลค์และส้มโอให้สมัครประกวดซูเปอร์โมเดลค้นหานางแบบหน้าใหม่ที่จัดโดย โขเนีย ยอดนางแบบของไทย แต่ทั้งคู่กลับไม่สนใจ หนูหิ้นเลยวางแผนสมัครให้ทั้งคู่แทนที่นี้ถ้า คุณมิลค์ ชนะ ประกวด จนโด่งดังเป็นดารา ตัวเองจะได้พลอยฟ้าพลอยฝนไปกับเค้าด้วย ไม่มีใครรู้ว่า การเข้าประกวดนางแบบครั้งนี้ จะนำมาซึ่งเหตุการณ์ที่ตื่นเต้นหวาดเสียว เสี่ยงชีวิต จนเป็นเรื่องราวใหญ่โตอย่างที่ คุณมิลค์ คุณส้มโอ รวมทั้งคุณทองเองก็บ่เคยนึกมาก่อน นี่หนูหิ้นนึกถึงยังใจหายอยู่เลยเด้อคะ แต่ถึงยังไง ผู้จัดการบ้านอย่างหนูหิ้น ก็จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ปกป้องดูแลเจ้านายน้อย บิให้มีแมลงวันสักตัว เข้ามาโฉบไปโฉบมาถูกตัวคุณมิลค์กับคุณส้มโอได้เลย ถึงแม้ว่าจะต้องเอาชีวิตของหนูหิ้นไปแลกก็ยอม นอกจากนี้ เผลอๆ หนูหิ้นอาจจะได้มีโอกาสติดสอยห้อยตามคุณมิลค์ คุณส้มโอ ไปเดินแบบ หรืออาจจะถูกฝรั่งแมวมองทาบทาม ไปขึ้นแท่งแควทอล์กซะเขาด้วยเด้อคะ งานนี้มีคนออกแบบเสื้อผ้า ที่เรียกว่าดีไซเนอร์จากเมืองนอกชื่อจิวานี่มาร่วมงานด้วย...

2.2 แหยม ยโสธร

เป็นภาพยนตร์ไทย สร้างโดย สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ดำเนินงานสร้างโดย บาเรมยู และ บั้งไฟฟิล์ม อำนวยการสร้างโดย สมศักดิ์ เตชะรัตนประเสริฐ ควบคุมงานสร้างโดย ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สุกัญญา วงศ์สถาปัตย์ บทภาพยนตร์และกำกับภาพยนตร์โดย เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา ที่ออกฉายเมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2548 เป็นหนังรักย้อนยุค โดยมีฉากคือจังหวัดยโสธร ความพิเศษของภาพยนตร์เรื่องนี้อยู่ที่บทสนทนาเป็นภาษาไทยถิ่นอีสาน และมีซับไตเติ้ลเป็นภาษาไทย นอกจากนี้ภาพยนตร์เรื่อง แหยมยโสธร แม้จะเป็นภาพยนตร์ที่ใช้เงินลงทุนไม่มากแต่ก็ได้ขึ้นแท่นเป็นหนังตลกทำเงินเรื่องหนึ่งซึ่งมีรายได้สูงถึง 99.14 ล้านบาท

ผู้กำกับ	เพชรทาย วงษ์คำเหลา	
นักแสดงนำ	เพชรทาย วงษ์คำเหลา	นงนุช สมบูรณ์
	ชัยพันธ์ นินกง	เขวาลักษณ์ คุ้มบุญ
	เทียมใจ วงษ์คำเหลา	อนุพงศ์ วงษ์คำเหลา
	อนุวัฒน์ ทาระพันธ์	คำใส เชิญยิ้ม
	เจมร ลูกหยี	สายสิน วงษ์คำเหลา
สตูดิโอผู้สร้าง	บั้งไฟ ฟิล์ม	
จัดจำหน่าย	สหมงคลฟิล์ม	
วันที่เข้าฉาย	8 กันยายน พ.ศ. 2548	
ความยาว	98 นาที	

เนื้อเรื่องย่อ

กลางทุ่งนาที่ร้อนแดดพล่าน ของหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดยโสธร ทอง (ชัยพันธ์ นินกง) และ สร้อย (เยาวลักษณ์ ตุ่มบุญ) กำลังจับกัน อย่างชนิดที่ว่าหวานจนน้ำตาลท่วมทุ่ง ในขณะที่ แหมม (หม่า จ๊ก ม๊ก) นายชาสไตล์จิ้มลิ้มคนเดียวของทอง ถูก เจี้ย (เจเน็ต เขียว) สาวหน้าคมกล้า..คมขำ ทั้งตามตื้อตามจับ หลงรักสุดหล่ออย่างแหมม ชนิดหัวปักหัวปำ ทำให้แหมมราคาถูเป็นที่ชู้ดุด... ทั้งสี่เป็นอันรู้กันว่า เจี้ยหลงรักแหมมอย่างลงรอกฝังลึก และพยายามทุกทาง ให้แหมมตอบรับน้ำใจอันนี้ แม้ว่าทองกับสร้อย จะช่วยล้นให้ทั้งคู่ลงเอยกันเสียที แต่แหมมก็ไม่เคยหันมาสนใจ และถึงแม้ว่าเรื่องราวความรักของทองและสร้อย กำลัง ไปกันได้ด้วยดี แต่ทั้งคู่ยังคงต้องหลบๆ ซ่อนๆ เนื่องจาก คุณนายดอกท้อ (แวน จ๊ก ม๊ก) คุณป้าสุดเนิงวับริบระดับไฮโซของสร้อยนั้น จงเกลียดจงชังความจนของทองมากเหลือเกิน ทำให้คุณนายดอกท้อเข้าขัดขวางทั้งคู่ทุกวิถีทาง แยก ความรักของพวกเขาไปไกลถึงเมืองบางกอก ฝ่ายสาว ๆ ต้องใช้ชีวิตอย่างทุกข์ทรมานใจ เพราะพิษแห่งความคิดถึงทองและแหมม จนกระทั่งวันหนึ่ง สร้อยได้รับคำสั่งจากคุณนายดอกท้อ ให้กลับไปยังบ้านนอกด่วน เนื่องจากได้จัดงานหมั้นอย่างใหญ่โตให้กับสร้อย และ พ่อยอดชายลูกชายกำนัน ที่แสนจะมั่งคั่งหล่อเข้มขึ้นอย่างกะทันหัน ความรักระหว่างสร้อยและทอง จะสมหวังหรือไม่... แหมมและเจี้ยจะร่วมหอลงโรงกันได้หรือเปล่า

เรื่องราวความรักที่สุดแสนจะใสซื่อบริสุทธิ์ ของคนหนุ่มคนสาวบ้านไร่แดนอีสาน โดยผ่านมุมมองของ เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา หรือที่รู้จักกันในชื่อ หม่า จ๊กมก ตลกชื่อดัง ที่ฝากผลงานให้สะท้านกันมาแล้วทั่วหน้าจาก บอดีการ์ดหน้าเหลี่ยม และคราวนี้กลับมาอีกครั้ง พร้อมทำหน้าที่เป็นทั้งผู้กำกับ และนักแสดงเหมือนเดิม แต่หนีบนักร้องสาวพินหน้อย่าง เจเน็ต เขียว มาร่วมแจมความฮาอันกระจายกระจาย เต็มท้องทุ่งยโสธร ร่วมด้วยน้องสาวพราวเสน่ห์อย่าง แวน จ๊กม๊ก และนักแสดงหน้าใหม่ เลือดอีสานเข้มข้น อุ่ม - ชัยพันธ์ นินกง, ออแกน - เยาวลักษณ์ ตุ่มบุญ พร้อมเหล่านักแสดงประกอบคาแรกเตอร์ประหลาด ตลก แหวกแนวอีกมากมาย ด้วยแรงบันดาลใจจากหนังรักทั้งหลายในอดีต บวกกับทิศทางความตลกไปกฮา ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด จนกระทั่งวันนี้ จึงได้ออกมาเป็นผลงานสร้างเสียงหัวเราะ ในภาพยนตร์โรแมนติก - คอมเมดี้ ชื่อว่า **แหมม ยโสธร**

ถึงแม้ว่าจะถือว่าเป็นหนังที่แสนจะบ้านนอก แต่โปรดักชั่นของภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่ธรรมดา นับตั้งแต่สีสรรที่ใช้เปรียบเปรียด้านตลกไปทั่วทั้ง ทั้งเสื้อผ้าหน้าผม บ้านหรือสถานที่ต่างๆ และอุปกรณ์ประกอบยุคสมัยก่อน แถมยังใช้เทคนิคการกัคดี เน้นความตลกใสหุุดขนาดเพิ่มมากขึ้นไปอีก จนเรียกได้ว่าแทบไปหมดตั้งแต่मुखตลกที่ใช้ ไปจนถึงการดีไซน์ภาพ พร้อมด้วยวงดนตรีวงประสาทประจำหมู่บ้าน ที่คอยคร่ำครวญเพลงบรรเลงกล่อมอารมณ์นักรักทั้งหลาย ด้วยบทเพลงอันไพเราะ โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ด้วยการใช้ภาษาอีสาน และ sub-title สำหรับคนที่ไม่สัมผัส ทางด้านภาษาท้องถิ่นอีกด้วย

แหยมโยธธร สร้างโดย สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล ดำเนินงานสร้างโดย บารมยู และ บั้งไฟฟิล์ม อำนวยการสร้างโดย สมศักดิ์ เตชะรัตนประเสริฐ ควบคุมงานสร้างโดย ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สุกัญญา วงศ์สถาปัตย์ กำกับภาพยนตร์โดย เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา บทภาพยนตร์โดย เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา เรียบเรียงบทภาพยนตร์โดย เนปาลี, ปิยรสทองดี ผู้กำกับภาพคือ จิระเดช สำเนียงเสนาะ กำกับศิลป์โดย วิชา วิรัชดำรงค์ ออกแบบงานสร้างโดย บุญชัย อภินทนาพงศ์ ออกแบบเครื่องแต่งกายโดย นิรชรา วรรณาลัย แต่งหน้าโดย ภารุจ นราประสิทธิ์ ทำผมโดย โสภา บุญเรือง

2.3 แหยมโยธธร2 (สหมงคลฟิล์ม)

กำหนดฉาย แหยมโยธธร2 : 3 ธันวาคม 2552

แนว : คอเมดี้เฮฮาโรแมนติก รักรากหญ้าภาษาอีสาน

เรื่อง : เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา

บทภาพยนตร์ แหยมโยธธร2 : เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา, พิพัฒน์ จอมเกาะ

นำแสดงโดย : เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา, เจเน็ต เชียว, หรินทร์ สุธรรมจรัส, บุญราคัม วงษ์

คำเหลา, เพทาย วงษ์คำเหลา, อนุวัฒน์ ทาระพันธ์, จรณัฏ วงษ์คำเหลา, อนุพงษ์ วงษ์คำเหลา, ชาญชัย เจ้าฝ้าย, วรวิทย์ จันทรานิตย์, โรจน์ สุรสวัสดิ์
เปลี่ยนเมืองไทย ให้เป็นสยามเมืองฮา เพราะอ้ายแหยมจะกลับมา ให้คนไทยได้ฮา ทั้งบ้านทั้งเมือง

เรื่องย่อแหยมโยธธร2

20 ปีผ่านไปไวกเหมือนโกหก เรื่องราวหลุมขุนฮานันท์ท้องทุ่งกับเรื่องราวความรักอันเป็นตำนานของ บักแหยม (หม่า จ๊กมก) และ อีเจ๊ (เจเน็ต เจียว) สุกอมเปล่งปลั่งงดงามจนได้ที่ผลิดอกออกผลเป็นลูกสาวลูกชายได้ 1 โหลพอดิบพอดี บ้างตบแต่งออกเย้าออกเรือนกันไปอย่างชื่นมื่นตามคืนและวันที่ดำเนินผ่านไป เหลือเพียง อีแ่ว (บุษราคัม วงษ์คำเหลา) ลูกสาวคนสวย และ บักคำผาน (เพทาย วงษ์คำเหลา) ลูกชายคนเล็กอย่างละหน่อ ที่ยังอยู่เป็นแก้วตาดวงใจ ไซ้ในหิน ฯลฯ อย่างมิให้คลาดสายตา แม้แต่ จิ้งจก อึ่งอ่าง ไล่เดือน ก็ยังบ่ได้ระแคะระคายเคือง อย่างน้อย ๆ ในแถบถิ่นโยธธรที่ปกครองก็มีผู้ใดกล้ามาริเค็ดดอกฟ้าหรือล้างคองูหางกระดิ่งกริ่งกริ่ง อันเป็นที่รักยิ่งของบักแหยมที่

บัดนี้กลายเป็นกำนันแหยมหมวดกระดิก ซึ่งเป็นที่ยำเกรงของผู้คนในตำบลไปเสียแล้ว แต่แล้วเหมือนฟ้าเบี่ยงบนจะเป็นใจหรือลองใจบักกำนันแหยมคนดีศรีโยธธ ถึงได้ส่ง ปลัดธนู (คิม - หรินทร์ สุธรรมจรัส นักร้องนำวงเทพทู คัลเลอร์) หนุ่มหล่อรูปงาม มาดแทนที่พลบ่อบยสุดสุดจากเมืองกรุงมาลอบคบ ก็แหมราชการเขาส่งตัวปลัดให้มาช่วย พัฒนาตำบลแท้ ๆ แต่ดันมาคอยขายขนมจีบ อีแ่ว แก้วตาดวงใจของกำนันแหยมซะงั้น แหยมผลอที่ไรไ้หนุ่มเมืองกรุงหน้าทะเล้น จ้องแต่จะขโมยเค็ดคมลูกสาวคนสวยของกำนัน ตลอดตั้งแต่วันแรกที่ชาวบ้านจัดพิธีบายศรีสู่ขวัญต้อนรับปลัด ถึงขนาดป็นหน้าต่างห้องนอน แม้แต่ไปจ่ายตลาด, ตากผ้า, หวานข้าวลงนา จนถึงงานพิธีบั้งไฟใหญ่ประจำจังหวัด พ่อปลัดก็ไม่วาย ออกร้าแข่งหน้าทะเล้นไล่ต่อหน้าผู้หลักผู้ใหญ่กันทั่วทั้งจังหวัดเลยทีเดียว

โดยมี คำผาน ลูกชายคนเล็กเป็นแนวร่วมส่งชิงรับได้ไ้ตะคอยดูทางหนีทีไรให้ปลัดอีกต่างหาก ไหนจะเห่อแพชั่น ฟังแผ่นเสียงตามไอ้หนุ่มเมืองกรุง เป็นเอามาถึงขนาด บ่ยอมเว้าลาว พี่น้อง ส่วน อีเจ๊ย ก็ดันชอบอกชอบใจปลัดหนุ่ม ถึงขนาดจะยกเป็นลูกเขยเลยทีเดียว แต่บักกำนันกลับถูกใจในมาดซื่อ ๆ ของ เกษตรฉัตรชัย (จรณ์ วงษ์คำเหลา) ที่ดูขยันขันแข็งเอาการเองงานมากกว่า กลุ่มกลุ่มกลุ่มหลาย แดมเมียรักก็ดันเสนห์ลั่นเหลือ ถึงขนาดมีหนุ่ม ๆ มาคอยส่งดอกไม้ให้ถึงชายขอบบ้านอีกต่างหาก ดายตายตายเห็นทีงานนี้ปลัดหนุ่มกับกำนันแหยมจะอยู่ร่วมโลกกันบ่ได้แล้วละเด้อพี่น้อง เห็นทีคงต้องฟัง หลวงพี่ยอดชาย (อนุวัฒน์ ทาระพันธ์) พระหนุ่มที่มีน้ำเสียงอันเป็นเอกลักษณ์ซึ่งบ่ใช่ใครที่ไหนคือเจ้าของประโยค ชายรับบ่ได้ ที่ผิดหวังจากความรักแล้วหันหน้าเข้าทางธรรม จนเป็นขวัญกำลังใจและเป็นทีเลื่อมใสศรัทธาของผู้คนในตำบล คอยให้คำปรึกษาทุกเรื่องตั้งแต่งานบุญบั้งไฟ เรื่องกลุ่มมอกกลุ่มใจของกำนันแหยมไปจนถึงเรื่องราวใหญ่โตที่มีชีวิตทรัพย์สิน และผู้คนในตำบลเป็นเดิมพันเมื่อการมาถึงของไอ้โจรร้ายอย่าง เสือหยองดำพอง(หยองลูกหี)และพรรคพวกที่บุกเข้ามาปิดตลาดปล้นอย่างออกอาจ

เหตุการณ์จะเป็นอย่างไรติดตามได้ใน แหยมโยธธ 2 อุบัติดับเบิ้ลฮาแบบครบรส ตลกโรแมนติคแอ็คชั่นสวีทซึ่งตรงอารมณ์พีเรียคย้อนยุคสีสันจัดจ้านบานอุรา ตามสไตล์หนังรักรากหญ้าฮา 100 ล้านที่คนไทยทั้งประเทศรอคอย ต้อนรับโปรแกรมทองฉลองวันพ่อ 3 ธันวาคมนี้ ถึงเวลา แหยมโยธธ 2

2.4 ลูกตลกตกไม้ไผ่ไถลต้น

ลูกตลกตกไม้ไผ่ไถลต้น เป็น ภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายเมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2549 เขียนบทภาพยนตร์โดย บัณฑิต ฤทธิธกมล กำหนำยโดย พระนครฟิล์ม กำกับการแสดงโดย วรวิทย์ ผ่องอินทรกุล , โสภณ นิ่มอนงค์ , วรุฒิ ชวนอยู่ , ปฏิภาณ คณาसान สมบัติ

ผู้กำกับ	วรวิทย์ ผ่องอินทรกุล
	โสภณ นิ่มอนงค์
	วรุฒิ ชวนอยู่
	ปฏิภาณ คณาसानสมบัติ

บทภาพยนตร์	บัณฑิต ฤทธิ์ถกกล
นักแสดงนำ	รพีภัทร์ เอกพันธ์กุล กษามาศ พรหมสาขา ณ สกลนคร พิมพ์ชนก พลบูรณ์ สถาพร เอี่ยมสุข พาทีศ พิสิฐกุล ดวง อัทธเสรี วีรวุฒิ ผ่องอินทรกุล คารุณี กฤตบุญญาลัย จตุพล ชมพูนิช ปลาการ์ฟ เขิญยิ้ม ราตรี วิทวัส
จัดจำหน่าย	พระนครฟิล์ม
วันที่เข้าฉาย	14 กันยายน, พ.ศ. 2549

เรื่องย่อ

ณ โรงเรียน 2 โรงเรียน ซึ่งใช้รั้วกลางรวมกัน โรงเรียนหนึ่งเป็นวัดโทรมๆ ส่วนโรงเรียนหนึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนหรูหราร ความแตกต่างของนักเรียน ครูและผู้ปกครองจึงแตกต่างกันในเรื่องฐานะอย่างชัดเจน

จนกระทั่งเด็กนักเรียนเล็กๆ 2 คนซึ่งเป็นเพื่อนกันแต่อยู่กันคนละ โรงเรียน กินไอศกรีมหยอกล้อกันด้วยความสนุกสนาน แล้วอุบัติเหตุทางอารมณ์ก็เกิดขึ้น เมื่อรุ่นพี่ทั้ง 2 โรงเรียนเข้ามายุ่งด้วย จนเรื่องราวบานปลายไปถึงผู้ปกครองและครูใหญ่ทั้ง 2 โรงเรียน ต้องพยายามไกล่เกลี่ยให้ความขัดแย้งลดลงเรื่องก็เหมือนจะจบลงด้วยดี

แต่จากเรื่องเล็กๆ ก็กลับเป็นเรื่องใหญ่โตขึ้นไปอีกเมื่อครูทั้ง 2 โรงเรียนกลับเป็นฝ่ายทะเลาะกันเองจากการที่จะพยายาม ไกล่เกลี่ยก็กลายเป็นคุยข่มกัน ที่เคยจะจัดงานแข่งขันเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กลับกลายเป็นการแข่งขันกันอย่างเอาเป็นเอาตายเพื่อชัยชนะ การแข่งขันครั้งแรกดำเนินไปท่ามกลางความขัดแย้งของเด็กทั้ง 2 โรงเรียน จนทำให้เกิดอุบัติเหตุระหว่างการแข่งขัน ทำให้นักดนตรีทั้ง 2 โรงเรียนบาดเจ็บ อาจารย์ทั้ง 2 โรงเรียน จึงเรียกเด็กๆ ที่ก่อเรื่องมาฝึกดนตรีเพื่อเป็นตัวแทนในการแข่งขันครั้งต่อไป

ในช่วงเวลาฝึกดนตรีกันนี้เองเด็กๆ ได้สนุกสนานร่วมกัน การแข่งขันครั้งที่ 2 จึงเป็นไปด้วยความราบรื่น เป็นการแข่งขันดนตรีที่เปลี่ยนแปลงไปโดยฉับพลัน เพราะเด็กๆ ของทั้งสองโรงเรียน ร่วมเล่นดนตรีกันด้วยความสนุกสนาน

การแข่งขันเพื่อชัยชนะจึงกลายเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ไปโดยปริยายด้วยตัวเด็กๆ เองส่วนครูใหญ่ทั้ง 2 โรงเรียนเห็นเหตุการณ์ก็กลับกลายเป็นอย่างนี้ก็อวยเด็กพากันจับมือและจบความขัดแย้งลง

บอกกันตามตรงว่าถ้าดูจากชื่อแล้ว คงจะไม่ต้องอธิบายถึงแนวของหนังกันมากมาย เพราะชัดเจนอยู่แล้วว่าเป็นหนัง "โดยตลก ของตลก และเพื่อตลก" โดยเฉพาะหนังเรื่องนี้มีจุดเด่นที่สมกับชื่อหนัง ตรงที่รวบรวมพลพรรคญาติพี่น้องมารวมแจมแบบคับจอ ในแทบทุกส่วนของหนัง ไม่ว่าจะเป็นส่วนกำกับหรือส่วนแสดง ซึ่งแต่ละคนนอกจากจะมีหน้าตาที่หล่อๆ สวยๆ กันแล้ว ยังมีฝีมือแบบเชื้อไม่ทิ้งแถวอีกด้วย แถมเนื้อหายังไม่ตลกแบบไร้สาระด้วยนะ อาจเพราะเป็นบทที่เขียนจากปลายปากกาของบัณฑิต ฤทธิ์ถกล ซึ่งเคยทำหน้าที่มีกลิ่นอาย แนวบุญชูบ่อยๆ ก็เป็นไปได้ หนังเล่าเรื่องโรงเรียนสองโรงเรียน ซึ่งใช้รั้วกลางรวมกัน โรงเรียนหนึ่งเป็นวัดโทรมๆ ส่วนโรงเรียนหนึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนไฮโซเซียวล่ะ รูปแบบชีวิตทั้งของนักเรียน ครูและพ่อแม่ ก็เลยจะแตกต่างกันอย่างชัดเจน ความรู้สึกแตกต่างกันนะ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็มักจะก่อให้เกิด

อุบัติเหตุทางอารมณ์เรื่อยเลย สองโรงเรียนนี้ก็เหมือนกัน กระทบกระทั่งกันอยู่เรื่อยตั้งแต่ครูยันคนขับรถโรงเรียน ครูใหญ่ของทั้ง 2 โรงเรียนก็เลยต้องพยายามไกล่เกลี่ย ให้ความขัดแย้งลดลงด้วยการจัดแข่งกีฬา เรื่องก็เหมือนจะจบลงด้วยดี แต่มันไม่ได้ง่ายอย่างที่คิดนะสิ คนตลกก็เลยได้เข้ามาเกี่ยวข้อง ในฐานะตัวกลางเชื่อมสัมพันธ์

ลูกตลก ตกไม้ไกลต้น เป็นผลงานกำกับอย่างเต็มตัวเรื่องแรกของ วรวิทย์ ผ่องอินทรีย์ อ๊ะ นามสกุลคุ้นๆ ละสิ ก็เขาไม่ใช่คนอื่นคนไกลเลย แต่เป็นทายาทของผู้นำกับร้อยล้าน บำเรอ ผ่องอินทรีย์หรือน็อต เชิญยิ้มนั่นเอง ถึงจะมีภาพเหนือกว่าคนอื่นตรงจุดนี้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าจะมีฝีมือธรรมดาๆ นะ เพราะเขาเคยได้รับรางวัลสุพรรณหงส์จากการทำหนังสั้นสมัยเรียนปริญญาตรีซะด้วย ส่วนหนังเรื่องนี้ ก็ถือว่าฝีมือพอตัวในระดับหนึ่ง เพราะยังมีอีกหลายจุดของหนังที่ดูแล้วก็ยังรู้สึกสะดุดอยู่บ้าง แต่เมื่อประกอบกับบทหนังดีๆ ซึ่งเป็นเรื่องราวของการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ความคาดหวังจากพ่อแม่ที่มีต่อลูก และพยายามทำทุกอย่าง เพื่อให้ลูกเป็นอย่างที่ตัวเองหวัง ทั้งๆ ที่รู้ว่า ทั้งหมดเป็นการทำร้ายลูกทางอ้อม

รวมถึงมิตรภาพระหว่างเพื่อน ที่แม้จะมีการใช้ชีวิตในรูปแบบที่ต่างกัน แต่ก็ไม่มี การแบ่งชนชั้นฐานะเหมือนผู้ใหญ่ มีเพียงความรัก ความหวังดี ที่มีคนตรีทั้งไทยและสากลเป็นสื่อกลางเท่านั้น และที่ไม่พูดถึงไม่ได้เลยก็คือ การแสดงของเหล่าลูกตลก ที่เป็นลูกไม้ซึ่งหล่นได้ต้นชะงะจริงๆ เพราะแต่ละคนพากันขมขื่นมาเรื่อยๆ มาเขย่าอารมณ์กันแบบสุดๆ แต่ตอนซึ่งตอนเศร้าก็แสดงฝีมือที่สื่อถึงอารมณ์ลึกๆ ได้ดี ทั้งหมดนี้ก็ทำให้ลูกตลก ตกไม้ไกลต้น กลายเป็นหนังอีกเรื่องหนึ่ง ที่ทำให้เราฮาได้อย่างมีสติ และก็ไม่รู้สึกเสียดายสตางค์ทีเดียว

2.5 หลวงพี่เท่ง : (The Holy Man)

หลวงพี่เท่ง เป็นภาพยนตร์ไทย เข้าฉายวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2548 กำกับโดย พระนครฟิล์ม กำกับภาพยนตร์โดย โน้ต เชิญยิ้ม ภาพยนตร์เรื่องนี้ทำรายได้จากการฉายถึง 141 ล้านบาท

หลวงพี่เท่ง นับเป็นภาพยนตร์เรื่องที่ 2 จากการกำกับเองของบ๊ารอ ผ่องอินทรีย์ หรือ โน้ต เชิญยิ้ม นักแสดงตลกชื่อดัง หลังจากไม่ประสบความสำเร็จมาแล้วจาก ผลงานเรื่อง *คนปีมะ* ภาพยนตร์เรื่องแรก ซึ่งเป็นผลงานก่อนหน้านั้น สำหรับภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถทำรายได้จากการฉายถึง 141 ล้านบาท นับว่าเป็น 1 ใน ภาพยนตร์ไทยที่ประสบความสำเร็จทางรายได้อย่างมาก ลบค่าสพประมาณที่ว่านักแสดงตลก มากำกับเองแล้ว จะไม่ประสบความสำเร็จ จนต้องมีการสร้างภาคต่อมา คือ หลวงพี่เท่ง 2 รุ่นฮาร์วีย์

หลวงพี่เท่ง (เท่ง เถิดเทิง) อดีตนักเลงเก่าที่ตอนนี้เปลี่ยนตัวเปลี่ยนใจมาบวชเป็นพระ ย้ายมาอยู่ที่วัดแห่งหนึ่ง ที่ซึ่งชาวบ้านกำลังเสื่อมศรัทธาใน พุทธศาสนา ด้วยการหันไปพึ่งไสยศาสตร์ของแก๊งค์ลวงโลกที่มี พ่อเพิ่ม (สมชาย สักดิกุล) และพะเนียง (สาวิกา ไชยเดช) ลูกสาวที่หลอกเป็นเจ้าพ่อ หลวงพี่เท่งตั้งใจจะพัฒนาจิตใจชาวบ้านให้ดีขึ้นให้ได้ โดยมี มัคทายกส่ง (โน้ต เชิญยิ้ม) และเพี้ยน หรือ คุณมานะ (สรารุณี พุ่มทอง) 2 ลูกศิษย์วัดคอยช่วย

แต่แล้ววันหนึ่ง เมื่อพะเนียงเกิดเปลี่ยนใจจะเลิกหลอกหลวงชาวบ้าน พ่อเพิ่มจึงร่วมมือกับ นายพัฒนา (เถื้อย เกิดเทิง) นักการเมืองท้องถิ่นที่จะลงสมัคร อบต. ใส้ความหลวงพี่เท่งให้ออกไปพ้นจากวัด

หลวงพี่เท่ง เป็นภาพยนตร์แนวตลก เสนอวิถีชีวิตของชาวไทยในชนบทที่ละเลยศาสนาพุทธแต่กลับหันไปมกมายกับไสยศาสตร์ที่เกิดจากการหลอกหลวง หลวงพี่เท่งพระหนุ่มที่พึ่งมาจำพรรษาที่วัดในชุมชนนี้ จึงต้องต่อสู้กับความไม่รู้ และความมกมายของชาวบ้าน สุดท้ายแล้วฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายมีชัย การเล่าเรื่องของเรื่อง หลวงพี่เท่งดำเนินเรื่องอย่างเรียบง่าย มีการสอดแทรกมุขตลกตามรสนิยมคนไทย ได้รับคำวิจารณ์ว่า เท่ง เกิดเทิง แสดงได้ดีมาก มุขตลกในเรื่องไม่ถึงกับตลกจนน้ำตาเส็ด แต่ก็สามารถดูได้อย่างคลาไครยได้ และมีข้อคิดอีกด้วย แต่ก็มีบางส่วนเห็นว่าไม่สนุกเลยและไม่ตลกด้วย รวมถึงการตัดต่อก็กระโดดไปกระโดดมา ต่อมาได้มีการฉายทางโทรทัศน์ทางช่อง 3 ในรายการ หนึ่งดั่งวันหยุด ใน วันอาทิตย์ที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

หลวงพี่เท่ง พระหนุ่มเจ้าปัญญา ที่ย้ายมาจำวัดโทรม ๆ ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ขณะที่ชาวบ้านเสื่อมศรัทธา ในศาสนาและหลงงมงายในความเชื่อทรงเจ้าเข้าผี ที่อาศรมของท่านเพิ่มเป็นที่พึ่งทางใจ และการขอฝนในฤดูที่แห้งแล้ง หลวงพี่เท่งจึงตั้งปณิธานกับใจตนที่จะพัฒนาจิตใจของชาวบ้าน ไปในทางที่ถูกต้อง โดยมีสองลูกศิษย์สุดเพี้ยนคอยช่วยเหลือมัทนายศสง ชายวัยกลางคนที่อยู่กับวัดมาตั้งแต่เด็ก แต่กลับกลัวผีขึ้นสมอง เจ้าเพี้ยนเด็กหนุ่มหน้าตาดี ทำทางเพี้ยนหลงรักพะเนียงสาวเจ้าสุดหัวใจ มักแอบมองพะเนียงเวลาทรงเจ้าเป็นประจำ ถึงแม้ว่าทุกครั้งที่แอบมองพะเนียง เพี้ยนจะถูกทำร้ายกลับมาทุกที่อาศรมของท่านเพิ่ม เป็นอาศรมที่เปิดขึ้นเพื่อเอาเงินโดยวิธีทรงเจ้า โดยให้พะเนียงลูกสาวคนสวย ทำหน้าที่เป็นคนเจ้าเข้าทรง พร้อมทั้งพี่หมึก ลูกน้องตัวแสบที่ร่วมขบวนการหลอกเงินชาวบ้าน เมื่อหลวงพี่เท่งเข้ามาสร้างความเชื่อที่ถูกต้อง ชาวบ้านเริ่มศรัทธาอาศรมรายได้ลดน้อยลงท่านเพิ่มมีอคติและเป็นไม้เบื่อไม้เมากับหลวง พี่เท่ง จึงพยายามกำจัดหลวงพี่เท่ง โดยร่วมมือกับนักพัฒนาตุ้ย ว่าที่ผู้สมัคร อบต. ชายสองหน้าใช้ท่านเพิ่มเป็นหัวคะแนนในการหาเสียง แลกกับความร่วมมือในการกำจัดหลวงพี่เท่ง โดยการปล่อยข่าว และส่งสมุนไปทำร้ายคนที่เชื่อพระมากกว่าเจ้าพ่อในอาศรม เหตุการณ์จะเป็นอย่างไรต่อไป ติดตามได้ในหลวงพี่เท่ง

3. ภาพยนตร์ตลกประเภทมีโครงเรื่องแบบภาพยนตร์บู๊(Action Comedy)

ผลงานภาพยนตร์ไทยกลุ่มภาพยนตร์ตลกที่ผลิตและออกเผยแพร่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2548-2552 นั้น จากการศึกษาพบว่ามียุคผลงานภาพยนตร์ไทยกลุ่มภาพยนตร์ตลกจำนวนหนึ่ง สร้างความขบขันให้ผู้ชมผ่านเรื่องราวแบบหนังบู๊ ต่อสู้กัน โดยมีการสอดแทรกมุขตลกไว้ที่ลักษณะตัวละครในเรื่อง พฤติกรรมการแสดงออกของตัวละคร รวมทั้งการแสดงปฏิกริยาตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆของตัวละครในเรื่องที่มีลักษณะเกินจริง อกปติ หรือมีลักษณะเป็นเท็น

3.1 พยัคฆ์ร้ายสายหน้า

ผู้กำกับ : ฤกษ์ชัย พวงเพชร

นักแสดง : เทพ โพธิ์งาม , ซาร่า มาลากุล เลน , จิม ชวนชื่น , จตุรงค์ มกจ๊ก , ค่อม ชวนชื่น ,

ระบบภาพ : Widescreen (Anamorphic)

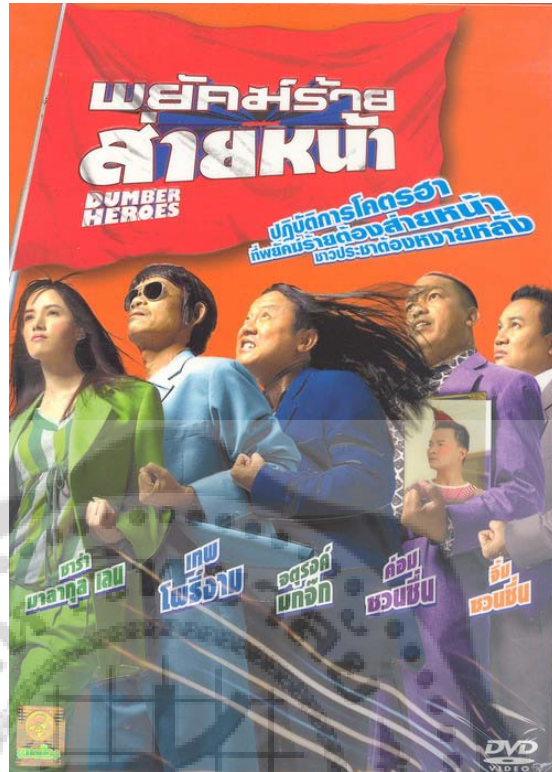
ระบบเสียง : THAI: Dolby Digital 5.1

บรรยาย-ภาษา : English ความยาวภาพยนตร์ : 85 mins

แนว : ตลก / แอ็คชั่น

กำหนดฉาย : 14 กรกฎาคม 2548

พยัคฆ์ร้ายสายหน้า อำนวยการสร้างโดย เกรียงไกร เชษฐโชติศักดิ์ และ สุรชัย เชษฐโชติศักดิ์ ควบคุมงานสร้างโดย อาทิตย์ ศรีภูมิ ผู้ช่วยควบคุมงานสร้างได้แก่ ไชยกร อิ่มสำราญ และ พิระพันธ์ เหล่ายนตร์ กำกับภาพโดย วันชัย เล่งอิว กำกับแสงโดย ตันย นิ่มเจริญพงษ์ กำกับศิลป์โดย วุฒิ ชาวศิลป์ และ นรินทร์ เท่งศิริ โปรดักชั่นดีไซน์โดย วุฒิ ชาวศิลป์ ดูแลเครื่องแต่งกายโดย วัชระ ตราศรี และ วัชระ บุญทศ แต่งหน้า-ทำผมโดย ราฟิง ยิ้มยิ้ม ลำดับภาพโดย บริษัท อาร์.เอส.สตูดิโอ จำกัด เทคนิคเสียงโดย บริษัท สยามพัฒนาฟิล์ม จำกัด คนตรีประกอบโดย บริษัท แสตน แสตนสตูดิโอ จำกัด

เนื้อเรื่องย่อ : เมื่อความบ้าปะทะกับความฮา พยัคฆ์ร้ายสายหน้าจึงไม่ใช่แค่ภาพยนตร์ฮาธรรมดา แต่แถมบ้านเรียกว่า ฮากิ่ง เรื่องราวของสายลับปฏิบัติการพิเศษมาดเกือบท่ห้ คนบ้า หมอผี และนางพยาบาลที่สวยที่สุดในโลก ทุกชีวิต พัวพันนิ้วเนี่ยกันอยู่ในโรงพยาบาลบ้าสามวันสามคืนเพื่อค้นหาวิธีระเบิดที่ประกาศล่มกรุงให้ได้ทันเวลาชีวิตทุกคนและอนาคตทั้งหมดถูกแขวนอยู่ในมือของคนบ้า มีเพียงพวกเขาเหล่า “พยัคฆ์ร้ายสายหน้า” เท่านั้นที่จะช่วยได้

หลังเกิดเหตุระเบิดล่มกลางกรุง จนเป็นเหตุให้กระเทยหัวเห่ นางหนึ่ง ตายอนาคา ร้านทำผม ทางกรได้สืบทราบข่าวมาว่า คนร้ายเตรียมระเบิดครั้งต่อไป ในอีก 3 วันข้างหน้า นายตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ สุภาพ (รับบทโดย เทพ โพธิ์งาม), พิทักษ์ (รับบทโดย จอม ชวนชื่น) และ สันติ (รับบทโดย จิม ชวนชื่น) ได้รับมอบหมายให้แฝงตัว เข้าไปในโรงพยาบาลบ้าแห่งหนึ่ง แล้วประทอนโทษ... นางพยาบาลที่นี้สวยอย่างอกใคร โดยเฉพาะคนที่ชื่อ เกวลิน (รับบทโดย ชาร่า มาลากุล เสน) ช่วงเวลาเดียนั้น หมอผี (รับบทโดย นอย ชวน

ขึ้น) นายหนึ่ง เดินทางตามหม้อแม่่นาคมาจนถึงโรงพยาบาลแห่งนี้ เช่นเดียวกับ ชาวกระเหรี่ยงกลุ่มเอฟโฟว์ นำโดย จ่อมุข (รับบทโดย จตุรงค์ ม๊กจ๊ก) ที่วางแผน ปล้นสถานที่ ..ที่ไม่มีใครคาดคิด การแฝงตัวเข้าในโรงพยาบาลบ้าของกลุ่มคน ทั้งสาม ในรูปแบบต่างๆ จึงเกิดขึ้น เพื่อปฏิบัติการอันยิ่งใหญ่ (ชะเหลือเกิน) ของพวกตนให้สำเร็จลุล่วงภายในสามวัน ความซุกมุนของสามพยัคฆ์ร้ายจะ คลี่คลายประการใด ใครจะได้หัวใจสาวสวยไปครอง ? มีระเบิดปริศนาจะ เปิดเผยตัวหรือไม่? เตรียมพบกับปฏิบัติการสะท้านความฮา ที่พยัคฆ์ร้ายต้องส่าย หน้า ชาวประชาต้องหงายหลัง! เมื่อความบ้าปะทะความฮา! พยัคฆ์ร้ายส่าย หน้า เรื่องราวของสายลับปฏิบัติการพิเศษมาดเกือบเท่า คนบ้า หมอผี และนาง พยาบาลที่สวยที่สุดในโลก ทุกชีวิตพันพัวพันกันอยู่ในโรงพยาบาลบ้าสามวัน สามคืน เพื่อค้นหาระเบิดที่ประกาศถล่มกรุงให้ได้ทันเวลา ชีวิตทุกคน และ อนาคตของเมืองกรุง ถูกแขวนอยู่ในมือของคนบ้า มีเพียงพวกเขาเหล่า พยัคฆ์ร้าย ส่ายหน้า เท่านั้นที่จะช่วยเราได้...

อาร์.เอส.ฟิล์ม เสนอ พยัคฆ์ร้ายส่ายหน้า ภาพยนตร์ตลกบนเรื่องราว พลิกผัน ภายใต้สถานการณ์อันตึงเครียด แสนหวาดเสียว ขบขันจนหยุดไม่ได้ ผลงานภาพยนตร์เรื่องแรกของ ชอร์ช - ฤกษ์ชัย พวงเพชร ผู้กำกับภาพยนตร์ที่ส่ง สมประสงค์ จากการกำกับรายการตลกทางทีวี มายาวนานนับสิบปี อาทิ 3 ชั่วโมง, 5-4-3-2 โข่ว ผสมผสานกับฝีมือของมือเขียนบท พิง ลำพระเพลิง เจ้าของ ผลงานเขียนบทละคร อาทิ ผู้กองยอดรัก 1-2, นส.จริงใจ กับนายแสนดี , รัก สุดท้ายที่ปลายฟ้า, น้ำใสใจจริง

ภาพยนตร์เรื่อง พยัคฆ์ร้ายส่ายหน้า เป็นการรวมตัวของซูเปอร์สตาร์ดาว ตลก ที่ต่างก็มาร่วมงานกันด้วยหัวใจ นำแสดงโดย เทพ โพธิ์งาม, จิม ชวนชื่น, ค่อม ชวนชื่น, จตุรงค์ ม๊กจ๊ก, ชาร่า มาลากุล เลน, จอย ชวนชื่น, โกะดี้ อารามบอย , น้องพี ม๊กจ๊ก, อุดม ชวนชื่น พร้อมทั้งแขกรับเชิญพิเศษ หม่า จ๊กม๊ก, อาภาพร นครสวรรค์, ชงชง ม๊กจ๊ก ร่วมด้วยตลกคณะชวนชื่น และนักแสดงตลกอีกคับคั่ง

3.2 คู่แสด (ชื่อภาษาอังกฤษ: The Odd Couple) เป็นภาพยนตร์ไทยที่ออกฉาย เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2550 กำกับโดยนพรัตน์ พุทธิรัตนมณี นำแสดงโดย หม่า

จ๊กมก, เซกิ โอเซกิ, บุศริน หยกพรายพันธ์, ยุทธนา ลอพันธ์ไพบูลย์, อรณภา กฤษฎี, วสันต์ อุตตมะ โยธิน

เนื้อเรื่องย่อ

เซกิ นายตำรวจญี่ปุ่นเดินทางสืบหาฆาตกรโหด ซึ่งสังหารเหยื่อเป็นจำนวนมากในประเทศไทย ฆาตกรรายนี้จะตามล่าเฉพาะ กะเทยเท่านั้น โดยมีพยานที่สามารถชี้ตัวฆาตกรผู้นี้ได้คือ ลิลลี่ (แสดงโดย หม่ำ จ๊กมก) และหนึ่งในผู้ที่ถูกฆาตกรรายนี้ฆ่าก็คือ แองจี้ (สมเกียรติ จันทร์พราหมณ์) ซึ่งเป็นเพื่อนรักของลิลลี่

ลิลลี่สามารถใช้เส้นสายจากที่บ้าน ไปเข้าทำงานในคลับคาบารेटแห่งหนึ่งได้ โดยเซกิทำหน้าที่ปกป้องเธอ แต่เมื่อเกิดการไล่ล่าขึ้นในแหล่งซ่อนตัวของเธอ เซกิเริ่มตระหนักได้ว่าลิลลี่ไม่ได้อ่อนแออย่างกะเทยทั่วไป ลิลลี่สามารถเตะ ต่อย และหลบเลี่ยงจากการถูกรุมได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว

ต่อมาลิลลี่ตัดสินใจกลับไปหากลุ่มเพื่อนฝูงเหมือนเดิม แล้วเซกก็กับลิลลี่ก็มีเหตุให้ไปรู้ว่า มีการแอบลอบวาง ระเบิดอยู่ที่เวทีการแสดงในงานประกวดกะเทยประจำปี ในที่ทำงานของเธอ และเป็นวันที่ฆาตกร โหดกำลังจะกระทำการล่าเหยื่อรายต่อไป

“หนังเรื่องนี้สอนอะไรได้มากกว่าตลก ตลกโหม สำหรับผมก็ไม่ค่อย (ก็ผมไม่เคยตลกกับหนังเรื่องใดอยู่แล้ว) แต่สิ่งหนึ่งที่กล้าทำ เพราะว่า คนทำก็ ต้องมีความกล้าแสดงสูงมาก เป็นผมอาจจะรับไม่ได้เลย”

“หนังดี... ฉากแอคชั่นต่าง ๆ ถ่ายได้มุมสวย ๆ เยอะมาก ยิ่งฉายจับprudสู้กับผู้ร้าย เป็นแอคชั่นที่สวยมากจริง ๆ และหนังยังมีเรื่องมิตรภาพแบบเพื่อนกระเทยด้วยกัน ก็ซึ่งอยู่ ขอแนะนำว่า เรื่องนี้ ไปดูแล้ว คุ่มกับเงินที่จ่าย แน่นอน”

ผู้กำกับ	นพรัตน์ พุทธิรัตนมณี
บทภาพยนตร์	วศิน ปกป้อง, ปิยะมาศ มะชะรา
นักแสดงนำ	หม่า จ๊กมก เซกิ โอเซกิ บุศริน หยกพรายพันธ์ ยุทธนา ลอพันธ์ไพบูลย์ อรนภา กฤษฎี วสันต์ อุตตะมะโยธิน

	คณัฏ ศรีภิญโญ เจริญพร อ่อนละม้าย
วันที่เข้าฉาย	19 กรกฎาคม พ.ศ. 2550
รายได้	70 ล้านบาท

เนื้อเรื่องย่อ

ที่เกาะฮ่องกง ในยุคที่มีแต่มาเฟีย ผู้คนแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายและใช้กำลังความรุนแรง มีมาเฟียอยู่ 3 กลุ่มคือ “แก๊งตลกโรงเจ” คู่บ่อน ไพ่นกกระจอก กำถั่ว และเต่าปิ่น มีอาเฟย (จตุรงค์ มกจ๊ก) เป็นหัวหน้าแก๊ง “แก๊งประตู่ผี” คุมกิจการร้านเหล้าและหอนางโลมทั้งหมด มี เลื่อนป้อ (อาเกรียง – เกรียงศักดิ์ เจริญทอง) เป็นหัวหน้าแก๊ง “แก๊งมังกรทอง” คุมตลาดทั้งน้อยใหญ่ มี หม่าหย่งไห้ (จิม ชวนซัน) เป็นหัวหน้าแก๊ง

อาเต๋า ลูกชายของ หม่าหย่งไห้ โดนศัตรูต่างแก๊งฟันจนแขนขาด จนอาคุน (นุ้ย เชิญยิ้ม) พ่อบ้านแห่งบ้านสกุลหมา ต้องออกตามหา อาเทียน (บอย – สิทธิชัย ผาชมภู บอย AF3) น้องชายฝาแฝดของอาเต๋า แต่อาเทียนเป็นตุ๊ด อาเทียนกับแม่ต้องออกมาตกระกำลำบากเพียงลำพังเพราะหม่าหย่งไห้รับไม่ได้ที่ลูกชายคนเล็กเป็นตุ๊ด สองแม่ลูกเลี้ยงชีพด้วยการเปิดคณะเซดสิงโต คุณนายหมา หรือชื่อในยุทธจักรคือ “นางพญาเก็บไข่เท่า” ได้ถ่ายทอดเคล็ดวิชา “มวยนารี” ให้แก่อาเทียนเอาไว้ป้องกันตัวเอง อาเทียนจึงต้องยอมสวมรอยทำตัวแมนแทนอาเต๋าเพื่อรอวันขึ้นรับตำแหน่งหัวหน้าแก๊งมังกรทอง ทั้งยังต้องมาทำใจให้รักสาวอย่าง เพี้ย เพี้ย (จีบ – ปกจักร เทียมชัย) ลูกสาวเลื่อนป้อ แก๊งของอาเต๋าก็

รางวัลภาพยนตร์แห่งชาติสุพรรณหงส์ ครั้งที่ 17 สาขา ออกแบบเครื่องแต่งกายยอดเยี่ยม : นิรชรา วรรณาลัย

3.4 เขยีน เป้ เหล่ เขมาภูตะ ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ที่เน้นขายในเรื่องความฮาจะเป็นส่วนใหญ่ โดยตัวเนื้อเรื่องแล้วไม่ค่อยมีอะไรมาทำให้อึ้ง แต่ตัวแสดงแต่ละตัวนั้นแสดงออกมาเพื่อให้ดูตลก ฮา แต่บางทีก็รู้สึกว่ามีบางมุขก็ดูฝืดไป

เหยิน เป็ เหล่ เซมากูเตะ เป็นภาพยนตร์ไทยเบาสมอง สไตส์ comedy และที่สำคัญสาม๊กมากเลย ได้รวมดาราตลกชื่อดังไว้มากมายเลยครั้บ เรื่องนี้เหมาะสำหรับหลายๆคน และเหมาะสำหรับที่จะดูเป็นครอบครัว เนื้อเรื่องของเรื่องนี้ไม่มีมากนักครั้บ เพราะเค้าเน้นความฮาอย่างเดียว บอกได้คำเดียวครั้บสาม๊กมาก

ผลงานการกำกับอีกเรื่องของ พจน์ อานนท์ ที่เค้ามักจะพูดว่าหนังของเค้าจะถูกใจกลุ่มเป้าหมายอย่างแน่นอน ตอนนี้อีกก็ทำหนังตลกเรื่องล่าสุด คือ "เหยิน เป็ เหล่ เซมากูเตะ" จากที่เคยฮา(หรือเปล่า) จากเรื่อง "หอแต่่วแตก" มาแล้ว

กำกับภาพยนตร์ : พจน์ อานนท์

บทภาพยนตร์โดย : พจน์ อานนท์ / ธรรมบุญ สกฤษณบุญถนอม

นักแสดง จตุรงค์ มกจ๊ก โก๊ะตี๋ อารามบอย พิษณุนาถ สาขากร ธนภฤต

พานิชวิทย์ เฉลิมชัย มหากิจศิริ อชิตะ ธนาศานันท์ ปนัดดา วงศ์ผู้ดี เอกชัย

ศรีวิชัย

เนื้อเรื่องย่อ

เรื่องราวความฮาที่เริ่มเกิดขึ้นเมื่อ เหยิน(จตุรงค์ มกจ๊ก) ชายขับรถสองแถวในตลาด อยากรว ยิง เข้าแก๊งค์มาเฟีย เลยชวนเพื่อนรัก เหล่ (โก๊ะตี๋ อารมณ้อย) เข้าร่วมด้วยความที่เหล่ ตาเหล่ล่า ความวุ่นวายจึงเกิดขึ้น แต่ทั้ง 2 ให้สัญญาว่า ถ้าเหยินตายเหยินจะมอบพัน ให้เหล่ ถ้าเหล่ตาย เหล่จะมอบตาให้เหยิน ทั้ง 2 จึงตัดสินใจชวน เป้ (พิชญานัฐ สาขากร) แม่ค้าที่ขายปลาสดๆ แต่ดันขาเป้ ไล่เหล็กตามไว้ และยังเป็นกิ๊กกับ สาหัส (ชนกฤต พานิชวิทย์) ตำรวจหนุ่มจอมซื่อป้อ และเป็นคนที่ฟังอะไรไม่รู้เรื่อง เข้าร่วมแก๊งค์ด้วย ทั้ง เหยิน เป้ เหล่ จึงเข้าร่วมแก๊งค์ เสียโด้ด กิ่ง (เฉลิมชัย มหากิจศิริ) มาเฟียคุมตลาด จนกระทั่งวันหนึ่ง เสียโด้ด ได้มอบหมายงานให้ ทั้ง 3 ปฏิบัติภารกิจลักพาตัวลูกชาย มหาเศรษฐี ที่เรียนอยู่ที่โรงเรียนนานาชาติโดยมีสาหัส เข้าร่วมด้วย

ทันทีที่รถตู้จอด เหล่กับ เป้ รีบวิ่งเอาถุงดำไปคลุม เพื่อจับเหยื่อแล้วลากขึ้นรถ พอรถตู้ออกมาเหยินก็พบว่าเหยื่อที่จับมาผิดตัว ดันไปจับคนข้างๆ นั่นคือ ชังวู เด็กออกติสติก ลูกชายหัวแก้วหัวแหวนของ เสี่ยวไบ้ (เอกชัย ศรีวิชัย) ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดแถมยังเป็นหัวหน้าเสียโด้ดด้วย ทั้ง 3 จึงตัดสินใจเอ ชังวู ไปปล่อยที่วัด แต่ ชังวู ไม่ยอมไป เพราะ ชังวู เป็นเด็กขาดความอบอุ่น เห็นภาพพ่อที่ทำร้ายแม่ ทั้ง 4 ก็เลยต้องเลี้ยงดู ชังวู เมื่อถูกตามล่า ทั้งหมดแอบซ่อนตัว อยู่ในร้านคาราโอเกะของเจ้าไฟ (ปนัดดา วงศ์ผู้ดี) หัวหน้าของ เป้ริ้ว (อิม อธิตะ) สาวที่แอบชอบเหยิน จากนั้นลูกน้องเสียโด้ดก็ตามมาเจอ

ที่ร้าน คาราโอเกะ ทั้ง 4 จึงต้องรีบหนีออกมา ส่วนทางเสียได้ประกาศว่าถ้าผู้ชายเขาเป็นอะไรไป คนที่ลักพาตัว จะต้องโดนจับมาทรมานอย่างทารุณ เรื่องราวจะเป็นอย่างไร โปรดติดตาม

ทัศนะของนักวิจารณ์และผู้ชมต่อผลงาน

“สำหรับคนต้องการผ่อนคลาย ไม่คิดมากครับ เป็นเรื่องราวของคนทีพินเหยิน,ขาเป๋ และตาเหล่ และคนที่ขาเป๋นั้นอยากจะมาเป็นมาเฟีย และอยากรวย จึงชวนเพื่อนๆของเขา มาร่วมด้วยซึ่งตำรวจคนนึงเป็นกิ๊กของขาเป๋ของเราเรื่องราวต่างๆก็เกิดขึ้นจะเป็นไปอย่างไรต่อไป ก็ไปซื้อกันเอาเองนะ รับรองสนุก (ของแท้ด้วยนะ)

ใครที่ชอบภาพยนตร์ตลกเรื่องนี้ น่าจะทำให้คุณยิ้มได้ ด้วยความขมขื่นของนักแสดง ที่รุ่นวายเซ่อร์ๆกันทุกคน ทำให้มีอะไรหลุดๆมาให้เรายิ้มได้ตลอด อาจจะไม่มีสาระอะไร แต่ถ้าอยากดูแล้วสบายใจก็ควรจะดูกันซะ คิดอะไรมากแต่โลกเราทุกวันนี้ก็เครียดพออยู่แล้ว น่าจะหาความสุขมาใส่ตัวกันบ้างเพื่อจะทำให้เรายังอยากอยู่บนโลกใบนี้ต่อไป... ขอบอกว่าตลก ที่โตะตี้ กับจตุรงค์ นั้นแหละ แบบว่าเขาตลกอาชีพ มุขเยอะ ส่วนคน

อื่นเหมือนตัวประกอบ เนื้อหาไม่มีอะไรเลย ไปจับตัวคนที่เราจะเรียก ค่าได้ผิดตัวแล้วดันพาไปไหนมาไหนด้วย ชะงั้น สรุปลดเอาขำแล้วกันอย่าไปคิดมาก เพราะคนสร้างยังคิดได้แค่นี้เลย หนังไทยถึงได้มีมาตรฐานแค่นี้ เรื่องราวความฮาเริ่มขึ้นเมื่อ เหยิน (จตุรงค์ มกจ๊ก) ชายขับรถสองแถวในตลาดคอยกรวย จึงเข้าแก๊งมาเฟียแล้วชวนเพื่อนรัก เหล่ (โก๊ะตี๋ อารมณ์บอจอย) เข้าร่วม และด้วยความที่เหล่าเหล่าความวุ่นวายจึงเกิดขึ้น แต่ทั้ง 2 ให้สัญญาว่าถ้าเหยินตายเหยินจะมอบพื้นที่ให้เหล่า ถ้าเหล่าตายเหล่าจะมอบตาให้เหยิน ทั้ง 2 จึงตัดสินใจชวน เป้ (พิชญานัฐ สาขากร) แม่ค้าที่ขายปลาสดๆ แต่ดันขาเป้ใส่เหล็กคามไว้ และยังเป็นกิ๊กกับ สาหัส (ชนกฤต พานิชวิทย์) ตำรวจหนุ่มจอมซื่อป้อ และเป็นคนที่ฟังอะไรไม่รู้เรื่องเข้าร่วมแก๊งด้วย”

“เมื่อมองในแง่หนังตลก ผมรู้สึกว่าได้รับความสนุกสนานจากการดูเรื่องนี้มากกว่า ฉากหรือการเล่นตลก ที่ผมรู้สึกว่าได้ตลกจริงๆ คือช่วงที่เข้าไปในโรงพยาบาลร้าง แล้วเจอผีโดยฉากเด็ดได้แก่ฉากคุยกับผี แล้วผีถามเรื่องการตัดฟัน ตัดฟันที่ไหน? ใครทำให้? ถ้าตัดกันขนาดนี้แล้วทำไมไม่ใส่มุ้งลวดเสียเลยละ อะไรประมาณนั้น (ดูเหมือนว่าเป็นฉากที่ตัดมาโฆษณาด้วย)

อีกฉากก็คือผีคุยโทรศัพท์ ไม่ได้ตลกที่ประเด็นในการคุย แต่เป็นเรื่องของผีใช้โทรศัพท์ ผมว่าเป็นแนวคิดที่เข้าท่าที่สุดอย่างหนึ่งเมื่อก้าวถึงโทรศัพท์ ทำให้นักไปถึงเรื่อง "ก่อนบ่ายเดอะมูฟวี่" ฉากที่เมียค้นเจอเบอร์โทรศัพท์แล้วตัวบอกว่าเบอร์ของม้า แล้วไม่นานก็มีผู้หญิงโทรมา เมียเลยพูดว่าม้าโทรมา ฉากนี้ก็ตลกดีกลับมาที่ "เหยิน เป้ เหล่ เซมมาถูเตะ" อีกฉากที่ตลกก็คือ ฉากเหล่า (โก๊ะตี๋) กลั่นหาใจเพื่อไม่ให้ผีมองเห็นแล้วโดนผีเอาไม้ฟาดหัว ฉากนี้ทำให้ผมหัวเราะได้ โดยส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของนักแสดงด้วย อย่างไรก็ตาม ถ้าหากเล่นตลกด้วยการใช้ผีแล้วมันได้ผลแสดงว่าการเล่นตลกที่เล่นกันก่อนหน้านั้นมันไม่ค่อยจะได้ผล? ส่วนการเล่นตลกที่ไม่เข้าท่าก็มีอยู่มากมาย บางฉากไม่ตลกเลย บางฉากก็พยายามมากเกินไป อย่างเช่น ฉากสองสาวยื่นร้องไห้หน้าห้องผ่าตัดนั้นดูยืดยาวและเกินพอดี เกินจนแสดงให้เห็นว่าพยายามที่จะตลกแล้วไม่ตลก โดยรวมแล้วผมประเมินหนังทั้งสองเรื่องนี้ที่อยู่ในระดับเดียวกัน โดย "เหยิน เป้ เหล่ เซมมาถูเตะ" ตลกกว่าเล็กน้อย”

ณัฐวัชร กังวาลไกล (23 ธันวาคม 2550) “คุณพจน์ อานนท์ มักจะพูดอยู่เสมอว่า หนังสือของเขานั้นทำขึ้นมาเพื่อกลุ่มเป้าหมายของเขา ผมซึ่งไม่ใช่เสียทีเดียวเลยนึกไม่ค่อยออกว่า กลุ่มเป้าหมายที่วันนี้พอใจกับงานของคุณพจน์แค่ไหน จนวันหนึ่ง ได้เดินทางโดยแท็กซี่ และคนขับก็เปิด “หอแต้วแตก” คุยไปด้วยขับรถไปด้วย เขาจะสนุกสนานไปกับหนังสือ ทว่ากลางเรื่องราวแปลกประหลาด แม้แต่ตัวผมเอง ก็คิดว่าหนังสือนั้นบ้าดี และดูได้เพลินๆ พอถึงตอนนี้ก็เลยเริ่มเข้าใจแล้วว่า กลุ่มเป้าหมายในหนังสือของคุณพจน์ โดยเฉพาะหนังสือเล่มนั้น ก็คือคนที่พร้อมจะเสพความบันเทิงเฮฮาในหนังสือแบบไม่ต้องไปคิดอะไรมาก ไม่ต้องไปสนใจเหตุและผลอะไรเท่าไร มาถึงเรื่องล่าสุด “เหยิน เป้ เหล่ เซมากูเตะ” ก็ยังคงเป็นหนังสือตลกแบบพจน์ อานนท์ มีพล็อตเรื่องคร่ำๆ เกี่ยวกับตัวเองสามคนที่ฝันเหยินคนหนึ่ง (จตุรงค์), ขาเป้คนหนึ่ง (เมย์ พิษณุนาฏ) และตาเหล่ (โก๊ะตี้) อยากเป็นมาเฟียเพื่อชีวิตจะได้ร่ำรวยขึ้น เลยไปสมัครงานกับนักเลง (เฉลิมชัย มหากิจศิริ) งานแรกคือ ไปลักพาตัวเด็กคนหนึ่งที่ดินจับผิดไปจับเอาลูกเจ้าพ่อใหญ่ (เอกชัย ศรีวิชัย) เลยโดนตามล่าว่านวยกันไป จะเห็นได้ว่ามีพล็อตเรื่องเพียงแค่นี้เอง เหตุการณ์ในหนังสือส่วนใหญ่เกิดขึ้นเพื่อปูทางให้มุกตลก หลุดจากยึดยาวและเอาเข้าจริงในตอนแรกก็ตลกดี แต่หลังๆ เมื่อมันยาวมากเกินไปก็เริ่มไม่ค่อยจะตลกนัก เช่น ฉากในโรงพยาบาลร้าง (ที่น่าจะให้เห็นกันในหนังสือตัวอย่าง) ส่วนตัวมีความรู้สึกมาตลอดว่าคุณพจน์เป็นคนที่ทำอะไรเน้นปริมาณมากไว้มาก่อน มุกตลกบางฉากจึงยิ่งกันหุดดับับใหม่ เหมือนเฟี้ยวอันไหนไม่เวิร์กก็คง

จะต้องมีขำกันสักอันแหละ อันที่ขำมันก็มีแหละครับอาจจะไม่ขำแบบตลกเก๋ๆ แต่ก็สร้างเสียงหัวเราะพอประมาณ ยกเว้นแต่คุณเป็นคนเสียดสี คุณอาจจะหัวเราะเสียงดังก็ได้ แต่มุกที่ไม่ได้ผลหรือได้แค่ฮึๆ มันก็กว่าครึ่งเลย มุกแบบนี้ช่วยทำให้หลายช่วงเวลาในหนังยืดยาวเกินความจำเป็น คนตลกก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สังเกตมานานในหนังของพจน์ อานนท์ มักจะไม่มึงหว่าไหนเลยที่ไม่มีเพลงประกอบเข้ามาคลอ บางทีก็เหมาะดี บางทีก็ล่อมแกล้ม แต่บางทีภาพกับเสียงมันก็ไม่เข้ากันเอาซะเลย และดูเหมือนจะเป็นความเคยชินของผู้กำกับไปแล้วด้วย เข้าใจดีครับว่าผู้กำกับกลัวคนไม่เข้าใจอารมณ์ในซีนนั้นๆ ว่านี่กำลังเศร้าอยู่นะ นี่กำลังโรแมนติก นี่กำลังแอ็คชั่น แต่บางเรื่องก็ไม่ได้เอาดนตรีประกอบมากระหน่ำใส่ตลอดเวลา ภาพและบทสนทนาที่ช่วยเล่าเรื่องและอารมณ์ตรงนั้นได้ มันสะท้อนให้เห็นว่าจริงๆ คุณพจน์ก็ยังไม่แม่นตรงนี้สักเท่าไร และก็คงเป็นแบบนี้ต่อไปเรื่อยๆ การแสดงก็เป็นอีกอย่างที่ดูเหมือนผู้กำกับจะชอบปล่อยให้เล่นกันตามใจชอบ และนักแสดงทุกคนก็ช่วยกันเล่นออกมาโอเวอร์ แอ็คติ้ง เป็นตัวการ์ตูนกันไปหมด เลยไม่มีใครโดดเด่นน่าจดจำเป็นพิเศษ”

พูดถึงเรื่องการแสดงแบบตัวการ์ตูน ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อเสียคือเราไม่สามารถเข้าถึงและเอาใจช่วยตัวละครได้เลย ในฉากวิกฤตถึงเลือดถึงเนื้อจึงอาจจะมีคนคิดว่า “เดี๋ยวก็ไม่ใช่ไรแล้ว” และก็ไม่เป็นไรจริงๆ เรื่องคลี่คลายอย่างง่ายๆ จากที่ยังกันติดตามบทจะเป็นพวกเดียวกันก็เป็นเฉยเลย ข้อดีคือ คงไม่มีใครคิดจริงจังกับความคิดสนับสนุนคนให้เป็นโจรอย่างที่ส่งผ่านมาในหนัง

งานด้านภาพที่ยังคงเป็นคุณปัญญา นิมเจริญพงศ์(เว้นไม่ได้ถ่ายให้ตอน “เพื่อน กูรักมึงวะ”) ก็เป็นไปตามมาตรฐาน ภาพบรรยากาศในพัทยาซึ่งเป็นโลเคชั่นหลักของหนังก็ไม่ได้แปลกแตกต่างจากที่เคยเห็นกันมา ส่วนงานตัดต่อของทิวา เมย์ไชสง ก็มีความกระชับพอจะช่วยให้หนังเดินหน้าไปได้เรื่อยๆ

อีกอย่างที่ยังคงได้เห็นในหนังของคุณพจน์ อันที่จริงก็หนังตลกทุกๆ เรื่องในระยะหลังๆ คือ เรื่องคำหยาบนี้แหละครับ ผมคงจะรู้สึกอะไรถ้าหากหนังไม่มีการออกป้ายโฆษณาว่า “หนังเรื่องนี้ไม่มีคำหยาบ” (คล้ายๆ ทำนองนี้นะครับ) ออกมาให้เห็น แต่จริงๆ แล้ว “เหยิน เป้ เหล่ๆ” ก็ยังคงมีถึงเหล่านั่นครบถ้วน สารพัดสัตว์อาจจะ

ไม่ถึงวิ่งพลา้น แต่ก็ยังเดินไปเดินมา ดูเหมือนจะเป็นโฆษณาที่หลอกให้พ่อแม่จูงลูกจูงหลานมาดู ไม่ค่อยรับผิดชอบต่อสังคมเท่าไร เพราะนอกจากคำหยาบแล้ว ในหนังยังมีความทะลึ่งหยาบ โลกต่างๆ นานาแทรกอยู่ตลอด แกรมในเรื่องยังมีแต่คนกระต๊อบกันทำร้ายกันอย่างไม่มีความผิดอีก ถึงตัวละครจะดูการ์ตูนแต่เวลาต่อยตีกันยังเลือดท่วมจออยู่ ผมจึงพูดได้เลยว่าหนังเรื่องนี้ไม่เหมาะแก่เด็กๆ แน่ พ่อแม่ถ้าไม่อยากให้ลูกซึมซับอะไรที่ไม่ดีก็ควรพาไปดูอย่างอื่น นอกจากพ่อแม่แล้ว คนที่ไม่ชอบหนังพจน์อานนท์มาตลอด ก็น่าจะยังไม่ชอบหนังเรื่องนี้ต่อไป ส่วนคนที่ชอบ ก็คงไม่น่าจะพลาดหนังเรื่องนี้ ซึ่งไม่มีใครจะมีอะไรแปลกแตกต่างจากงานเดิมๆ ของเขา”

4. ผลงานภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบอื่นๆ

ผลงานภาพยนตร์ตลกประเภทนี้ผู้สร้างใช้โครงเรื่องหรือเนื้อหาแบบหนังชีวิตหนังรักเป็นหลักแต่สอดแทรกความขบขันไว้ในเรื่องเป็นระยะๆ มีทั้งผลงานที่เรียกเสียงฮาได้ตลอดไปจนถึงผลงานที่ผู้ชมนั่งอมยิ้มและฮาบ้างบางครั้ง ความขบขันมักเป็นมุขที่ผู้กำกับสอดแทรกไว้ในผลงาน ภาพยนตร์ประเภทนี้ได้แก่ผลงานภาพยนตร์เรื่องแม่ล้นรักหมวยยกล้อ แก๊งชะนีกับอีแอบ แสบสนิมศิษย์สายหน้า อีต๋มตายแน่ อีสัม

สมหวัง อีส้มสมหวังชะชะซ่า เจ้ม และหม่าเดียหัวเหลี่ยมหัวแหลม ผลงานกลุ่มนี้ พบว่ามีอยู่จำนวนรวม 8 เรื่องคิดเป็นร้อยละ 20 ของผลงานภาพยนตร์ตลกของไทย ในช่วงพ.ศ.2548 จนถึงปีพ.ศ.2552

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาผลงานภาพยนตร์ตลกของไทย ที่ผลิตและออกฉายให้แก่ผู้ชม ในช่วงระยะเวลา ระหว่างปีพุทธศักราช 2548 จนกระทั่งปีพุทธศักราช 2552 โดยมีรายละเอียดของกระบวนการศึกษาและผลของการศึกษาค้างนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ตลกของไทยในระหว่างช่วงพุทธศักราช 2548 ถึง 2552. ในประเด็น การสร้างอารมณ์ ภาพสะท้อนสังคมไทย โลกทัศน์ (point of view) ของผู้สร้างงาน รวมทั้งทัศนคติต่องานภาพยนตร์ตลกของไทย

ความสำคัญของการวิจัย

1. จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาพยนตร์ในระดับอุดมศึกษา ในประเด็นอัตลักษณ์ของภาพยนตร์ไทย และสถานภาพของงานภาพยนตร์ไทยปัจจุบัน
2. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานภาพยนตร์ของไทยในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552 มุ่งที่จะทำกรณีศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทยประเภทภาพยนตร์ตลก (comedy) ในประเด็น: การสร้างอารมณ์ขัน ภาพสะท้อนสังคมไทยและโลกทัศน์ของผู้สร้างงาน ลักษณะเฉพาะ รวมทั้งทัศนคติของนักวิชาการ นักวิจารณ์และบุคลากรด้านภาพยนตร์ต่อภาพยนตร์ตลกของไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัย เรื่อง ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 ใช้ภาพยนตร์ตลกของไทยที่เผยแพร่และจัดทำเป็น DVD วางจำหน่ายในท้องตลาดจำนวน 42 เรื่อง

สรุปและอภิปรายผล

1. จากการศึกษาศิลปะภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 ในประเด็นต่างๆพบว่า ในประเด็นการสร้างอารมณ์ขันในภาพยนตร์ไทยในช่วงปี 2548-2552 ผู้สร้างงานภาพยนตร์ตลกของไทยสร้างผลงาน โดยมีลักษณะของงานจัดแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มตามลักษณะเด่นๆ จากกลุ่มตัวอย่างที่ ศึกษาจำนวนหนังตลก 42 เรื่อง 1. หนังตลกที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับผี หรือ ที่เรียกกันว่า หนังผีตลกอยู่จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.71 2. งานภาพยนตร์ตลกที่เกิดจากการล้อเลียน ผลงานภาพยนตร์กลุ่มนี้มีจำนวน 11 เรื่อง คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.19 3. ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบภาพยนตร์บู๊(Action Comedy) มีทั้งสิ้นจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นอัตราร้อยละ19.04 4. ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบอื่นๆ ผลงานกลุ่มนี้พบว่ามีอยู่จำนวนรวม 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 ของผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงพ.ศ.2548 จนถึงปีพ.ศ.2552
2. ความขบขันในภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 มักเป็นอารมณ์ขันอันเกิดจากลักษณะที่เกินพอดีของตัวละครและสถานการณ์ที่อุปโลกเป็นหลัก ลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี2548-25 ที่ผู้สร้างนิยมนำมาสร้างอารมณ์ขันได้แก่ ตัวละครที่เป็นกระเทย ตัวละครกลุ่มการศึกษาน้อยจากชนบทโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากภาคอีสานของไทย และกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะทางร่างกายที่พิกลพิการ
3. ภาพสะท้อนจากผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของผู้สร้างงานภาพยนตร์จะมุ่งเน้นที่การสร้างอารมณ์ขบขันเป็นหลัก โดยมีได้คำนึงถึงความสมเหตุสมผล หรือสาระใดๆเป็นหลักเลย อาจมีเพียงประเด็นแนวคิดเล็กๆบ้างจากเรื่อง ขณะที่ผู้ชมส่วนใหญ่ก็เสพงานสกุลนี้เพื่อการ

ค่อนข้างมากกว่าที่จะหวังว่าจะต้องได้รับสารหรือแง่คิดจากงาน ผู้ชมต้องการเพียงได้หัวเราะ จากความไร้สาระหรือมุขตลก ที่นักแสดงหรือผู้ผลิตนำเสนอเท่านั้น อย่างไรก็ตามในผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552มีผลงานจำนวนหนึ่งยังใช้คำหยาบ ในการสร้างความตลก ซึ่งผู้ชมส่วนมากเห็นว่ายังเป็นข้อเสียของผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 ที่สำคัญและมีผู้ชมและนักวิจารณ์บางท่านเห็นว่าผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยน่าจะได้มีการพัฒนาการสร้างอารมณ์ขันให้ดูลุ่มลึก มากกว่าจะเป็นแค่มุขของตลกคาเฟ่หรือมุขตลกแบบ farce และ slapstick ไปสู่ผลงานแบบ comedy ที่มีความลุ่มลึกทางความคิดสร้างสรรค์

4. ผลงานภาพยนตร์ตระกูลหนังตลกมีสัดส่วนร้อยละ 19.13 ของผลงานภาพยนตร์ไทยทั้งหมดที่ผลิตในช่วงเวลาระหว่างปีพ.ศ.2548 ถึงปีพ.ศ. 2552 ซึ่งมีผลงานภาพยนตร์ที่ผลิตและออกเผยแพร่รวมทั้งสิ้น 230 เรื่องเป็นผลงานภาพยนตร์ตลกจำนวนทั้งสิ้น 44 เรื่อง นับได้ว่าสัดส่วน 1 : 5 เป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร

ข้อเสนอแนะ

1. น่าจะได้มีการศึกษาผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยเปรียบเทียบกับผลงานภาพยนตร์ตลกของต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ในเอเชียเพื่อพิจารณาลักษณะร่วมและความแตกต่างอันจะนำผลไปสู่กระบวนการพัฒนางานภาพยนตร์ของไทยให้มีคุณภาพมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษวิเคราะห์ผลงานภาพยนตร์ตลกของตะวันตกในประเด็นการสร้างอารมณ์ขันและลักษณะเด่นของผลงานแนว Comedy ของตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานที่ได้รับรางวัลเพื่อนำข้อดีและจุดเด่นจากการสร้างงานของตะวันตกมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาผลงานภาพยนตร์ของไทยต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2549). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอคิสันเพรสโปรดักส์.
- กิตติศักดิ์ สุวรรณโกภิน, ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2542). *จินตทัศน์แห่งเสรีชนและศิลปะการเล่าเรื่อง ในภาพยนตร์. ในจินตทัศน์ทางสังคมในภาษาสื่อมวลชน: ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ละครโทรทัศน์ มิวสิควีดีโอ ข่าว และโฆษณา*. กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์โดยโครงการหนังสือชุดวิจัย และ พัฒนานิเทศศาสตร์
- กัจจกร หลุยยะพงศ์และสมสุข หินวิมาน.(2552) *หลอน รัก สับสน ในหนังไทย ภาพยนตร์ไทยในรอบสามศตวรรษ(พ.ศ.2520-2547)กรณีศึกษาตระกูลหนังผี หนังรักและหนังยุคหลังสมัยใหม่* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม.
- จันทน์ เจริญศรี. (2544). *โพสต์โมเดิร์นกับสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ : วิชาษา.
- ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน. (2539). *วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลิดา เอื้อบำรุงจิต.(2548)*พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยในช่วงพ.ศ.2540-2548 สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย* กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- ไชยันต์ ไชยพร. (2550). *POSTMODERN ชะตากรรมโพสต์โมเดิร์นในอุ้งมือนักปรัชญาการเมือง* โบราณ. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2551). *การปฏิบัติสัญลักษณ์ของไซซูร์ เส้นทางสู่โพสต์โมเดิร์นนิสม์*. กรุงเทพฯ : วิชาษา.
- โตม สุขวงศ์.(2553) *หนึ่งศตวรรษภาพยนตร์ในประเทศไทย (ออนไลน์)*
Available: <http://thaiilm.com/articleDetail.asp?id=17>.

- ชิตูณ สุภาสัย. (2550). *แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์: กรณีศึกษาภาพยนตร์ของห้วงกาไว. ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ* เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นราธิป วิรุฬห์ชาตะพันธ์, กิตติ กันภัย. (2550). *การสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์. วารสาร นิเทศศาสตร์ ปีที่ 25 ฉบับที่ 1.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา. (2552) *โรงงานแห่งความฝันสู่การวิจารณ์ภาพยนตร์สำนักบริบท* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พับลิค บุเคอริ.
- บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา. (2552). *ศิลปะแขนงที่เจ็ด เพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์.* กรุงเทพฯ: พับลิค บุเคอริ. 428 หน้า.
- พัฒนา กิติอาษา. (2546). *คนพันธุ์ป๊อป: ตัวตนคนไทยในวัฒนธรรมสมัยนิยม.* กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- เพ็ญศิริ เสวตวิหारी. (2541). *อิทธิพลของแนวคิดหลังยุคสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยของผู้กำกับรุ่นใหม่ระหว่างปี 2538-2540.* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รักษานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2546). *นักสร้าง สร้างหนัง หนังสือ.* กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา จักกะพาก และจิรายุทธ์ สินธุพันธุ์. (2546). *จินตทัศน์ทางสังคมและกลวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ของสตั๊ดยาดิเรย์.* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โรลิ่งด์ บาร์ตส์, เขียน. วรณพิมล อังคศิริสรรพ, แปล. (2551). *มายาคติ Mythologies.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). *ทฤษฎีสังคมวิทยา.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิญาญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). *อัตลักษณ์: การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด.* คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

- Butler, Andrew M.,(2008) *Film Study*. Great Britain: Cox &Wyman.
- Caldwell, Thomas. (2005) *Film Analysis Handbook*. Mentone Victoria: Everbest Printing Co.
- Dick, Bernard F.(2010). *Anatomy of Film* Bedford St. Martin's , New York.
- Greg M. Smith. (2003). *Film Structure and the Emotion System*. Cambridge University Press, New York.
- MacDonald, Scott. (1942). *A Critical Cinema 5 Interviews with Independent Filmmakers*. Copyright 2006 by The Regents of the University of California.
- Nayar, Pramod K.(2006) *Reading Culture; Theory, Praxis, Politics* Sage Publication, London.
- Laughey, Dan. (2009) *Media Studies; Theories and Approach* Kamera Books, Harpenden.
- Rabiger, Michael. (2008). *Directing : film techniques and aesthetics*. 4th ed. Published by Elsevier.
- Stam, Robert., (2008) *Film Theory: An Introduction*. Blackwell Publishing, Victoria, Australia.
- Stewart, Colin and Adam Kowaltzke, (2008) *Media : New Ways and Meanings*. Australia : John Wiley& Son.

คณะผู้ทำวิจัย

1. **ชื่อสกุล** รศ พงษ์สิทธิ์ สุขเกษมรัฐศิริ หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน
สังกัด วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ตั้ง 114 ถ.อโศกมนตรี สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ที่ทำงาน 02 259 2343 โทรสาร 02 259 2344
อีเมลล์ pritsu@swu.ac.th

ทุนสนับสนุน

ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณรายได้ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553
เริ่มงานวิจัย ปี พ.ศ.2553 สิ้นสุดงานวิจัย ปี พ.ศ.2555

บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อโครงการ

ภาพยนตร์ตลก : กรณีศึกษาภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงปี 2548-2552

Comedy Film : A Case Study of Thai Comedy Film during 2006-2009

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ตลกของไทยในระหว่างช่วงพุทธศักราช 2548 ถึง 2552. ในประเด็น การสร้างอารมณ์ขัน ภาพสะท้อนสังคมไทย โลกทัศน์ (point of view) ของผู้สร้างงาน รวมทั้งทัศนคติต่องานภาพยนตร์ตลกของไทย

ที่มาของการวิจัย

ภาพยนตร์นับเป็นสิ่งร่วมสมัย ที่มีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของผู้คน ในโลกในนี้อย่างมากสื่อหนึ่งท่ามกลางสื่อร่วมสมัยอื่นๆ ในปัจจุบัน ภาพยนตร์นับเป็นสิ่งที่มนุษย์ในปัจจุบัน อาศัยเป็นเครื่องบันเทิงใจ หรือองค์ประกอบหนึ่งของการพักผ่อน อีกทั้งยังเป็นสินค้าของธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ผู้ผลิตในจำนวนมหาศาล “ภาพยนตร์เป็นสื่อที่เน้นระบบธุรกิจตั้งแต่ยุคแรก นับตั้งแต่การผลิตภาพยนตร์ขึ้นมา โรแมนติก เอคิชั่น นักประดิษฐ์ภาพยนตร์อันเลื่องชื่อกี่วางแผนที่จะขายผลงานของเขาให้กับผู้ชมได้ยลทันที และต่อจากนั้นไม่นาน เมื่อสังคมโลกกำลังก้าวไปสู่สังคมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้กลายเป็นเครื่องมือของโลกทุนนิยม...บ่อยครั้งที่

ภาพยนตร์ถูกมองว่า เป็นเพียงพาณิชย์และโรงงานสร้างความเพื่อฝัน แต่ในทางกลับกัน บรรดานักลงทุนและแม้แต่รัฐบาลก็ยังให้ความสำคัญแก่ภาพยนตร์ ในฐานะอุตสาหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ” (กำจร หลุยยะพงศ์และสมสุข หินวิมาน, 2552: 4)

กว่าร้อยปีที่ผ่านมามี “ภาพยนตร์” หรือ “หนัง” ได้เดินทางข้ามพรมแดนมาสู่ประเทศไทย ในฐานะสื่อประเภทหนึ่งที่ผสานไปด้วยความบันเทิง ความเป็นศิลปะ และความเป็นพาณิชย์ อยู่ด้วยกันอย่างลงตัว โดยส่วนใหญ่เป็นการปรุงแต่งภาพของวิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมของไทย จนกลายเป็นภาพยนตร์แนวต่างๆ อาทิ

ภาพยนตร์แนวสยองขวัญ ผจญภัย ตลก รัก แม้กระทั่งภาพยนตร์นอกกระแสที่เริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งล้วนเป็นผลพวงมาจากกระบวนการสร้างสรรค์เรื่องราวของศิลปะการสร้างงานภาพยนตร์หรือหนังที่มีมาตั้งแต่อดีตนั่นเอง

ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ภาพยนตร์ไทยเข้ามามีบทบาทสู่สังคมในรูปแบบของการให้ความบันเทิง หากแต่ภาพยนตร์มิได้เป็นเพียงสื่อเดียวที่มอบความบันเทิงสู่ประชาชนอย่างที่ผ่านมา เมื่อยุคสมัยของโทรทัศน์ได้ก้าวเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อสังคมไทย ทำให้การชมภาพยนตร์และการผลิต รวมถึงจำนวนผู้เสพภาพยนตร์ที่เข้าชมภาพยนตร์หรือหนังตามโรงภาพยนตร์ลดลง และยิ่งไปกว่านั้นเมื่อถึงยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน ที่เข้าถึงทุกครัวเรือน และเชื่อมต่อกับโลกทั้งใบไว้ด้วยกันในสื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ยิ่งส่งผลทำให้ภาพยนตร์ หรือหนังไทย ได้รับความนิยมนจากผู้เสพในสังคมลดลง และเปลี่ยนไปตามกระแส นวัตกรรมทางเทคโนโลยี ที่ก้าวหน้ามากขึ้น อันมีผลทำให้ผู้เสพของไทย สามารถเลือกช่องทางการเสพและเลือกที่จะเสพผลงาน ได้มากมายหลากหลาย และกว้างขวางมากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังสามารถเสพ ได้ในทุกพื้นที่ ที่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อย่างไรก็ตามกระแสของวงการภาพยนตร์ไทย กลับมามีบทบาทสำคัญอีกครั้งในโลกของวงการบันเทิง เนื่องมาจากมีการปฏิวัติรูปแบบการผลิต การนำเสนอ เนื้อเรื่อง รวมไปถึงข้อคิด และทฤษฎีแนวใหม่หลากหลายความคิดเห็น ที่มองว่าวงการภาพยนตร์ไทยนั้น ยังเป็นการก้าวเดินตามโลกตะวันตก แต่เมื่อย้อนกลับไปลองตระหนักถึง ความเปลี่ยนแปลงของวงการภาพยนตร์ในช่วง 5 ปีหลังมานี้ จะพบว่านอกจากการฉายภาพยนตร์ในประเทศไทยเองแล้ว ยังมีภาพยนตร์ไทยจำนวนไม่น้อยที่ได้รับการติดต่อนำไปฉายยังต่างประเทศ และก็ไม่ใช่น้อยเช่นเดียวกันที่มีการร่วมลงทุนสร้างภาพยนตร์จากต่างประเทศ ที่สำคัญไปกว่านั้นภาพยนตร์บางเรื่องก็ได้รับการติดต่อขอซื้อลิขสิทธิ์ เพื่อนำไปสร้างใหม่ในแถบโลกตะวันตก และก็มีผลงานภาพยนตร์ไทยอีกจำนวนหนึ่ง ได้ไปโลดแล่นบนเวทีประกวดภาพยนตร์ระดับโลก อีกทั้งยังสามารถได้รับรางวัลในระดับนานาชาติอีกด้วย

จากการเปลี่ยนแปลงนี้ อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจาก การศึกษาของไทยทางด้านภาพยนตร์นั้น มีการเปิดโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบมากขึ้น ทำให้เยาวชนไทยมีความคิดกว้างไกล และสร้างสรรค์งานออกมาได้อย่างไร้ขีดจำกัด รวมถึงการพัฒนาทางด้านเครื่องมือการถ่ายทำ การตัดต่อ การผลิต

งานภาพยนตร์ที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้สร้างภาพยนตร์ได้ อย่างตรง
เป้าประสงค์ พัฒนาการในด้านต่างๆเหล่านี้ ล้วนเป็นแรงผลักดันสำคัญ ที่ช่วยเติมแต่ง
ฟันเฟืองแห่งจินตนาการในการสร้างงานภาพยนตร์ ให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไม่
หยุดยั้ง

ภาพยนตร์นอกจากจะทำหน้าที่เป็นสื่อ ที่สร้างเพื่อความบันเทิงแล้ว ยัง
นับเป็นสื่อสร้างสรรค์ที่สะท้อนวัฒนธรรม ของผู้ผลิต อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ส่งผ่าน
ความคิดความเชื่อต่างๆไปยังผู้เสพ เป็นสื่อร่วมสมัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้เสพอย่าง
มาก อย่างไรก็ตามงานภาพยนตร์ก็นับเป็นสื่อสร้างสรรค์ที่สะท้อนซึ่งอัตลักษณ์ของ
ชุมชนนั้นด้วย บางท่านเชื่อว่าความตลกเป็นสิ่งที่สอดแทรกอยู่ในงานภาพยนตร์
ไทยโดยตลอด นอกจากนี้สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการก็คือ ภาพยนตร์ตลก เป็นหนึ่ง
ในกระแสการผลิตงานในระบบอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทยที่ได้รับความนิยมจาก
ผู้ชมอย่างมาก เห็นได้จากคำกล่าวของ ปรัชญา ปิ่นแก้ว โปรดิวเซอร์บริษัทบาเรมยู
จำกัด เสนอความเห็นไว้ว่า

"ผมว่าหนังตลกกับหนังผี ยังครองแชมป์ เพราะเป็นหนังตลาด
ค่อนข้างได้เงิน แต่ในขณะที่เดียวกันคน ก็พร้อมที่จะเบื่อ 2 แนวนี้อยู่
ตลอดเวลา การทำหนังให้ดูน่าต้องเกิดจากไอเดียเจ๋งจริงๆ อย่างหม่าเป็นตลก
อาชีพและเป็นผู้กำกับ เขาสามารถสรรหามุก ได้ง่าย ๆ ผมอยากเห็นหนังไทย
ที่โดนใจ ได้ความบันเทิงและเนื้อหาที่สร้างสรรค์ ถ้าหนังนั้นเป็นที่ฮือฮา คน
ได้ดูก็จะมีการพัฒนาตัวเอง สังคมก็พัฒนาโดยใช้หนังเป็นตัวช่วย อยากให้
คนดูแตกฉานในการเลือกดูหนังเพราะหนังเป็นสื่อเพื่อความบันเทิงก็จริง แต่
ในขณะที่เดียวกันมันมีสาระ มีประเด็นหลายอย่างที่สามารถเปลี่ยนตัวเราหรือ
นำไปพัฒนาครอบครัวหรือสังคมได้ ถ้าคนดูก้าวเดินไปข้างหน้า ตัวหนังจะ
ก้าวตามไปด้วย"

อย่างไรก็ดี ท่ามกลางกระแสความนิยมของผู้ชม ที่ต้องการอารมณ์ขัน เพื่อ
คลายเครียดอันส่งผลผลักดันให้ภาพยนตร์ตลก ทำรายได้อย่างมากมาย และเกิด
กระแสการสร้างงานภาพยนตร์ตลกกันเพื่อกอบโกยรายได้กันมากขึ้น จนอาจทำให้
การเตรียมการในการผลิตและการผลิตไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร จึงเป็นผลทำให้การ
สร้างอารมณ์ขันในภาพยนตร์ไทยจำนวนหนึ่ง เป็นการสร้างความขบขันจากการใช้

เรื่องตลกหยาบคาย ดังคำกล่าวที่ว่า “หนังตลกไทยในระยะหลังถึงมีแต่คำหยาบคาย และยิ่งเรื่องไหนพยายามจะประกาศตัวว่าเป็นตลกมากเท่าไร ก็ยังมีคำหยาบคาย และคำทอมมากขึ้นเท่านั้น จนคนที่อยากเข้าไปขำ แต่ไม่ได้ขำอยากฟังคำหยาบพากันเสียอารมณ์ รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองที่พาลูกๆ เข้าไปโดยคิดว่าหนังตลกไม่มีพิษมีภัยก็รู้สึกแย่ แต่ก็ทำอะไรไม่ได้ นอกจากจะนำมาบอกต่อหรือโพสต์เตือนกันบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งนับวันยิ่งเห็นกันหนาตามากขึ้น หากก็ยังช่วยอะไรไม่ได้มาก เนื่องจากหนังประเภทนี้ยังมีออกมาเรื่อยๆ แกรมรายได้ก็ยังมีดี เพราะก็ยังมีคนที่ไม่คิดมาก รู้สึกว่าถึงจะหยาบแต่ก็ขำดี อุดหนุน ค่ายหนังบางแห่งยังใจกล้ายอมรับว่า ทำแล้วคนดูชอบ และหนังก็ได้ดังจริงๆนะ ทำไมเราถึงขำกับอะไรแบบนี้”(2010) หรือจากคำกล่าวเปรียบเทียบ “หนังฝรั่งแนวคอมเมดี้ มักใช้บริกเกอร์นักแสดงตลก ที่เป็นนักแสดงตลกจริงๆ มีพรสวรรค์และความสามารถในการแสดงให้คนดูตลกได้ แต่หนังตลกไทยมักจะยืมดาวโจ๊ก มาจากพวกตลกคาเฟ่ หรือไม่ก็พวกตลกทางทีวี นักแสดงเหล่านี้อาจจะมีเสน่ห์ แต่บางทีผมรู้สึกว่า พวกเค้าไม่ใช่ตลก ที่เป็นตลกธรรมชาติ บางครั้งเหมือนฝืนๆด้วยซ้ำ ดังนั้นจึงเห็นมุขฮากริบในหนังตลกไทยอยู่ร่าไป” จากปฏิกิริยาตอบสนองเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตบุคลากรสู่ธุรกิจบันเทิงและงานภาพยนตร์ ตระหนักถึงความจำเป็นในอันที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์ สิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อการเท่าทัน ต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในเมืองไทย

จากข้อมูลข้างต้นนี้เองจึงทำให้ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ให้ความสนใจที่จะศึกษาผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาในฐานะเป็นสื่อที่มีผลตรงต่อผู้เสพ ว่ามีลักษณะเช่นไร มีอัตลักษณ์เช่นไร ตลอดจนมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นเช่นไร

การดำเนินงานและผลงานที่ได้รับจากการวิจัย

ในส่วนของการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ได้ออกแบบวิธีวิจัยไว้ 3 ส่วนดังนี้ คือ ผู้วิจัยทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กรอบคิดทางด้านภาพยนตร์ ตลอดจนด้านสื่อและวัฒนธรรมศึกษาภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทย มาใช้เพื่อค้นหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเป็นการเปิดมิติทางความคิด โลกทัศน์ ตลอดจนภาพสะท้อนต่างๆในบริบทของสุนทรียะ สังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏผ่านภาพยนตร์ โดย

ทำการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องควบคู่กับทำการวิเคราะห์เนื้อหา/ตัวบท (Textual Analysis) จากสื่อภาพยนตร์ด้วยแนวทางเชิงสัญวิทยา (Semiotic approaches) รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ทางด้านผู้ส่งสาร หรือ ผู้ผลิตภาพยนตร์ จากนั้นทำการนำเสนอข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในรูปแบบของการพรรณนาความ (Descriptive) ผลการศึกษาพบว่าในช่วงปีพ.ศ. 2548 - 2552 ผู้สร้างงานภาพยนตร์ตลกของไทย สร้างผลงานโดยมีลักษณะของงานจัดได้เป็น 4 กลุ่มตามลักษณะเด่นๆได้แก่ 1. หนังตลกที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับผี หรือ ที่เรียกกันว่า หนังผี ตลก มีจำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.71 2. งานภาพยนตร์ตลกที่เกิดจากการล้อเลียน มีจำนวน 11 เรื่อง คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.19 3. ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบภาพยนตร์บู๊ มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.04 4. ภาพยนตร์ตลกที่มีโครงเรื่องแบบอื่นๆ มีจำนวนรวม 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 ของผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยในช่วงพ.ศ.2548 จนถึงปีพ.ศ.2552

ความขบขัน มักเป็นอารมณ์ขันอันเกิดจากลักษณะที่เกินพอดีของตัวละครและสถานการณ์ที่อุปคติดำเนินหลัก ลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์ตลกของไทย ที่ผู้สร้างนิยมนำมาสร้างอารมณ์ขันได้แก่ ตัวละครที่เป็นกระเทย ตัวละครกลุ่มการศึกษาน้อยจากชนบทโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากภาคอีสานของไทย และกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะทางร่างกายที่พิกลพิการ

ภาพสะท้อนจากผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของผู้สร้างงานภาพยนตร์จะมุ่งเน้นที่การสร้างอารมณ์ขบขันเป็นหลัก โดยมิได้คำนึงถึงความสมเหตุสมผล หรือสาระใดๆเป็นหลักเลย อาจมีเพียงประเด็นแนวคิดเล็กๆบ้างจากเรื่อง ขณะที่ผู้ชมส่วนใหญ่ก็เสพงานสกุลนี้ก็เพื่อการผ่อนคลายมากกว่าที่จะหวังว่าจะต้องได้รับสารหรือแง่คิดจากงาน ผู้ชมต้องการเพียงได้หัวเราะ จากความไร้สาระหรือมุขตลก ที่นักแสดงหรือผู้ผลิตนำเสนอเท่านั้น

อย่างไรก็ดีพบว่าในผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552มีผลงานจำนวนหนึ่งยังใช้คำหยาบ ในการสร้างความตลก ซึ่งผู้ชมส่วนมากเห็นว่ายังเป็นข้อเสียของผลงานภาพยนตร์ ตลกของไทยในช่วงปี2548-2552 ที่สำคัญ และมีผู้ชมและนักวิจารณ์บางท่านเห็นว่าผลงานภาพยนตร์ตลกของไทยน่าจะได้มีการพัฒนาการสร้างอารมณ์ขันให้ดูลุ่มลึก มากกว่าจะเป็นแค่มุขของตลกคาเฟ่ หรือมุขตลกแบบ farce และ slapstick ไปสู่ผลงานแบบ comedy ที่มีความลุ่มลึกทางความคิดสร้างสรรค์

ผลงานภาพยนตร์ตระกูลหนังตลกมีสัดส่วนร้อยละ 19.13 ของผลงานภาพยนตร์ไทยทั้งหมดที่ผลิตในช่วงเวลาระหว่างปีพ.ศ.2548 ถึงปีพ.ศ. 2552 ซึ่งมีผลงานภาพยนตร์ที่ผลิตและออกเผยแพร่รวมทั้งสิ้น 230 เรื่อง เป็นผลงานภาพยนตร์ตลก จำนวนทั้งสิ้น 44 เรื่อง นับได้ว่าสัดส่วน 1 : 5 เป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ได้หลายระดับ หลายภาคส่วน โดยเฉพาะ 2 ส่วนที่สำคัญที่วิจัยขึ้นนี้ตั้งไว้คือ ส่วนวิชาการ และ วิชาชีพ ซึ่งส่วนแรกที่เป็นเรื่องทางวิชาการนั้น สามารถนำไปต่อยอดเรียนรู้ รวมถึงการนำไปปรับประยุกต์ใช้สำหรับการเรียนการสอนทางด้านสื่อสารมวลชน ด้านภาพยนตร์ และอื่นๆ ส่วนในเชิงวิชาชีพนั้น ทำให้ได้ทราบว่าคุณภาพของหนังตลกของไทยนั้น ในปัจจุบันเป็นอย่างไร ทิศทางจะไปทางไหน กระบวนการสร้างความคิดก่อนการทำหนังเป็นอย่างไร ซึ่งทั้งสองส่วนนี้สามารถตอบโจทย์ได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประเภทนี้ได้ต่อไป

ผลงานวิจัย/ผลผลิต สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม หรืออื่น ๆ ที่ได้จากการทำวิจัย และมี Impact ต่อสังคม, ประเทศชาติได้รับประโยชน์อะไร

ด้วยโครงการวิจัยชิ้นนี้ เป็น โครงการวิจัยทางด้านสื่อภาพยนตร์ ซึ่งถือเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ที่สามารถเข้าถึงมวลชนในวงกว้างได้ เพราะฉะนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงแนวคิดของทางด้านผู้ผลิต รวมถึงสารหรือเนื้อหาที่ได้จากภาพยนตร์ ซึ่งทั้งสองส่วนถือเป็นต้นน้ำ หรือต้นทางๆ ความคิดที่จะกระจายออกสู่สังคมวงกว้างในระดับชาติและนานาชาติ การที่ผู้ชมจะได้รับชมสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ผู้ชมควรที่จะเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมาและเป็นไปของสื่อประเศนี้ให้ถ่องแท้

หนังตลก ที่อยู่ในสังคมนี้ในช่วงที่ผ่านมา ถูกนำมาทำการศึกษาวิจัยในเชิงวิชาการ เพื่อถอดรหัสสิ่งต่างๆ ที่ตัวหนังพยายามจะบอกกับผู้ชม เพราะโดยภาพรวมแล้ว “หนังตลก” ถือเป็นกลุ่มหนังที่สะท้อนถึงลักษณะนิสัยประจำชาติของผู้เสพ อีกทั้งยังสะท้อนความคิดความเชื่อบางประการของชุมชนผู้ผลิตและผู้เสพต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในวิถีชีวิตของสังคมนั้นๆ ไม่ว่าจะดีหรือไม่ดี มันก็ย่อมมีผลกับผู้ชมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งล้วนมีผลกับ

สังคมวงกว้างทั้งสิ้น การที่เราพยายามอนุรักษ์ รักษา วัฒนธรรมของชาติ สิ่งที่เราจะต้องเริ่มพิจารณาที่ไม่แพ้เรื่องอื่นๆ คือ เรื่องของสื่อในบ้านเรา ถือสื่อดี สังคมและประเทศก็จะดีตาม

ผลการศึกษจะช่วยสะท้อนสถานภาพ ของผลผลิตงานบันเทิงของไทยว่าอยู่ในตำแหน่งใดหากเทียบเคียงกับผลผลิตทางอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของเพื่อนบ้านแล้วเราจะสามารถพัฒนา ปรับเพื่อให้เกิดผลต่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทยได้ในระดับหนึ่ง

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย

ปัญหาที่พบในระหว่างการทำวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องของกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่ศึกษา รวมถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีภารกิจมากมาย ทำให้การนัดสนทนาคาดเคลื่อนไปบ้าง ตลอดจนช่วงคาบเกี่ยวของโครงการวิจัย เป็นช่วงที่ประเทศไทยเกิดมหาวิกฤตทุกภัย ทำให้งานวิจัยในช่วงของการเก็บข้อมูลต้องชะงักชั่วคราว

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของสื่อภาพยนตร์ ที่ควรตระหนักถึงบทบาทในการนำมาทำวิจัยเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยเป็นสื่อที่สะท้อนวิถีคิด สะท้อนความเป็นไปของสังคม จึงอยากให้มีการเพิ่มปริมาณงานวิจัยให้มีมากขึ้น และหลากหลายมุมมอง เพื่อที่ผลการวิจัยที่ได้จะนำมาต่อยอดทั้งในระบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ตลอดจนลงมาถึงระดับการศึกษาทางด้านภาพยนตร์ ที่ถือเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาแรงงานเข้าสู่ตลาดวิชาชีพภาพยนตร์ต่อไป

งานวิจัยที่คาดว่าจะดำเนินการต่อไป

งานวิจัยที่คาดว่าจะดำเนินการต่อไป จะอยู่ภายใต้เรื่องเดิม แต่จะเป็นการต่อยอดและเปลี่ยนมุมในการศึกษา จากเดิมที่ศึกษาที่ตัวภาพยนตร์ และกลุ่มผู้ผลิตภาพยนตร์ หลังจากนั้น จะทำการศึกษาในมุมมองของผู้ชมภาพยนตร์ อาทิ กลุ่มนักวิจารณ์ กลุ่มคนดูทั่วไป รวมถึงกลุ่มนักวิชาการ เป็นต้น เพื่อเป็นการขยายผลการศึกษาวิจัยให้รอบด้านมากขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ และการบูรณาการความรู้ที่ศึกษาได้อย่างครบวงจร